UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 30 21 08 004 3

PL
248
F38H8

Fāzil Hüseyin, Enderūnī
Hūbanname

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

25

Fāzıl Hüseyin, Enderūnī
Hūbānnāme

PL
248
F38H8

LIBRARY
JAN 26 1967
UNIVERSITY OF TORONTO

خوبان نامه

حمد او مولای عظیم الشانه — حسن جانسوزی ویرن البانه
قطع ایکن شکم مادرده — قیلدی صنعیله انی پرورده
مایشاء اوزره او صاحب قدرت — ویردی اول قطره‌یه شکل صورت
کیمسی ولوله ارا دلبر — کیمسی زشت وکریه المنظر
هب کرک خوب کرک هب بدرو — وارمی بر تصویره ایده لکه مو
ویردی هر جنسه جمالی مخصوص — شیوهٔ دیگر و حال مخصوص
ویردی هر جاکه برر خاصیت — بشقه بو حالت ویرر کیفیت
ویردی هر آدمه سیمای دیگر — هر برین صورت وطرز وآخر
یعنی هر شخص بر صورت اولور — بر دخی مثلی نه کلدی ونه کلور
اکدیر بو بعضیلری هیئتده — بکزمز بر برینه صورتده
جملسی احسن تقویم اوزره — عارف اول نکته‌یه تسلیم اوزره
متنوع کورینور ظاهرده — آرده حائل اولان بر پرده
امتحان اتمک ایچون ناسی — خلق ایدوب دنیا ایله خناسی
حسن ایسه بکزه‌دی مقناطیسه — آهن اولسه دل او یارا بلیسه
کیمسه قورتلمز او باغی وار ایکن — زلف دلبر کبی آغی وار ایکن
جذبهٔ حسنه جهان دلداره — مکر الا که جماری زاده

یعنی صوفیٔ تعصب پیشه — زاهد خشك ونهی اندیشه
طعن ایدر عارض وچشم وقاشه — طعن ایسه نقشه دکل نقاشه
اوده کچمز ایسه بو حلیادن — ذوقیاب اولماز ایکی دنیادن
فتنه در عالمده حسن مرغوب — اکا حق ایلدی مسخر قلوب
انبیا اولدیلر اندن معصوم — اهلنه جمله فضلر معلوم

صفت ادعیهٔ شاه جهان

اولا مندی لازم اولان — حذمنا دعیهٔ شاه جهان
حضرت پادشه هفت اقلیم — آسمان مرتبه سلطان سلیم
مردم دیدهٔ ابنای زمان — جوهر روح وجود دوران
زبدهٔ زمرهٔ نوع ادم — باعث ربط نظام عالم
تا قیامت انی مولای کریم — ایده اورنك خلافتده مقیم
ذاتنی صیقله کدردن یارب — انی حفظ ایله نظردن یارب
دشمنی هیجا میان دلبر — اوله غایتله ضعیف واحقر
لشکر فتحی اوله اعداده — غمزهٔ ماننده دل شیداده

دربیان سیب منظومه

بسکه برماریه بیمای هوس — یعنی بو فاضل ذی رو بیکس
غنچهٔ تر ایدی گلبن ایچره — چرخ انی قویدی فلاخن ایچره
اوبر سبز وچوق دوندردی — کاهیجه یاقدی کهی سوندوردی
وارفلکله هله چوق غوغامز — سنمدی اما بو دکل دعوامز
دندی بو کونه تعلیٔ فقیر — نه یکا کندی ایسه عشقه اسیر
یانه حو بلان ایلدسنم طولدی — صانکه مجموعهٔ حکاك اولدی

بنده بلمم که نه حالتدر بو ‌ ‌ ‌ نه تجلّی نه عنایتدر بو

بولمشم سورش ایله بر عالم ‌ ‌ ‌ سن پروانه یه اولدم محرم

دامدن دامه دوشر عنقایم ‌ ‌ ‌ دالدن داله قونز ورقایم

شمدی امّا دل زار و مغموم ‌ ‌ ‌ بستهٔ زلف خم اندر خم روم

دوشدی بو بلبل دل پرورده ‌ ‌ ‌ شاه اوزره قمی پرورده

تنکدر وصفنه بو اوراقم ‌ ‌ ‌ انی وصف ایتمیه ده مشتاقم

باری تلمیح ایله ابهام ایده یم ‌ ‌ ‌ سکا اجمال ایله افهام ایده یم

دونوز ملت ترسادر بو ‌ ‌ ‌ غنچهٔ کلبن عیسی در بو

ویرسه اول غمزهٔ سنه رخصت اکر ‌ ‌ ‌ منقرض اولور ایدی نوع بشر

قلسه عشّاقنه اثبات وجود ‌ ‌ ‌ هب صراحی کبی ایلردی سجود

همه افعالی حریق عاده ‌ ‌ ‌ بوده ظنّم بو که مریم زاده

کشتهٔ چشمی اولان عاشق زاره ‌ ‌ ‌ نفخهٔ صور ایله اولماز بیداره

ذکر فرمان دهان جانان

برکون اول پادشه کشور ناز ‌ ‌ ‌ موجهٔ نخوت و دانشور ناز

مجلس عشرته اولمشدی نشین ‌ ‌ ‌ چکیلوب بر ایکی جام رزین

لطفکله کفت و شنید ایلر ایکن ‌ ‌ ‌ ناز ایله داد وستد ایلر ایکن

دهن نازه آچوب خنده سنه ‌ ‌ ‌ دیدی بو عاشق افکنده سنه

ای رضادادهٔ قهر و لطفم ‌ ‌ ‌ قاصلم بستهٔ بند زلفم

بیلورم کنج لطائف سنسیز ‌ ‌ ‌ سرور اهل معارف سنسیز

عشقله بونجه زمان سوخته سیز ‌ ‌ ‌ هر هنردن که اندوخته سیز

شبهه سز محرم راز اولمشسیز ‌ ‌ ‌ مظهر نازو نیازه اولمشسیز

استریم کیم بیحا رشاد ایده سیز
یعنی بو شبهه دن ازاد ایده سیز

قنغی ملتده جمالی خوبلی
کیمینک چوق بلنور محبوبی

قنغیسی حسنله نازک اطوار
کیمده در شیوهٔ نازو رفتار

قافدن قافه بتون ذکر ایله
سوزده هیچ اتمه خطا فکر ایله

اوّلا وصفنی تقریر ایله
بعده هر رسمنی تصویر ایله

بکا تصحیح ایدوبا علام ایده سیز
بر ایکی بیت ایله افهام ایده سیز

نوش ایدرسن دخی اتمامنده
جرعهٔ لطفمی انجامنده

قره بکلر که اجل چاره سیدر
هپ سکا جبر سینه پاره سیدر

بو سوزی چونکه کوکل کوش ایتدی
شوقله شعله کبی جوش ایتدی

دیدم ای داور اورنک تبان
شاه اقلیم خراب دل وجان

کسوسنه ده سن خانمسین
سن اوّلا مرد دل وجانمسیز

دل مرتجه جگرکن تیغک
باش وجان اوزره سنک بیوردغک

درعقب دستمه الدم قلمی
روی اوراقه بصنجه قدمی

اتشه دوشدی بنه اندیشم
قیندی طبع معارف پیشهم

اولدی فرمانی کبی هپ انشاد
بویله بر نوا اثر نو ایجاد

یازمدم هیچ لغت موهومی
تاکه اول شوخلک اوله مفهومی

عرض اولندقده اوقلبم ملول
اوله چشمنده او شاخک مقبول

قومدم ذره جه حشو وزائد
بونده طرزی بری بولماز حاسد

اولمدی ذره قدر بونده خلاف
حق ایله جمله یه اولدم وصّاف

اولا جمله یی تصحیح ایتدم
صکره هپ حالنی تصریح ایتدم

ملل مختلفه هپ معلومم
لوح اندیشه ده هپ مرسومم

کتب حکمتی قیلدم تعلیم — بیلوردم نیدوکی طبع اقلیم

رسم وتصویرده رستم یکتا — بیلوردم ایتسه تناسب اعضا

دله نقش ایلمشم هب ناسی — تجربه ایلمشم اجناسی

اویله بو بابده واردمانم — قوة مدرکهٔ عرفانم

یعنی جاماسب کورسم بو یار — بی تکلم بیلورم قنغی دیار

حمد لله دکلم بی بهره — هرهنردن بولنور بر ذره

چونکه انجامنه ایردی خامه — قومشم آدینی خوبان نامه

چونکه تاریخده شایان دوشدی — دوشوتوزب محشر خوبان دوشدی

اشبو تاریخ بلیغک سنه سی — ایردی افلاکه بونک طنطنه سی

در بیان کره روی زمین

دکله ای روی زمینک ماهی — آسمانک الم جانکاهی

اوّلا توطئه لازم تقدیم — تاکه معلوم اوله هفت اقلیم

دیدی اجدادن اولان اهل بیان — حاذقان حکمای یونان

انلرک صحبت ضبطی اوزره — یعنی تصریح مجسطی اوزره

کره بدر بو زمینک شکلی — بویله سویلر او حذاقت اهلی

انک اطرافنه دائرا افلاک — اوچ بلوک ایدر اما بری خاک

قودیلر آدینی ربع مسکون — انی تقسیم ایدر ارباب فنون

چونکه حکمت ایله تقسیم اولدی — ربع مسکون یدی اقلیم اولدی

کوره تقسیمی بو کونه سلفک — کلدی شمدی عقلاسی خلفک

اوچ بلوک ایلدیلر دنیایی — کسدیلر حاصلی بو غوغایی

یکی دنیا دخی ایتدکده ظهور — دورت بلوک اولدی محل معمور

بری آسیا ایله افریقادر | بری اوروبا ایله امریقادر
جمله نك الطفی شمدی امّا | سمت اقلیم بلاد اوروبا
اندن در شهرستانبول شریف | جمله دن اولمیه می بانئ لطیف
صغمزاوراقمزه تعدادی | عالمك قرنی ایله ابعادی
کرم وسردك عدم توفیری | ارتفاع درجه تاثیری
استواخطنه قرب وتعدی | باعث شدت کرم وسردی
آنده حیوان اوله مز کرمادن | اوده عکسیدر آنك سرمادن
آنده دائم ظلمات شب نار | نه کیم آنده دخی نور نهار
اهلی اول ناحیه نك هب اسمر | اوده سکانی سفید واشقر
استواقربنه واقع آدم | اعتدال اوزره نه بیش ونه کم
بونده لازم اوله جق اولدی عیان | علم حکمت اوقسون طالب اولانلر
مختصرچه بو ایکی بیت لباب | اشنه تلخیص وهزاران کتاب
بنی هرکیم که ایدرسه تغلیط | اشته رسم کرهٔ بحر محیط

در بیان درج هفت اقلیم

ای قمر چهرهٔ خورشید کمال | مرکز دائرهٔ قطب جمال
کشور اول اون ایکی درجه | جمله سکانی ضعیف وفرجه
بولور آخرده یکرمیده قرار | تابع حکم زحلدر او دیار
کشور ثانی اولندنجه شمار | ارتفاع درجه بیت رجار
اولور آخرده یکرمی یدی | مشتری یه متعلق بلدی
کشور ثالث مربع کورهدر | ارتفاع درجه اوتوزه دکر
چارم اقلیمکه شمسه منظور | ارتفاعی اوتوز التی مسطور

بودر اقلیملرك معتدلی | اعتدال اوزره بونك هر كوزلی
بنجم اقلیم دیدی اهل خبره | تابع طبع لطیف زهره
اندن درشهر ستانبول اندن | اندن دردلبر مقبول اندن
فرق بردر دخی عرض بلدی | انی معمور ایدن مولا ابدی
ششم اقلیمه عطارد والی | فرق بشدر اكا قطب عالی
هفتم اقلیم كه قمر پرورده | فرق سكزدر درجه اولیرده
التمش التی یی بچرسه اما | بوله مز آندن سوالید نما
سمدی اماكه بقول جمهور | التمش الیدن بلنور معمور
اشته كشورلری قلدم تبیان | مبدء غایتی هب اولدی عیان
بیله سین حكمتی مولانك | اختلافی نه ایمش خوبانك

ذكر صفت ناحیهٔ هندستان

ای سرافراخته دلبر روم | حال هندوسی سیه اختر روم
خاردر مملكت هندستان | هیچ بیاض اولمز او یرده انسان
شهوت نفسی دخی فاسددر | جونكه باطنلری جوق باردر
قره جه قوره جه خوبانلردر | شیوهٔ عشوه ده حیوانلردر
ضعفله قدی هلاله بكزر | بالدری وار كه خلاله بكزر
سست اندام وزبون بیجان | پرده اولمش طوته لم سروروان
قامتی اولسه دخی خوش اندام | قتی رفتار ایله نازنده خرام
جوق بشر عنصر ناریه لری | هج سفید اولمز ایمش لحیه لری
بولسه دل بغلیه جق بر دلبر | هندیلر بویله سیاهتمی كزر
الدانزمی دل آتشمندی | تختنه تازه قماش هندی

ذکر خوبان نواحئ عجم

ای تبانك شه صاحب علمی … ابروانی ایکی سیف عجمی
ذرۀ تابش نور خلاق … ایدیجك حسنی نثار آفاق
عجمه دوشدی مقوس ابرو … قدی بالا ایله چشم جادو
آل رخسار و مدوّر چهره … جملسی حسنله صاحب بهره
موجه نازو رساز انلردر … محدث جور وجفا انلردر
غمزه سی ساحر و چشمی طناز … آشنای روشن شیوۀ ناز
هله عندمده بنم بی همتا … اولسه زلفی یهودی آسا
سهلدر خلوت وصله دخول … سرچه سی دیدیکلرندر مقبول
رایکان آنده او فعل مکروه … تنك اولان یوللره قاچدی اوکروه
کشی تا جانه صوقسه چکنز … دیر تجاهل ایله بابا جکنی
عاشق لیك جفا جولردر … دلشکلر بد و بدخولردر
ایلدی اول پسران بی باك … حافظ و شوکت و عرفی بی هلاك
یك جفا پیشه بت شیرازه … استماع اتمز او وحشی رازی
نکه اتمز پسر نیب زدی … عاشقك یانسه دل نب زدی
ویرکیدر حسن و بها شیرازه … جلد حسن آنده بولور شیرازه
دل خوبان بخاری خاری … رحمی یوق جمله سی آشوب آری
جذبه لیدر پسر کشمیری … ویرکیدر انلره دل تسخیری
هر بری حسنله برجاذبه در … صانمه شهرتلری هب کاذبه در
قندهارك گوزلی نغمه قند … لبی عشاقه ویرر طعمۀ قند
اوزلکاك دلبری غایتله عجبه … اولمز جمله لوندی حربه

چهره تاتار معقول سیماسی　　دخی موزون اوله فراغضاسی
آنده اما دل آگاه چیقار　　دائما عارف بالله چیقار
اکا هر خوب شمائل مائل　　بزمنه اهل مسائل سائل

ذکر خوبان نواحیء اعراق

ای فروغ دخی مهر آفاق　　عرق روی ذکر ملك اعراق
بلك جفا پیشه بتان بغداد　　عاشقه ایلمز او باغی داد
چارم اقلیمدر اول شهر نشاط　　اعتدال اوزره در آنده اخلاط
رخ آلی گل تردن نازك　　لب لعلی مل تردن نازك
زلف شیوه سی سر بیل سنبل　　دخی ایله تأمل هپ مل
چشم ابرولری سمور سیاه　　زلف و پرچملری دیجور سیاه
عاشقه ایلمه ده نازو کرام　　اوله فر اول بدن نازکی رام
گورمش لطفنی اصلا فردا　　وعدهٔ کاذبه سی هپ فردا
غرہنه لیك دوشن فرسوده　　کالهٔ وصلی صاپور هر سوده
آنده اما بسران شعید　　جمله آماده اولور تشنعید
آنده کافرلك ایدوب اتمامه　　تحتگاه اولمش ایکن اسلامه
شاد قیلدی زسن عباسی　　هپ نواسیله ابو النواسی
نه جواب ایلدی اول دیوانه　　روز فردا گلیجك دیوانه
اولدی هپ مقتنم ذوق صفا　　خلقه دوشدی اوسبنده خلفا
گوزه دن گندی او دم بغداده　　ساده رو بر آسیابی زاده
گندوبی شاهد بازار ایندی　　چوق جمعیت دینار ایتدی
مادری ایلدی اکا استهنا　　بدرلك اولدی ذکر من تنها

خبر ايدی اودخی مادرينه   كون بكر بوندن دكمن برينه
خلفانك دخی كون مقبولی   اسبابك نه اولور محصولی
ايشمی ايلمشم بن التون   قوسنك باشنه رسون طاحون
اوجوانده نياز ايتمار   ايلمش فتنه‌يی هب درانيار
بصره خوبانه قيل مدّ بصر   حسنله فرقهٔ خوبان بصری
چيكلور قيل ايله اهل مؤمل   عاشقه لطفله اولور موصل

ذكر محبوب امرد دنيا

ای زلال لبيدر نيل حيات   غمزهٔ قاهره‌سی سيف ممات
زن و غلمان بلاد مصرك   طرفهٔ بازيچه‌سی اهل عصرك
باشنه چكسون اورده خرقه   اهل ادباره بولنور ارقه
دردنه امارايانلر كتسون   مبتلای برقانلر كتسون
حركت ايتمدن اول معلم   هبه وصل ايله اولور منعم
بنه قانع اوله مز فلاحی   هب تصرف ايدر نساجی
هب سيه چهرده اولور خوبلری   وارسقيد دودخی محبوبلری
شيوهٔ عشوده هب قايقدر   دخی آوازه‌لری محرقدر
حسته دردينهٔ مخمورلری   موبسزدرتن بللورلری
بولنور چاره زنخدانلری   قنی چوقدر منه كنفانلری
ليك محفوظ اوله مز طبع سليم   نهی ذم ايتمكی مرحوم فهيم
نالتا قليمده دوشمش او بلاد   اهلنه اولدی رطوبت معتاد
قيلدی ترطيب دماغ فاسد   اولدی كورلك او سببدن عائد
كوردر امّا كه رك انكوزی   ديدهٔ قلبی ايله الان كوردی

کیمسه بلمز که نه در بو حکمت | بو زنانده نه در بو شهوت
نیلدنمی یا خود اجزادنمی | بو خصوصده میراث زلیخادنمی
بو خصوصده انثیلر ایردی بوقصاده | چونکه مرجه اولمش بنیاد
هر برآشفته ناغرجامی | وصلنی خاص دکلدر عامی
طوبجیلر او نواخش جنسند | اوکره درمش او فعل خرسه
ادکر نوب آیو جماع ایلر ایمش | انی سکز ایله بسلرلر ایمش
اولدی مصرده دخی اسمند بوشر | مصرلیه الیسی بتون فسقه مصر
فاحشه اولمیجق امرد دنیا | قزیدر بلده لر اویمزمی اکا
صافی دکلشربنه عشاقك | بولانقدر کوزه لی بولانك

ذکر تعریف غلامان سیاه

ای سیه خال رخی شیرنکی | حرم حسنده غلام زنکی
زنکیان اولسه دخی ساده رخان | اولسه ده لهجهٔ دولتخندان
اوله مز بوسه کاده لایق | مکرا عما اوله چشم عاشق
قود نیسوك اسمنه عالم الماس | کورمیدر غفلت ایله اکثر ناس
طونه لم اسمده اولمش مرجان | صنمه کیم وصلنی اوره جان
بلی انلرده صداقت مشهود | هب شجاعتلو مهابتلو وقود
اسمی ظاهرده مغایر اما | باطنی جوهر اولور سرتا پا
نقدر ظاهری اولسه شب کون | اوله آیینه کبی ساده درون
ناسده چوق بلنور کیم مایه | اوقدر مشدد بوقرسوزایه
قرجادیه لی اول طبع سقیم | ینبه جسمانه ایدرمش تقدیم
چشمی ادراکی قرارمشمی عجب | برمیدر روز رخشانله شب

نکهتدر صاحب طبع پاکه ‌ ‌ ‌ ‌ قره لقدن دل صفوتنا که
هله ادا ایلمسك خوشتر اولور ‌ ‌ ‌ ‌ مجمره ترکه قوسك عنبر اولور
خلوطیم وارمی بکا آیینه ‌ ‌ ‌ ‌ سویلدرمی آبنوسی سینه

ذکر خوبان نواحی حبش

ای رخ انوری روملی کونشی ‌ ‌ ‌ ‌ حالی شاهنشه ملك حبشی
دلبرانی حبشك جانبخش ‌ ‌ ‌ ‌ شهوته قوت ایله ساتحبدر
چشم ابروسی دخی فی الغایه ‌ ‌ ‌ ‌ رخ لیلا کبی عنبرمایه
اعتدال اوزره سمین تنی نرم ‌ ‌ ‌ ‌ دخی حتا اولور کرماکرم
چوق زمان سوی ایانا اولمز ‌ ‌ ‌ ‌ رنك زانیسی صولماز
بقمزاندن دخی طبع انسان ‌ ‌ ‌ ‌ بویله در تجربه ثبتنه زمان
اویله قیزوار دخی اول آتده ‌ ‌ ‌ ‌ یوزنسه اوبکوریمی اونساعتده
ینه بکری کلور اول ثیبه نك ‌ ‌ ‌ ‌ بوسوزه عقلی یترمی اهلك

صفت حالت خوبان یمن

ای لبی لعلی عقیق یمنی ‌ ‌ ‌ ‌ شیوهٔ دستنده صوقمش یمنی
قنی اسمرجه اولور اهل یمن ‌ ‌ ‌ ‌ اکثر یاددلنور شکل حسن
ایلمز چهره لری هیچ خنده ‌ ‌ ‌ ‌ غم ادا ایله رخ فرخنده
اینجه اوازلو مظلوم و حلیم ‌ ‌ ‌ ‌ کویا خامه سی بیچاره یتیم
متواضع کوزی یاشلی محزون ‌ ‌ ‌ ‌ استخوانی کورینور چشمی زبون
دلبری اولسه دخی والحاصل ‌ ‌ ‌ ‌ بویله احواله دکلدر قابل
آندن یوق شهوت نفسانیه ‌ ‌ ‌ ‌ آندن قد سببدر وصا نفسیه
بشقه زور مدرانلر جانا ‌ ‌ ‌ ‌ بزه آکمز دخی دوشمن حالا

ذکر خوبان بلاد مغرب

ای ضیا کوسترا افلاك قلوب | دل عشاقه کاعین غروب
مغربك قاعدهٔ خوبانی | اکثر سمن و نور الوانی
جابجا کرچه جوانلر بولنور | قد بالانه فدا انلر بولنور
لیك هپ وحشی و الفت بلمز | کلمز آغوشه محبت بلمز
پر غضب خائن و سرکشمدر هپ | حدت طبع ایله آتشدر هپ
سخن سختی کچر جوشندن | انلره نیزه کوك آهندن
مرحله ایتسه لطیفه فرضا | صه سین آره لرنده غوغا
انلره دوشسه اکر برناکام | تنی ذولیده کوك چون احرام
فاسد اجزالو طبعا تدبیر | چونکه اصلاح ایدر کلمش تقدیر
دخی بو قومك اولور طبعی حمید | انسه استانبول ایچنده تولید
صانمه جانا بو دل پرغمنی | دکشور ملك فسه پرچمنی

ذکر خوبان جزایر تونس

ای سهی قد و بلند آوازم | شهلوندم یکیدم شهبازم
جمله خوبان جزایردر کار | قهرمان همیئت و رستم اطوار
بو صمه اغنار و لوندان منش | دایسی طور و نریمان روش
اکا نشدن او اور پیراهن | هر جوان آهن و هر پیراهن
بو صفت آب و هواسندندر | هب ظهوری غزیاسندندر
اکثر افلاح اولور آنده غربا | اوده جنکاور اولور سه له
شهرسی اولسه دخی فرزانه | اوله حز هپ صفت هیکانه
امان اول غمزه لری شهبازی | کندوسی غازی نکاهی غازی

وجزایلی کومش فرمنه لی — تللی شاللی او کوزل ولوله لی

سینه سی اوزره دکل مرجانی — دوکه لر جمله سی عاشق قانی

اومیاننده کی وار لول یطغان — اکا جانن وارایسه برنطق آن

او پلاصقاده اولان بوسکلر — مومیان اوزره کومش کاکللر

کوره عاشقه طبنجه لایق — سهوله اکا طبنجه عاشق

طبل وسورنایی ویروب شلواره — اولدی والی طرف دلداره

طره سی فرمه نی سی صرمه لیدر — سنهٔ ستوقه انی صارمه لیدر

اولور اماکه بنان طونسن — مشی بی نازك وطبعی مونسن

آه مهپاره کوزل طونسلی — آلشاللی او بیاض بورنسلی

او سیمن تنله سیم منتالی — هر کورن سوسه نه منت آنی

ندر اول قطعهٔ خوش موزون تن — صانکه چقمش کبیدر چفرقدن

ذکر خوبان نواحیٔ حجاز

ای سر کوی مطاف حجاج — غمزه سی محدث ظلم حجاج

اسم اولور زخ خوبان حجاز — خبثیدن دخی اولمازا فراز

بلی شهرتلی صفوتلی اولور — رنکی بغدادیسی زینتلی اولور

لیك ذل ویرمکه شایان اولماز — قوة جاذبهٔ آن اولماز

ملکه اوزنشا اولدی هل وفا — زادها الله تعالی شرفا

صافدر لوح دلی توحیده — هیچ مکیده اوله مز مکیده

طائف اماکه بهشت دنیا — آنده غلمانی مثالی صورا

بریسی ایلسه مدح جدّه — چوقدر حمل تمه کلامی جدّه

اهل عربان کوزه لی نکره لیدر — هر مبارك نفسی سام یلیدر

کیمی صرتنده چوالی چوزنده ... بونده نغمه قوالی قواده

کوررداول زمرهٔ همصوت ربجان ... چرش قافله ور عشرت بانجار

اوقیافت دکل آدم جنسی ... جن صانورشکلنی کورسه انسی

سن سینای ماه کوکلده بجوی ... رشترشری نه عریان رویی

ذکر خوبان نواحیٔ دمشق

ای جهانك مه خون آشامی ... روحلری صبح ورد زلف شامی

ثالث اقلیمده درشام شریف ... ایدملم طبع بنانك تعریف

بلورر ماه کبی شهریسی ... یان چیوز هاله کبی بریسی

اقا اولور چهرهلری موم کبی ... انده کلرواولنه مزروم کبی

حسنله اولسه دخی روح افزا ... صاق برموی اولور دهشت‌زا

طلوعدن جاذبهٔ رخساری ... اولورا ولدم خط فرح ساری

چوق وفا بیشه اولورا وغلانی ... وعده‌دن اول ایدر احسانی

عاشقه جور وجفا بیلمزلر ... اویله بیکانه ادا بیلمزلر

بوسه‌لر برباش آچق بیچشمی ... کوزی یاشلی دخی عایان جسمی

کوسترزلر اکا برطرفه مکان ... صغنور سایه لرنده بران

جذبهٔ عشق اومحلده مهمل ... شهوت نفس فقد مستعمل

روش عشوه‌یه آکاه دکل ... عشوه هیچ اوغرادیغی راه دکل

خنجر تیغ وطبنجه بمیان ... هر بری صانکه نریم میدان

باشنه بورکی صارر چواری ... شهرمانه کورینور اطواری

چشمله سهوا ایدرسك ایما ... اولور اول حالتله عقل کشا

شکل مریخده بر آشفته ... سغنه اغاکه کورینور ناسفته

بن دم بجمله زنك معلومی
چوق زبانزد بوکه شامی شومی

بنکه ثانوی کلام دومم
بنکه معتاد در منظومم

نشئه یاب طرب ایلرمی بنی
یا اخی یا نعدی تنفشع شیخی

عرب یاریه امّا وخشی
کلمز آغوشه ولکن یحشی

سوزی طتلو یوزی طتلو الیق
قوة جاذبه سی وار الحق

ندر او حال سیه موًمی سیه
چشم مژکانله ابروی سیه

ایبضی یوق بتون اسمر رو
صانکه صحراده رمیده آهو

بیلمز اول قوم فعل لواط
انلره اولدی قسمت او نشاط

رنك تکلیف وریادن ساده
بی تکلف روش حق داده

بو زنه خلقه طقازنهٌ لری
بوده بر عادتدر تبه لری

اولور اول خلقهٔ بدن بدرو
طاغدن صانکه طوتلمش ایو

کندویه ایلسك امّا که سؤال
انی تخمین ایدر اسباب جمال

فرج انلرده بغایت فائز
قلسه اکا عبادت جائز

دیدی اول قومدن اسلافی کرام
جبههٔ شیرده خلق اولسه آم

ابریه تاکه اکا هر چارس
اکا واصل اوله انجق فارس

دیدی اعنابدن بو عبد فقیر
شمدی آسان ایکن اولمش تحقیر

نه لازمدر او بدچهره کیمه
جبهه شیرده اولسه سکیمه

دخی اول ناحیه ده شهر صفد
انبیا کانیدر اول کهنه بلد

قدسله شام شریفك اره سی
یوسفك مسقط رأسی وره سی

دخی مولود که عبد فقیر
حشره دك حق ایده انی تعبیر

قیل قدر بولمشم آنده دخی
قید خط ایتمکه بر ساده رخی

شاذ در حضرت یوسف اندن — بردخی کلمدی بوجه حسن

قسمتی حسنی یوسفا آلدی — صانمکم ذرّهٔ جمالی قالدی

روبداه اولدی اوبرده مصره — فتنهٔ عالم ایلدی اول عصره

اول نواحیده کاردریا — وارطرابلوس کبی شهر زیبا

آب جان پروری کوثر مایه — بادی همسایه دم عیسایه

قنی چوق دلبر مستثناسی — ویررا اون پاره یه آنا علاسی

جنتك یادایدر سنبلنی — جبهه سندن کورن اول کاکلنی

قبهٔ کونه اورر جمله ضیا — بوده بر عادت اعجوبه نما

رنك اصلنی خوش کورمزمی — اوقزللق یوزینه اورمزمی

قنه لی کونلی جوانلر درهب — آفت عقل ودل جاندرهب

وارسول اول بلده یاپون بومستی — عقلی باشنده کی محبوب بدستی

ذکر خوبان بلاد شهبا

ای سرافراز سریر خوبی — عالمك جان فتنهٔ آشوبی

معتدل آب وهواسی حلبك — جانفزا باد صباسی حلبك

پاکدر دلبر خوش رفتاری — صاندر آیینهٔ رخساری

چیقار ریاره بتون صبیانی — بره لی یوزلی اولور خوبانی

داغ بردل ایسه منکوبلری — داغ بر عارض اولور خوبلری

بردخی لطف هوادن ناشی — غنشدن تنده قومزاد ناشی

شقهٔ حسنه نخفای جمال — یعنی شهبندر کالای جمال

خوش قوماش تن ظن ایتمه صولو — کالهٔ وصلتی هپ آلتون ولو

منتظر دکه ابرویه — وصلی محتاج دکل آبرویه

ویرمدن طالب وصلینه جواب — اقار آغوش تمنایه جواب
دیدی عالم چلبیلر چلبی — بن نه وصف ایدیم اول غنچه لبی
غربته گرچه جفا کشلردر — هندی سیاهلرینه اشلردر
کندی لنکیلری کوره قافه — صاغ اولان بلکه کیدر اعرافه
اورفه نك طقرلیدر خوبانی — شهلو ندانه اولور ارکانی
وارمه اول خواهشله بیلانه — مرغ دل آنده قالور بیلانه
کیدن اول شهوتله سمت بیاضه — روی کردان اولور البته بیاضه
قتی چوق مبتذلان آدمنه — عار و عرضك بله مزنه آدی نه
کوتدی یوق هیچ برینك شلواری — کورسه یلواری کلور یلواری
روزکار آسته اولور کون بیدا — هیچ اوغلان بوله مزسن بیدا

ذکر خوبان بلاد اناطولی

ای سهی قامت روم و اناطولی — سنی برصارمنه دکز ایکی قولی
اناطولی کوزه لی خلقیدر — فطرتی اوزره بتون باقیدر
یعنی نه شیوه نه رفتار بیلور — نه دخی خرده گفتار بیلور
ساده دلجمله سی ایله فطرت — اکثریسی بلی اهل جنت
گرچه نا پخته وجود خامی — ناتراشیده اولور اندامی
هیچ تناسب اوله مز رسمنده — حشو زائد بلنور جسمنده
اونسه رویمه تابان کبی — نیلیم صورت بیجان کبی
دم وصلنده ایکن اهل مذاق — هیچ انی ایتمه می استنطاق
سوزنه اغازه ایدرسه زیرا — ساکن اولور متحرك اعضا
بو نه حالك و نه هن ایدماذن — نطقنه سابقنده آیاذن

فیض اولمشکن جارشی بر — حسنله اولمشیدی شهر تکیر
سابقا اولمشکن مسند روم — خلقله بویله دکلدی معلوم
جابجا دلبر رعنا بلنور — دخی چوق آدم دانا بولنور
لیکن ازه دکل غالبه در — سوزمز روحه دکل قالبه در
ایلینلرب دریاده مقر — سائره نسبت ایله اهونشر
اکثر شهریسی آغوش آرا — اهل دهقانی دمیده امّا
حبّذا بلده قبادیه — آنده هرخانه ده بر فسقیه
قرع دلبرلری وار آق شهرك — آنه لم صبر سپهر ذکرك
باخصوص ساده رخان قونیا — وصله قونسق می دیسك دریا
غیر تفصیل بلاد ایتمیه لم — سهوله هیجو عباد ایتمیه لم
غنچه دن عارفه بر بوی یتر — خرده بنیانه سیرموی یتر
ایلسون عارف اولان نکته شناس — جمله سائرلرینی بوکه قیاس

دربیان صفت بحر سفید

ای سیه خال رخی نیکده در — بحر حسن ایچره قره براددر
معدن حسن وبها بحر سفید — آنده هر براده بر بحر سفید
جاره اقلیمده قبریس اطه سی — اشته خوبانك اناسی اتاسی
حاتم وصل اوله مزه رعناسی — هله صویندن دکل الماسی
اویله دلبرلری وار بیهمتا — جمله سی دایی رویشدر اما
مدحه شایسته دکل استانکوی — حسن ناچیزی همان استانکوی
ایبصاله دلبری خوشدر حقّا — هبا یدر حسنله خوبانه صلا
هی مدحه سزا ساقزدر — حسنله جمله سنه فائزدر

حاصلی هپ باطه لر مستثنا | بر بنی ایتمیه لر استثنا
قابلیتلو اولور انسانی | پاکدر آیینهٔ عرفانی
حسن تقویم ایله اولمش انشا | جمله سندن متناسب اعضا
بو سوزم قاعدهٔ اکبردر | لب دریا وطن ذلبردر

دربیان صفت اسپانیه

ای نهفته نکهی آفت دین | غمزه سی شبهه ده اهل یقین
واردر اسپانیه چوق شوخ جهان | موجد عشوهٔ بلاد دوران
اقا اولور چهرهٔ شوق انکیزی | آتا اولور سرخله رنك آمیزی
بلی قامتلری چوق بالادر | هر بری حسنله مستثنادر
زلف و ابرولری شیرنکیدر | خال هندولری افرنکیدر
پردهٔ عرضی دخی صیرقا اولور | شقهٔ وصلتیده یرتق اولور
بدر ایکن رویی اولور قدی هلال | بر الف کورسه اولور قامتی دال
بولنور علت مکتومه لری | خلقه اسان چوزیلور دکمه لری
اولور اول ملتخور و مردود | عجز و ذللت ایله همطبع یهود
کرچه ترسا روشی اوزره کیدر | هپ یهودیجه تکلملر ایدر
بنج اقلیمده واقع حالا | داخل قسمه بلاد عربا
انی فتح ایلدی اهل اسلام | هپ سکز یوز سنه ضبط ایتدی تمام
اندلس نامی ایله بولدی نشان | منشئ اهل علوم و عرفان
دشمن دین کلوب سال هزار | اولدی ضبطیله خراب اول کلزار
قاضی عیاض ایله ابن خلدون | بونده اولتوره لو انجلی دون

دربیان شهربان بلدهٔ اسلامبول

ای ویرن ماهه دخی شهریه | طوتدیران مهر یوزی شمسیه
خارج عقل بشر اسلامبول | ایدن مزفاینی اهل عقول
یعنی هر کوشه سی بر محشردر | دخی هر ناصیه بر کشوردر
نقدر خالك اشیاسی اونور | بوندن اعلاسنك اعلاسی اولور
پشت و پا اورمیه لر دنیاده | بوندن هپ سیر جهان آماده
صانکه بر نسخه کبیردر دنیا | بر فهرست کتاب اولمش اکا
قره جمله کبی ربع مسکون | اولمش اما ورقم بوندن یکون
صانکه عالمدن بو بردر تیمه | بر صدف اولمش اکا عقد اقلیم
بویله تشبیهنی علدم تمثال | کوییا مرغ منقرش پر و بال
کاسبزن جناحدن برین | نیل کون ایکی قناتدر بحرین
پنج اقلیمده اول شهر صفا | بوندن قابلیله خوشاب و هوا
اکثر طبعنده غالب طاغون | نزله دردخانت سکانی بتون
بو وبا کثرت امتددندر | نزله لر فرط رطوبتدندر
اوله بو شهر عجایب مشحون | طاش و طپراغز ابدن حق التون
بولنور بوندن هپ افراد ملل | طبع انسانه نیجه بویره ملل
صانکه حر منکریدر هپ نامك | یخی وار اوندن بتون اجناسك
اول سببدن بو همصفت بوقلمون | اوندی هر دلبری بر دیکر کون
بکوه من بر بو ینه خوبانی | متنوع کورینور الوانی
جمله سی شوخ قریب رطناز | آشنای روش ناز و نیاز
هر بری فرده نمای جلوه | محرم طور ادایی جلوه
هر بری نافه وستم اوستادی | جمله نك جور و جفا معتادی

اوروپش او قرلش زنه کبی　　طرفه رفتارله بلمم نه کبی
او تمایل او تغافل او ادا　　او تبسم او تکلم او صدا
سویله شور کورسه ابروسی ایله　　کاهیجه غمزهٔ جادوسی ایله
یری بری ایله ایدر بیع شرا　　طولسه احباب ایله مجلس فرضا
ینه یاران کوره فرزدای العین　　هر بری اولسه دخی ذو القرنین
بری بری ایله ایدر دادوستد　　صانمه بیکانه یه وار در امید
ساعت ریك کبی قاعده سی　　ذره جه خارجه یوق فائده سی
وعدهٔ کاذبه سی بی غایه　　ینه فردای صور فردایه
بو نفسله سنی ایلر مسرور　　مدت وعده سی تا نفخهٔ صور
عهد و پیمانی همان منقش برآب　　ولی تمکینده دیوار خراب
صرف ایدرسن اکا مال قارون　　ایلسك هر نقدر سحر افسون
جکرك ایلسك اکا توشه　　کلسه بیك وعده ایله آغوشه
ینه نازایله اولور سینه شکن　　حرصله جانك اولنجه بدهن
دیده ده تمشکن خواب هجوم　　نور صبح ایلر ایکن محو نجوم
صکره نجربجیله اولور تسلیم　　سنی ایلر غم حسرتله دو نیم
صانمه کیم فرقهٔ ترکانه آشنا　　دفعه کندوبی ایلر اهدا
جلوه در تازه لرك مشروطی　　باعث شدت حرص لوطی
رام اولان عاشقه اول مره　　آفتاب اولسه کورینور ذره
هرکه وصلنده معلا کورینور　　حسنده اولمسه ذیبا کورینور
شهریان حردیه محرمدرلر　　بونده هر جنسده نا علمدرلر
کرچه چوق شوخ دلازارلری　　بلنور شاهد بازارلری

کاهیجه مفنه ایدر بزل و صال
کاه اماکه ابدر ناز و عناد
اولا نوله بو بزل و ذلت
نیدر ارباب تجارت دائم
جدیجه شهری اولان ذات شریف
چونکه آسایش و ناز و نعمت
نطفهٔ نازکه نك محصولی
اول سببدن چوق ولور زنجیری
شهرینك قوتی اولماز بلکه
بدری مادر زاد شهری اوله
نسلی ابتدء مشوش تندر
پرورشیافتهٔ کهوارهٔ ناز
قامتی نازك برانجه فدان
طوغسه ده جسمی دخی صاغ و سالم
کاه لالاسی ایدر آنی بدوش
تن پالوده سی نازك حسنه
ایدر لر اکا الوان طعام
هب دوتوپیر مغشوش حاله
بوسوزه وارسه مخالف بر تن
کوچه کم جثه ایدی ذات کیدر
فکونه عقلانه مشهور دهب
کاله و صلنه اولور دلال
جانی و یرسلك دخی اولماز منفعا
سکره تولسون بوجواب نیکن
اندره اشرف ساعت لذه
تن دخی اولور البته ضعیف
نطفیه باعث ضعف و رقت
ناقص اولور جسد معلول
جابجا ظاهر اولور قبوری
هب قماش بویله دکل بوبلده
ایکیسی بویله تسلسل بوله
سبب افراط لطافت قدندر
اوج اقبالك مهپارهٔ ناز
عارضی همصفت برگ خزان
کثرت نازش ایدر آنی سقیم
کاه ایدر دایه سی ذیباغ و شور
دستدن اورسانور البتنه
ایتمسونمی اکا ایراث مقام
ایرمدن عمری دخی سین ساله
بلکه نسلنده اوله خارجدن
عقل و عرفانه بتون مالکدر
سبق آموز فلاطوندر هب

رشد و ادراك كرك انسانه　　یراشور كلّه قولاق حیوانه
ندر اول ناطقهٔ سحر ایجاد　　ندر اول بارقهٔ استعداد
صورتا سن بزمین ثریا كى　　سن غیبه یتشور ادراكى
شهر یلكدر كشیه نصف علم　　نز تكمله ایدر وصف علم
ازمدتده ایدرسه آغاز　　هب ایدر علم شن بغى احراز
سائره لینك كرك سعى طویل　　تاكه فهم ایده علمى تحصیل
نازك اولماز ولد دهقانى　　چونكه غایتله غلیظدر قانى
النى نیزهٔ آهندن صاغ　　دم انزالده اولور برابر ماغ
ایرسه ده سالى دخى هشتاده　　بیرلك ایتمز انى افتاده
همان اندیشه سى كیر و خلقوم　　فكر ذكرایله اولماز مغموم
قیددن جهلى ایله ازاده　　عقلى یوق راحتى وار دنیاده
دقت ایتسون بوكه ارباب كمال　　وار میدر دار شفاده حمّال
كمى حافظ كیمى منلادر　　كمى شاعر كیمسى مستثنادر
چونكه حدّن اولیجق عقل افزون　　ایدر اول ادمه ایراث جنون
فكر ایدر كاهیجه بو دنیایى　　كاه اندیشه ایدر عقبایى
كاهیجه مبدأ خلق عالم　　كاه انجام كار عالم
كاهیجه غیرت اقران معاشر　　كاهیجه كردش چرخ قلاش
كاه بر دلبره دلبسته اولور　　روز و شب فكرى ایله خسته اولور
برى قلسه روش نابرجا　　كندى خون دولتى بردانا
دائم اندیشه سى ایلر جولان　　انى سودا ایدر آخر حیران
كیده رك عقلى چیقر دائره دن　　كیمسه بیلمز كه بو علت نره دن

نقدر محنته معتاد ایسه ده | لطیانور می کشتی بولاد ایسه ده

ذکر افرنج بلاد اسلامبول

ای روخ دوزخ همباغ جنان | بسته زنارینه کفر وایمان
میل اولور ملت افرنجیده | ایلمز طالبنی رنجیده
صادق القول اولور اتمز بدعه | وعده ایلرسه ده اتمز خدعه
بلی تکلیف ریا بلمزلر | ساخته اطوار وادا بلمزلر
همه اطواری حداورکبیدر | دیده سی باغ قدر ترکبیدر
جمله سی حسنله محبوب جهاز | قامتی همصفت سرو چمان
مارزلفی که اجل سمساری | اولور اندن بدنه سمساری
آفتابه سیه وچهره سفید | کیجه دن صانکه کورنمز خورشید
جامه تنکی سنز اندامه | تنی کویا طوتلمش دامه
حیله سز شکلی تنی درمیدان | یعنی خلق اولدیغی حال اوزره عیان
صانعه سائر کبی قفتان قالب | بونده الدانمش اولورمی طالب
مؤمیانی که عدم مطلبیدر | بلی صبر دل عاشق کبیدر
تن ترمینی که محکم صقلور | جائه تنکده دائم طقیلور
فسنیان نیم کشاد اولسه اکو | قیر صانکه صتیلمش سونکو
قبوغی ایچره یاخود بر پنبه | نشه یبنی آلسک اولور برقیه
تنی پاکیزه اولور طبع نفیس | چرک شرک ایتمسه اینی تجیس

در بیان صفت ملت روم

ای کل کلبن جمعیت روم | رونق انجمن ملت روم
بنظن ایتمه مدارا سویلر | خاطر پاکلی ایچون لاف ایلر

بن سنکچون نه یلان سویلیه یم | کذب مردازی قبول ایلیه یم
حسن جانسوزی ایدنجه تقسیم | جمله اجناسه خداوند کریم
کویا طالعه دوشدی حبّه | ملت رومه ویرلدی قبه
قطع در قسمت عالم کویا | رومه امّا که ویرلدی دریا
زن و غلمانی کوزل ملتدر | هر بری حسنله برآفتدر
جمله اعضاسی تناسب اوزره | خلق بو سرّه تعجب اوزره
بوده بو حکمت اعجوبه نما | ناقص اعضالری اولماز اصلا
قامتی بوجه تنی ایوجه | آنده قنبور اوله مز یا عوجه
بویله ظن ایلمشم بنده هان | که بو تأثیر علاج یونان
قیلدیلر نطفه لرینه تدبیر | لطفی بو آنه دك ایلر تأثیر
یوخسه تنزیلده وارکیم عیسا | اکمه وابرصه ویردی شفا
قیلدی نفس ایچون خلّاق | بونلری مقعد واعمی جولاق
هر بریسی فلکك ماهی کبی | افرینشلری دلخواهی کبی
یعنی توجهله استر ایجاد | اویله تصویر ایدر مش اوستاد
ندر اول خلقت اعجوبه سرشت | صانکه دیر دیزه کلزار بهشت
ندر اول جزیهٔ حسن دلسوز | ندر اول غمزهٔ مست واندوز
اوتناسب اوتمایل اونکاه | او بیاض کردن ایله زلف سیاه
صافدر سینه سی بللور کبی | انده کلرو اوله مز رومر کبی
منطق الطیر کبیدر هر سخن | سویلمز حرف ثقیلی دهن
دیدیکی سلافدن براهل وقوف | عارض مخرج الفاظ وحروف
سینه سین اوقودیغی صانمه غلط | صغمدی اول دهنی تنکه نقط

دخی بو ملته مخصوص همین　　ساق بی موی سمین وسمین
سیم خام صافدن آغر مالدر بو　　شهد صافیدن الذ بالدر بو
موئی یتمز مکر الا قاشی　　نقدر اولسه دخی چوق یاشی
قوت جسمی اولنجه منحط　　کلور اولدقده غداره نوخط
ایرسه ده سالی دخی پنجاهه　　دوشرم عشق ایله بن چاهه
اسمری تامده سته چیده　　مویدن جسمی قالور پاکیزه
هله اسمرلری پك جاذبدر　　حسنله جمله سنه غالبدر
برك اداینی هردم تازه　　سرو مانندی دمادم تازه
حضر اسکندر ایله دوشریدو بتر　　ماء حیوانی ایتمش کبی نوش
جمله سی بو صمه روشن رایدا　　ازاولور یعنی بو ملتده کدا
طبع ذاتنده سامت واردر　　نخوت وکبر ومروت واردر
هب توانای دلاورلردر　　صاحب قامت چشم آورلردر
اهل اسلامه عداوتلری وار　　کرچه ظاهرده صداقتلری وار
ارمنیلر کبی نرمین اولماز　　هم یهودی کبی مسکین اولماز
تیز رفتاری دخی چابکدست　　روشی نازك اطواری شکست
اولسه برقاره عباد و شنلق　　برسیاه شروته سر بوشنلق
ینه اندامنه ایلر جسبان　　ویرر اول زینه نظام وعنوان
براشور ذاتنه مانند حنا　　صانکه بر خلعت پاك وزیبا
دست آجوب ذلفه ویرمش شانه　　رفعه الله تعالی شانه
باسنه فرقتله دل مهجوری　　ینه افزون ایدر اول مدحوری
اولدمز رام اومه حسن وبها　　نقد جان ویرسك اکا بوسه بها

لطفا بدرسه دخی اول روح روان
نیله یم بعد خراب دل وجان

نار سیرین ایله ایلر ایما
صانه سین وصلنی حاضر حلوا

وصلنی قصد ایدیجك خلوتده
جان ویرسکده دم شهوتده

النك چشمنه عقرب کورینور
کس زهر ایمکا اقرب کورینور

بالخصوص مغبچه کان غلیطه
دوشرها هل ثوابی غلطه

بوله طوشان ایله اسم شانی
رخ خویکرده طوشان قانی

بزم می ایچره ایدنجه دوراز
هر بری فتنهٔ آخر دوران

اول دوشنده لباس ذرایاف
تن پاکی اوله صاف اندر صاف

دوکله عارضنه طرةلری
ماهلرده شاشرد غرەلری

لوطهٔ جی نغمه لر ایتسون ایچو
لوطه دن اسم لواطه مشتق

دونه اول مغبچه دولاب کبی
تنی هب اوینه یه سیماب کبی

اوقیه نازایده رك برشرقو
مهر غربیدن اولور می فرقی

کاهیجه رقص ایده دلجو اوزره
کاهیجه اوتوره زانو اوزره

کاه لعلك صونه که پیمانه
بری قور توبه ایله پیمانه

بو طرفدنمی اولور هوش یا
دینی بربادندن ایدر بویغما

او خرد شمنی بو آفت دین
مرومه لازم ایده اولوم تمکین

تشنمی اولیجق مستولی
قاپیلور اولسه دخی مست ولی

جان ویرور سنیرینه چون اولسه
آه ایدر صورە بیجان اولسه

دل بو آتشله دونر بریانه
کندی بریانه جسد بریانه

پیر میخانه محل ارشاد
آیتی اولسه اولور مرشد ارشاد

وخرابات دوارجوق احباب
اولوریا بکیده رك خانه خراب

کورمش چوق متعصف صوفی ‌‌ ‌ زهر ایدوب بیر معنانم صوفی
ایچود شلیلر ایچون کندی بری ‌ ‌ صدفك ترخنه صاندی دری
بنده اولسم نه ریا سویلیه یم ‌ ‌ اللهك بلدیککی صقلیه یم
ماسوای بخش ایده رم بوسه سنه ‌ ‌ ایکی دنیایی قورم کاسه سنه

در بیان صفت میراث یدی

کورسن بر نیجه صاحب ثره که ‌ ‌ قومدی آنه سنه براوره که
اولا چشم پدرله ملحوظ ‌ ‌ پرده عصمتا بجن محفوظ
شیده غنچهٔ نشکفته مثال ‌ ‌ ایلمز دست سیم اکا وصال
اکا معاندی پدری سال منال ‌ ‌ دیمدی هیچ نه حرام و نه حلال
حاضر اولسه پدری عقبایه ‌ ‌ یکیدن طوغمش اولور دنیایه
طبع خلطیسی دکلاسه بجهب ‌ ‌ طفل محروسه نه یابسون تأدیب
اولمسه کندودخی بال کشا ‌ ‌ اوجوردرلوانی ارباب زنا
جکرمادری طوغرد برکون ‌ ‌ درمیخانه یه اوغرد برکون
بوهوا ایله ایچرسه باده ‌ ‌ ویرر اموالنی آب وباده
دست ساقی اولیجق ایشخور ‌ ‌ نه اوجاق سوندور ویاب انکور
اکا بر باده صونرسه رقاص ‌ ‌ بحر بمادهٔ وایلر غواص
اوله بن بلدیکم امّا دلدار ‌ ‌ صاحب شهبدهٔ شوخ عیار
کافرغانه بو انداز جهان ‌ ‌ خاغان افکن دین و ایمان
شیشی سین اوقیه لك اولد تنثیر ‌ ‌ دیه بیچاره سنه هی شقیر
ایعمدك عشقیمه برشیشه قراب ‌ ‌ اولمشم حضرتکزله شکرآب
بساغره نقل ایده کاه دولبی ‌ ‌ جان بلبیا زلیه می اولچلبی

بویله الفت ایدر رك آهسته — دم زلفنده اولورد لبسته
اولد عشقیله دمادم مدهوش — اویله حیوانه کوکدر خرکوش
هب کیدر صویولنه سیم وزری — ادخار ایتدیکی سابق پدری
خم می دائم اقوشاد روان — بدری اولمق ایچون شاد رواز
ویره رقاصه بجوهر ساعت — بند زنجیرا وله جق هر ساعت
ایله الماس ثمین و پاکی — زیب انکشت کف یورغاکی
ایلیوب تابکلو نادانلق — کردن ساقیه برکرد انلق
ربع مسکونه ایدوب فخریه — طولدورب کاسه لره ربعیه
سوق میخانه ده بر واویلا — دستدن دسته کزرحلی نسا
سروسامانی ویرر یغمایه — قالمیوب خانه ده اسکی مایه
اوی کذلجه صترا واره — بعدزین کندوکه کیت آوره
یته بو قیددن اولماز دسته — زلف ساقی ایله کردن بسته
صوینور برکون اول بیچاره — رهن ایدر جبه‌ ئی تزکهداره
نعجب ایتسه فروحت جامه — آنیده ویرسه کلوی جامه
کتسه میخانه یه ده اخرکار — نکه ایتمز یوزینه اول غدار
کورینور دیده لرنده بدرو — سحره ایلرانی کافر بدرو
اولادیرکن افندم پاشا — اولرمان آدی اولوریان منلا
یه تیمارخانه ده اولوربدحال — یه سیاحنده اولوربر ابدال
دشمسون دشمنك اولادی — اویله برده یدی شول هادی
چونکه بومکری دخی بزطاندم — بولدیغم یاغلره باللرقاتدم
عرچمه خوانفشی عجب قالدم کشت — اولمشم ماصدق دیدوکرشت

بیلورم بن نه بلا اولدیغنی | نه عذاب ونه قضا اولدیغنی
حمدلله که شمدی دوران | قیلدی میخانه‌لری هپ ویران
خواب وغفلتدن اویاندی جانلر | طاش یاترا ولدی بتون طوشانلر
چاغلیوب کلدی قضا ایرماغی | سویندی پیرمغنک اوجاغی
اهل اسلامه حیاتندر بو | قهر یوزندن عنایتدر بو
اولدی هپ خانه خراب اوکدیلر | اوییقانلک اوی اولماز دیدیلر

در بیان صفت ارمنی

ای شه ملت کبرو ترسا | سن پراورده وقوم عیسا
ملت ارمنیان عالم | اصلی سابقده نصارای عجم
حالیا ایلسه لربط کلام | بللودر لنشکه لفظ اعجام
مجمعی سمت عجمدر الآن | جانب قرص دخی بلدۀ وان
لیك خارجه اولوردواردور | ایلین شهرستانبولده ظهور
اهل اسلامه تقربلری وار | فهم عرفان وتادیبلری وار
اوکره نورمش خط وتسویدی | بلکه اکثر کتب توحیدی
شاعر اولسه دخی جائزدر | رومه بوصنعتله فائزدر
شمدی اما بو ذل غوغاسی | بشقه سوزدر او قنوز دعواسی
دلبرانی اوله مز رومکبی | لهجۀ اقچی مجموم کبی
بر هیولا کبیدر اجسامی | سندرنا او قدر اندامی
جثه لر نازك قامت اینجه | ساقی پرمولری غایت اینجه
اوله مز زنجه شهوت انکیز | مشرب نازکه اسم سزکیز
لفظ باردله دیسه هی اخبار | دهنی مجلسه اولور نجیار

بدنی همصفت جنس وخوشر　　موی قدرتدن اولور سمور بوشر
زمهریرایچره کوزل سرمایه　　صقلسون انی ده‌م سرمایه
قیل بتر مهدده پرورده ایکن　　بلکه حسنی کس مادرده ایکن
کوبیا سینه سی قیل ترلاسیدر　　انده هرموی اشك لاله سیدر
قیللی اولدقلری تلمیح ایدر　　هرسخن باشنده قیللم دیرلر
اولسه برغنچه ترنو بیدا　　کل کبی کلمدن اول حالا
خلقدیرکن بوده جانان اولدجق　　عاقبت فتنهٔ دوران اولدجق
ظاهر اولور خطّ عنبرفامی　　طوغمدن صبحی ایدر احشامی
اوصباوتده کم ایلر تخمین　　که ظهور ایده خط سربکمین
ذن وغلمانی بتون آشفته　　کالهٔ وصلی صاترلر مفته
اهل دقت دیدیکم بوملت　　اولور افراطله صاحب آلت
اولسه بو وصفه مغایر دلبر　　رومدن تخمنی جالمش مادر

در بیان صفت قوم یهود

ای قمرطلعت واهو دیده　　کورمدی سن کبی یاهو دیده
آقا اولور چهرهٔ خوبان یهود　　آل واسمرلری غایت مفقود
حسنله اولسه ده شوخ افاق　　نیله یم باشی طاس برّاق
کلا اولور باشی صحنجِ آلتنك　　ذرد اولور چهره سی صاحب حسنك
اولسه برصاحب پرچم بیدا　　عد ایدرلر آنی اولاد زنا
بدنی همصفت بالوده　　نیله یم اولمسه چرك آلوده
قوتا اولماز دخی اولاد نده　　استخوان یوق کبی اجساد نده
نرخ وصلنلری ارزانیده　　یعنی انتی ایله ارزانیده

سبت کوننده یاپشمن ذاته
شوق کبرایله ایدرخود کامی
رمضان ایچره اولورصانمه رام
خائن الطبع ودل آهنلردر
جمله سی اویله ذلیل ومسکین
خشم ایدوب انلره رب باری
هیئت وجامه لری پژمرده
زعفرانی ندر اوله لحیهٔ بد
کویبا مادرنا فرجامی
لیک غایتله اولور نغمه شناس
چوق سخن کتوررا ولجنس خبیث

بولسه متاع صاریلور آلانه
دم وصل کاقمش بیرامی
انلری بویله اوقمش خاخام
دخی هرملته دوشمنلردر
خوف ایدرسه سایه سی دوشه زمین
ذلت ومسکنت اولدی طاری
زندی اما کورینور نازندی
کهربا ندر اول حلیهٔ بد
زعفران مزرعه سیدر آمی
موسقی یه کلیجک افهم ناس
قورقربر عامه می ایلرتلویث

دربیان صفت جنکانه

ای فمی اوزره اوخال دانه
خوشچه دردلبرلری جنکانه لرك
هب سیه چرده کوزل جذبه لیدر
ویریکیدر انلره فن نغمات
نازك آوازه لری کور کدر
خرده صاندقجه اولور نغمه سرا
خلقله بیع وشراسی تابلد
که نازکاه کلور احبابه
هربه ایلرسه بهانه ممکن

رصداولمش کبیدر جنکانه
یوزی اسمردر او جانانه لرك
داستان کومی قبه لیدر
هب اصولیله ایدرلرحرکات
سوزی شربتدن الذبی شکدر
کشی آتشله دیمزمی ماشا
کزلیجه اخذ وعطاسی قابلد
چوق وسیله بله کلور ابوابه
اویله دلدار جهانه ممکن

چاکروآه اولور ایدم بندن اکا	اولمسه دربدری همچو هوا
بکا دخل ایلمسون نکته شناس	بولنور خاك سیهده الماس
ظاهر اولدقده خط میمونی	آبی اوینا تمغه باشلر خوبی

در بیان صفت روم ایلی

ای دل کمشده زلفك قلنه	کیره می عاشق محروم النه
روم ایلینك قنی چوق رعناسی	واردر القصّه یدی طولاسی
دلبرانی همه مقبول کبی	طور خوبان ستانبول کبی
طوری نازنده میانی نازك	سوزه کلدکده زبانی نازك
دهنی صانلو اداسی چلبی	دکل ادراك اناطولی کبی
قدوقامتلری وآلاارلر	الی غزینه اویار دلبرلر
مستعد صاحب ازعانلردر	دخی هرخدمته شایانلردر
طورواندامی بغایت موزون	سرووالا کبی قامت موزوز
کرچه وار دلبر منحوسلری	بلنور صاحب ناموسلری
اکثری صاحب عار ونخوت	بوصمه رفتارله دایی آفت
کرچه شایسته اولورمش حقّا	نرم اولان جسمه نریمان ادا
یکی شهرك کوزه‌لی نوایجاد	هر بری قنده اسکی استاد
سمتا سمت بلاد موره	کثرة دلبری بکوزر موره

در بیان صفت ارنبود

ای تیغ نکهی خون آلود	کشتهٔ غمزه سنه ارنبود
ارنبودك بولنور تازه لری	آه بد اولمسه آوازه لری
شهنشین اولمسه کرجبهه لری	چقمسه فیّه کبی کسه لری

هب سمن رنکی اولور چهره لری ‌ ‌ ‌ رنك كولدن اوله مز سهره لری

محرمی شیوهٔ خوبان اوله مز ‌ ‌ ‌ ابتسه ده ذاتنه شایان اوله مز

جکرین سوکنکه آواره لرك ‌ ‌ ‌ قوورودر قاننی بیچاره لرك

هب اولور صاحب آشوب دستیز ‌ ‌ ‌ طبعی حدتده دخی مشرب تیز

بی وفا هب دوه کیلی منحوس ‌ ‌ ‌ طبعنه ذره کبی قتل نفوس

وصف دلاك ارنبود وافعال حمام

دخی بو زمره ده جنس دلاك ‌ ‌ ‌ صوبرا فتاده لرینی بی پاك

ایلمز عاشقنه اول کل خنده ‌ ‌ ‌ یانسه ده اتش ایله کلکنده

دل سنکینی که بکطاشیدر ‌ ‌ ‌ غمی سینمده کو بکطاشیدر

صانمه کیم قورنه کبی رام اولوردر ‌ ‌ ‌ رام اولورسه دخی چوق صو کتوردر

جسم عریان ایله اول ماه کله ‌ ‌ ‌ نیجه اوتلر براغور جان ودله

پشتمالی قوشنجه بمیان ‌ ‌ ‌ تن بللوری ایدنجه لمعان

نصف اول نفس نور کبی ‌ ‌ ‌ نصف ثانی شب دیجور کبی

کوریله پرچم عنبر دوته ‌ ‌ ‌ کلشنك سینسنك سز دوته

اولمسه قبهٔ حمام تبه کوز ‌ ‌ ‌ آچر اول دلبر نازك لبه کوز

خلوته اول بدن پاکیزه ‌ ‌ ‌ پشتمالی ایدیجك آویزه

خلوتی اولمسه فردوس برین ‌ ‌ ‌ اندر اولمازایدی خلع نعلین

تنی لمس ایلسه دست زمی ‌ ‌ ‌ جانه تاثیر ایده تاب کرمی

کیره شکل عرفه دوح رواز ‌ ‌ ‌ تاکه لمس ایلیه دست جاناز

اووه رق جانه ویررکن مستی ‌ ‌ ‌ نافه دن ذا نوبه صحر دستی

صانکه اول ناحیه ده ماریانور ‌ ‌ ‌ یوخسه براژدر روزکار یانور

الە دسننەاوکلتن کیسە
تردوکرجانە کوکل تنکیسە

دوتاتش جیقە ماند فتیل
ظن ایدرکیم وسخ جسم علیل

جرکدن اویلە برایلر تطهیر
کیسە سیلەالە هیچ قالمیە کیر

ایدر عشاقەاو مەپارە کوزل
پرچم پرخمنی لیفە بدل

شهر صافیکە لبندن کیوردر
طاسك اغزی غضبندن کپوردر

چشم صابون اولە رشکیلە کزار
چوحباب ایلیە صدچشم افرار

جیقە قندیل حیالی بامە
صانکە ناطورەاوچوردی نامە

کتوره فوطەلری اولیجندە تر
سیلەجك یوقسکا ای دیدۀ تر

دیەنازیلە قصورە باقمە
سمت هجرانە پناشمە چقمە

بویلە آدم اولیجق دانۀ کام
جنت اولورا وجهنم حمام

دربیان صفت کورجیان

ای ایدن عالمی سوزانکزاوجی
ناب روینە طیانمز کورجی

کورجیان حسن وبهاکانیدر
قصر حسنك همە ارکانیدر

صنحن رویندە ایدرکن جینە
مرغ دل اندە بولور کنجینە

صانمە اغوشنە کلور منضم اولور
پردۀ عصمتی یك محکم اولور

دائماخندە ایدر کلزاری
رشك ایلیە ایتسە نولە کلزاری

ندر اول خلق ذکی نفس شریف
ندراول روح بهی طبع لطیف

اوسماحت نەاولە جوینده
اوبشاشت اوبها رویندە

خرداری صواب اندیشە
مرحمتکاری سخاوت بیشە

بونەحکمت کداولە لی تعلیم
طبع پاکندە بووادیٔ قدیم

طوراافعال کرام اسلاف
طرز اخلاق عظام اشراف

اولمشیکن دخی عبد مملوك — طبع ذاتنده اولور طبع ملوك
اوبله بر عالی همت بولنور — صاحب جود وسخاوت بولنور
چشمنه کوره کلور بر ذرّه — بحر عمان کوزینه بر قطره
متواضعدر اکر ماه اولسه — هیچ تکبر ایده مز شاه اولسه
صاحب السیف جدل باز اولور — اندن ارباب قلم از اولور
اعتقادی وقدر زور متین — قلعهٔ عرض کبی سخت ومکین
یك حقیقتلی اولور یارانه — بذل ایدر جانی ره دوستانه
طبع هم تلخ اولور وهم شیرین — نرمه نرم دخی سختهٔ سختین
لطفه تابع اولور بنده اولور — سکا بر مویله آینده اولور
عنفله ایلسك امّا توبیخ — سنی تثلیث ایدر اولسك مریخ
اولور اغاسنه صادق بنده — جانی موجود اوله تا کیم تنده
دخی صفر آلید ایدرسه اذاد — تا قیامت ایده رحمت ایله یاد
دخی اول ملّت اولور فی الاثر — طالع بختی قوی سعید اختر
ظنّ اول خاکه تجلیء نجوم — ویرر اول قوّة بخت معصوم
سعدی زیرا اوله مز اخترده — هب تولّد ایدن آخر یرده
جامه سی کیرلی اولور درنابی — بویلدز بلکه انك اصحابی
شمدی ماکه او کروه چالاك — جامه سی پاك ودلی مشربی پاك
بناك شمدی محك دورانم — ازما بشکر انسن وجانم
بویله بن ایلمشم استکناه — بو سوزم محل واشتباه
حسن الحق بولنور الحق — جائز مرتبه قصب سبق
ملّت طائفهٔ کورجیان — زبدهٔ الجنس کروه انسان

در بیان صفت کروه چرکس

ای که اندامنه کالدم بدر | دل سکا هر نکته اولجر
چرکسك دلبر مستثنادر | کورجیدن حسنله چوق بالادر
جذبهٔ حسن ملاحت واردر | آب رونده لطافت واردر
چشم ابروسی کوزل دلکشدر | تابش طلعت ایله مهوشدر
کوچه کورجی کبی هپ پاك نهاد | بونده امّا بلنور طبع عناد
شمدی بو جنسله عالم طولدی | کورجیلر کوهر نایاب اولدی
کورجیلر اولدی ایسه ناپیدا | ملت چرکسی وار ایده خدا
جنس کورجیه بو ملّت تحقیق | بعض اخلاقده اولور تحقیق
حسنی امّا که سزای تحسیز | کورجی بو مرتبه اولماز ترمیز
ماحصل بو ایکی جنس زیبا | فرقهٔ واحده در هپ کویا
صانکه بر ماه رو نیم اولمشدر | بر دخی مثلی عدیم اولمشدر
بیکسی روی جهاندن نادر | و برندن دیمه فهم اعلادر

در بیان صفت خوبان بوشناق

ای صفابخش دل و جان خواسر | جذبه سی خوش بای اجناسر
دلبری کرچه چوق بوشناقك | کلمز آغوشنه هیچ مشتاقك
جمله سی اشبه و ظالم داغی | سرودر قامتی امّا باغی
هیئت جسمی مثال کهسار | پنجهٔ عشاقه اوله زیب کنار
قامتی غبطه فزای عرعر | نکهی سینه کشاف مرمر
هیکلی موحش کفناری غلیظ | اکا دوش اتمیه مولای حفیظ

در بیان خوبان تاتار

ای سیه طره لرك انواری | رشته مهرله همت ناری
زشت اولور چهرهٔ جنس تاتار | صانمه اعضاده تناسبلری وار
اولور اغلاطله صاحب سینه | دکل اول جسمه مناسب سینه
سرسرآورده اولور پیشانی | جمله سی کوسه اولور انسانی
باشی غلظتلو اولور اکثرده | یوزی غایت ایله باصدی خرده
یوزی وسعتلی اولور جسمانی | تنك اولور غایت ایله چشمانی
بنده بلمم که نه دندر شعرا | چشم تاتاری ایدرلر ایما
نه لطافت اولور دلدارنده | آب وتاب اولمیه رخسارنده
اولمیه نازواداا طواری | بك غلیظ اوله دخی کفتاری
جنس اوزنده اولنمز تفریق | بویله ظن ایلمشم بن تحقیق
فرقهٔ واحده در تحصینا | چونکه هب حلیه لری بك سیما
دخی تاریخده اولمش تمییز | که بقایای جنود جنکیز
نمه لازمدر اوغولال مقول | یتشور عاشق زاره اوغل

در بیان بعض ملل ترسا

ای یوزی مهرشب اهل وبال | جسمی ناخوش کلیسای خلال
طعنهٔ نیزه یه کلمز بلغار | نقدر ایتسه ده مغلم الغار
کلسه ده آنده لطافت یوقدر | حسن اندامله قامت یوقدر
خوش کلور مغلیه اندن خروات | تحت راکبده اولور هم خروات
جمله سی جنّه لی بالا قد اولور | چاك اغوشه ده محکم سد اولور
طاغدن قطعه کبیدر هیئت | باغدن صانکه کسلمش قامت
اولور اما که خیانت آمیز | صاحب فتنه دلاور خونریز

ایلسون ضبطی ایچون دانشمند | سخت آلدن اکابر پیوند
سیر ایدن دلبرینی اولا فلك | صنعنه حائر اولور خلاقك
عارضی کولدن اولنمش تقطیر | تنی کافوردن اولمش تخمیر
شمدی قامتی قال اولمشدر | چمن حسنه نهال اولمشدر
دام صیاده طوتلمز هیهات | هب رمیده او غزالان فلات
اوجوابنده کروه بغدان | دلبری مدحه دکلدر شایان
لافنه بقمه خر نادانك | حسنی یوق اربه قدر بغدانك

دربیان صفت ملت له

ای ویرن غمزه سی عشاقه وله | دلی چاك ایتمز اکر اماله
ضمان له اولور آفت جان | فتنهٔ عصر و بلای دوران
تیر چشم ایلر ایکن چاك جکر | محبی دستنده عبثدر نه بره
رام اولور خلقه دستنکینی | طوتمه اول دلبر ایچون سن کینی
ابدا و بختنه تنها سنده | ایکی قندیلی کنیسا سنده

ذکر خوبان ملت نمچه

ای که بازولری سیمین کلیچه | رخنه آب ملاحت نمچه
دلبری نمچه نك آشوب جهان | ذبدهٔ ملت افرنجیان
قد بالالری یك فائقدر | صانکه طول امل عاشقدر
زلف شبکونی که مشکین پرده | حال افتاده کبی پژمرده
چشم بیماری شکسته بسنه | دل عاشق کبی دائم خسته
سندر غمزه لری هم مزه سی | اولمسون نمی دل عاشق مزه سی
حال شیرنکی که رخساره نیشره | دل سختی کبی بولمش تمکین

انلره موهبهٔ حقدر بو | كل رخسارینه مطلقدر بو

جذبهٔ حسنله روی كلفام | شیوهٔ طورله موزون اندام

همه تزمین دل دلبره اخلاق | غرقا ولور لطفنه جنس عشاق

قدی پیوسته ایكن افلاكه | میوهٔ جینه ایكلور تاخاكه

لادیمز طالبنه هیچ اصلا | قددوناسی مكر كوستره لا

اولور اماكه ضلالت محكم | خال طبعنده شقاوت محكم

لكهٔ شرده دلندل كتمز | كلسه اسلامه دخی خیر ایتمز

صفت ملت روس منحوس

ای كه شهباز نكاهی محروس | آه عاشقلكا آواز خروس

ملكك مسقوفنی بارددر | اول سبب چهره لری فاسددر

دخی اول عرضده بتمز محبوب | بلكه محبوب دكل جمله جبوب

سابع اقلیمده ملكتدر بو | ربع مسكونه نهایتدر بو

نقدر اسمر ایسه هند بیاز | اوقدا بیض اولورد وسنیاز

هند ایچون هرنكه اولدی ایما | عكس واربوندانك سرتاپا

شهوت نفسیده قوتلو اولور | باطنی چونكه حرارتلو اولور

حكما بویله انی بولمشدر | انلره جاه و دلیل اولمشدر

كرم اولور آنی زمستان ایچره | سرتا اولور فصل تبستان ایچره

اعتدال اوزره دكل انسانی | هیچ تناسب بوله مز اركانی

ذكرآمی اوله دائم قوتی | رنك روی اوله مزیا قوتی

اول سبب دلبری هب بدتردر | ذرد رولرله بنی الاصفردر

چشم و ابروسی سیه كار اولماز | قوة جذبهٔ رخسار اولماز

برجم وجهرلری صاریدر — دیده لری جمله سی زنکاریدر
بلغمی جثه لی آدملردر — هب ورمناك و ملحملردر
جانب رومه قریب اولنلر — بولنور آنده بلی خوبانلر
بله نارفته در آنده غلمان — سالکی وارایسه غایت بنهاز
بذل ایدرجانك شکم ملت روس — دوشك اول خاکه الرنخله کوس
جمله بدخلقت اولور بداخلاق — صاحب خدعه تزویر نفاق
عهدو پیمانی هوابسته اولور — فستیان بندی کبی دسته اولور
انلری ایلیه مولای غیور — اهل اسلامه زبون مقهور
کویا پنجه کنجشك حقیر — کف شهبازده اولمش نخجیر
بوده طااولسه سزاختم کلام — نصرالله تعالی الاسلام

دربیان صفت فرنجه

ای که ابروی محراب جهان — مسجد زاهد دیر رهبان
حسنله افت اولور فرانسز — خرده دوقده امّا فنسز
جاده عامه دنیا یلرکذران — اکلمزلرده خاص دیکراز
بریسی صابسته بهشت پاره — آنی نداخنه ایدرلر نساره
آنده دل عاشق دیدارکرك — آتش عشقنی نکارکرك
کیمکه بوسن المق استراولی — حظل اولسون بوره کی حلجی کبی
فستیهان حفظ ایجون اولجانان — بغته شکلنده آچر چشمانی
حیف کیم اول کل آل و خنداز — کیمسه شم ایلمدن اوله خزان
لجه ایام بهارك فصلی — کیمسیه ویرمیه بوی وصلی
بقمیه روی نکارزه دیده — نکه ایلرسه دخی ذدیده

هله دشمکدنابسه بویله یره | مغلمك دوشمه سی یکدرسقره
حمدلله که زمان تاریخ | اولدی هب مظهر قهر مریخ
ایلدی نالهٔ عشاق اثر | اولدی دولتلری هب زیروزبر

دربیان صفت انکلیز

ای لب لعلی دم عیسایی | چشم دیر الصنم ترسایی
انکلیزك بدجان آشوبی | حاوی جمله خصال خوبی
معتدل برآطه در دریاده | مثلی یوق بحتایله دنیاده
اولسبب جمله لری تجریدر | ماهدی دلبری هم ماهیدر
سینه سی انکلیز آیینه اولور | فلکك نسبت آیی نه اولور
تن بللوری که موزون قامت | اولمش الماس تراش قدرت
کاله سی اوزره اولور برداغی | اکثری چطلق اولور برداغی

ذکر خوبان کروه فلمنك

ای لبی ساقیٔ پیمانهٔ شرك | چشمی قسّیس صنمخانهٔ شرك
بد اولور جمله بنان فلمنك | آق اولور رویی که لدر کلرنك
چونکه دشمش طرف دنیایه | شدّت بردی اولور بیغایه
زرد اولور چهره لری بدسیما | جنس مسقوبه مشابه سیما
هب کنیسای وصاله امّا | شمع کافوری دیکزلی پروا

صفت جانب دنیای جدید

ای که رخساری مفرح زیبا | خط نو بحر محیط اولمش اکا
یکی دنیاکوزلی مسخره در | جمله سی مضحکه در فرفره در
بوزی وسعتلی اولور آی کبی | تنك اولور دینلری نای کبی

بدن اونکه قولاق اکری بجوق — قدی اما ایکی قارش انجق
بلی غایت ایله قوتلی اولور — اسب نازی کبی سرعتلی اولور
هپ کیرصنتنه حیوان درسی — قوم یأجوج کبیدر هر بریسی
هپ بهائم کبی اوت اوتلرلر — بریسی اولسه ده آنی یرلر
اندن معدوم ایدی جنس مأکول — نیجه حیوان دخی اولمش مجهول
شمدی اما بیلنور چوق کوزه لی — جنس اخرله تناسل ایده لی
انی کشف ایلدی قولك فیوزان — بولدی اوچیوز سنه در شهرت شان
هپ مورخلر ایدوب بوندن حظ — دیدی مجهول سلفدر بو محل
اونمش کیمسه او اقلیمه روان — نه سکندر نه کیار بویان
کیمکه اول بحره اولسه عازم — فن افلاکده ماهر لازم
صاحب فطنت و ادراك سلیم — نیجه بو معنای ایلر تسلیم
چونکه نارفته در اول اومکان — نره دن کلدی کا آدمیان
طونه لم کتمسنی کشتی ایله در — علم افلاك و محیطی یله در
علم افلاك او زمان مبهم ایدی — رسم کشتی دخی نا محکم ایدی
بو علوم اولسه ده اول موجود — یکی دنیا یریله مفقود
نوع حیوان کبی هپ بی ادراك — نه بیلور ذره علم افلاك
یوقسه بر عالم آخر اودیار — بشقه بر آدم و حوالری وار
خلق معدن کبی خاراده چیقر — یوخسه اوتلر کبی صحراده چیقر
هله بن اصلنی تدقیق ایتدم — شبهه سیز بو یلجه تحقیق ایتدم
متصل ایدی بو جاکه سابق — سینه بو غازینه اولمش لاحق
صکره با حکم جناب مولا — کیردی ما بینهماده دریا

صفت مالزمۂ محبوبی

ای محاسنده بولان قدر کمال	کهر اندوز مهمات جمال
دلبر اولدرکه اوله شوخ جهاز	اوله مقبول همه عالمیاز
اوله مهپاره رخ تابانی	اوله یلدز صایشی شعبانی
الی اغزنه اویارد لبر اوله	سرودن قامتی بالاتر اوله
چشم ابروسی سیاه اولمالیدر	چشمی مستانه نکاه اولمالیدر
دیزیله تیزه کبی مژکانی	دل مریجه ویره لوزانی
برچمی همچو شب تار سیاه	بخت عاشق کبی هر بار سیاه
کل کبی رنك دخی آل اولسون	ضرر ایتمز ره ده خال اولسون
اوله الماء ذقن خون آلود	اوله بیرونی مثال آرمود
کردنی اوله دراز و مملو	نه ضرر اوستونه دوشه کیسو
اوله تنك اوله دهن ممتازی	اوله اما که بلند آوازی
متناسب اوله اندن اعضا	اوله اندامی کوزل سرتاپا
اعتدالا وزره اوله ذات لطیف	نه سمیز اوله وجودی نه ضعیف
صاحب قامت وچشم وبازو	نه ضرر اولسه دخی چار ابرو
سینه‌دن دوکمه کبیدر بالدر	کوزه چونکی کورینور مالدر
اولمیه مستی اوله چقشودی	تاکورنسون جسد بللوری
صقلر چونکه بزه بی شکدر	کالۂ وصلنه براورنکدر
ظاهر ندن بیلنور مخفیسی	اوسیاق اوزره انك باقیسی
ایاغنده اوله شلواری سیاه	جانه منت دخی اولسه کوتاه
سرخوبانه یقشمز زنهار	نه عمامه ونه شکل دستار

بلکه اندن دخی خوشدر الحق | اسکی شال تویی دکلمش قلباق
اوله رفتاری لوندانه کبی | اولمیه شیوه لری زنة کبی
بزم ست اولمیه غایت جشمی | اوله اقراطله محکم لحمی
تنینه فندیغی قویسك فرضا | انکساری اوله قابل حتی
اوله بوکبن غضب نازندن | نه مطیع متبصص بنده
حمد لله که ایا باك وجود | سنده بو سویلدیکم هپ موجود

قبهٔ خاتمه منظومه

اشته ای تشنهٔ خون وجانم | پشمی در یوزه لرا یمانم
قافدن قافه سنا یاد اولدم | هدهد بزم سلیمان اولدم
خاکپایه کتوروب غیرانی | برطبق اوزره قودم دنیایی
ربع مسکونی عیان ایتدم هب | اعتصار اوزره بیان ایتدم هب
قنش یادامه قودم هب بللی | اوقیان بولمیه ناکم قللی
ایلسم جمله بلادی تفصیل | شنجی عسکلی اولور جلد ثقیل
بنده بلمم نه بروز اندیشه | جلس بن حالمی هب درشه
یرینه کلدی بتون فرمانك | امروالای رفیع الشانك
دخی امراتسه دهان پاکك | حالنی سویلر ایدم افلاکك
بلکه احوال بهشت ودوزخ | دخی هپ عالم غیب و برزخ
کورایسن دخی کل برنمه او نور | دیدیکك وعدهٔ انجازه کتور
لطفا یدوب ایشمزی صاغ ایده م | ذوقی بر قالبه افراغ ایده لم
سنده زلفك کبی قلاب اولمه | اویله چشمك کبی کذاب اولمه
نقش و یراب کبیدر حالك | بویله بن اکلشیم اقوالك

بیلور قولنی ای روح لطیف　　مومیانك كبی غایتله ضعیف
طورمز اما بنه خامه م ایلر　　كیم اوقور بو ورقی كم دكلر
كائنات اولدی اصم وابكم　　كیمه اغلر دل شیدا بلمم
استرم كم بونا ارباب عقول　　ایده انداختهٔ جیب قبول
وارایسه بر سخن نابرجا　　اوله پوشیدهٔ دامان رضا
اویله بر دمده بو اولدی منظوم　　هر طرفدن ستم ایتمشدی هجوم
دست غم طوتمشكن یاقه　　آتش عشق اوده استریاقه
شعلهٔ آه ایدی شمع خانه م　　مرغ دل اولمشیدی پروانه م
بنم اول شعلهٔ جوالهٔ ناز　　كه فتیلم خس وخاشاك نیاز
دلكه اولدی غم ایله پروانه　　سوز آتشدن اكا پروانه
ایلرم دشمنه داشه حمله　　صفا عداده فلك ازجمله
منت روحی چكوسه چشم　　خاك اولم قالمیه اسم ورسم
در فردوسه كیررکن فرضا　　قلسه دربانی بكا جزئی ادا
دوزخه یوزم ایدرم تحویل　　اعتذار ایتسه ده دونم جبریل
قیلمه یارب بنی بو خلقه محتاج　　بو سرم وارچكه مز نقلت تاج
كلمشم باب عنایت اوبه　　توبه یارب كناهدن صدتوبه

درستایش حضرت رئیس راتب افندی

حضرت راتب افندیه سزا　　اولسه بو نامهٔ زیبا اهدا
ذات والاسی رئیس الكتاب　　طبع چالاكی عمید البلغا
فكری تدبیر پسند جمهور　　قلمی شبهه كشای دنیا
همت اشرفنه نه پایه　　نردبان اولدی سپهر والا

بولدی اسمیله بو خوبان نامه | صورت دلبر پاك و رعنا
كویا جمله ملل كلمشدر | خاكپاینه اوله ناصیه سا
بنده دركاهنه كلدم فاضلا | صدقله ایلمكه عرض دعا
عمرك اقبال ایله افزون اولسون | ای كرمكار كروه شعرا
بوله لم مسند والاده سنی | دولت و رفعت ایله صبح و مسا
بو ایله بر وقت ستمده تا كیم | ایدهلم سكا فلكدن شكوا
ایلیه ذات شریفك دائم | صدر دولتده جناب مولا

در ستم رئیس راشد افندی

تسلیت بخش دل پر الم الله كریم | لطفه تبدیل اوله جور و ستم الله كریم
ای تهی دست بلادیده قساوتپیكم | ایریشور غم یمه وقت كرم الله كریم
مژده لر ای دل زارم كه بو اثناده سكا | دیدی بر ذات معلا همم الله كریم
حضرت راشد افندی او رئیس الكتاب | كاولدی لطفنه صاحب قدم الله كریم
یعنی یقلشمسه وقت كرم ربانی | سویلمزدی اوستوده شیم الله كریم
فاضلك عقدهٔ سركوچ حل اولور سلطانم | شمدی امادیدی اول محترم الله كریم
كرچه منفور ایدی بو سخن جان افزون | كیمه یا قدمسه دیدی حكمه غم الله كریم
صبر قال ایلمشم لطفی امید ایدهیم | ظلم اوزره اوه ولی النعم الله كریم
وقت تور بعد نار و زازلدن كویا | یازدی قسمت بكا لوح قلم الله كریم
شمدی دیوارده كورسم قضا محو ایدرم | كورنك یا شی ایله بر رقم الله كریم
اه دولتلو افندم بر الای بی همت | ایلمش مایهٔ دفع همم الله كریم
دیه احسانه عوض دیبدم الله یبا | همت لطفه بدل دیدم الله كریم
بو تسلی نوازشمی یا عادتمی عجب | بو خسیا ولمش بكا اسم علم الله كریم

رقاصه نانا و فاضل بك

تکسن

رقاص نامهٔ فاضلك

حمده لايق اودجهان داوری وار — کاشانك همان اول سروری وار
ایلین حسنی رضی عشقی قضا — نیجه حکمتله تجلیلری وار
آل اتدکلك قوشادوب افلاکی — قیلدی چارپاره بو جسم خاکی
بشلدی رقصه بشی ادراکی — صنع حقك نعجب اشلری وار
ایدی جذبهٔ حسنی استطا — دیمدی هیچ نه یهودی و ترسا
عالمی قیلدی لطف ومولا — هر برینك روش دیکری وار
ویردی هر آدمه بشقه مذاق — اختلافا وزره مزاج عشاق
کیمی نفرتده کیمسی مشتاق — عشقله هر برینك مظهری وار
دل عشاقه ایدوب عشقی بلا — رخ خوبان ویروب حسن وبها
نونه بلمم که نه یا یسون عقلا — اللهك عقل ایلجی قوللری وار
بربیی نازله اولمش رقاص — اوبری عشقنه اولمش غواص
جسم واعدده بو صد کونه خواص — قدرت حقه اشارتلری وار
بزی حق قوردره بو مهلکه دن — بالك ایده سینه مزی بولکه دن
غرض اشته بودر فزلکه دن — سوزه اغاز ایدرسم یری وار

داستان اهل مجلس از حق جنکیان و نیاز فاضل

اهل عشقك نه غوغالری وار — بزم عشقك نه محشرلری وار

شاعره ذلة اقدام اوله جوق — عشقه دائر بينه دعوالري وار
كلدي بر مجلسه بر كون برذات — آنده طولمش ايدي اشراف قضات
برايكي اهل سخن اهل نكات — فضلله هر بنك زيوري وار
كمي قاضي كمي منلاي عزيز — كيمي دانا كيمسي بي تميز
اولمش اجناسيله حاصل لبريز — اهل عرفانيده وار هم خري وار
هر بري برقوله اولمش چنكي — ديركه دنياده بولنماز دنكي
قوريلوب اهل پالاونك جنكي — مجلس انجره اوته كيت كل بري وار
كيمسي عرشه چيقردي آهي — كيمسي واللهي ديدي باللهي
كيمنك يانميشيدي جانكاهي — دلبرك قاشي ايچون خنجري وار
كيمسي ديرايدي كوزل يار مدد — نصف عالم دني اغيار مدر
اولده دير حسني انك بار مدد — كيميدر اول حسني بتون دلبري وار
كيميدر استريسك تازه بدن — بونك عشقه كندر معدن
الله كوربا موعي بورغانجيدن — كافرك پنبه كبي اللري وار
كيميدر [illegible] الذن ايوا — اوغراشن خشمنه خاخامك آه
ايكي قول باشني كستون الله — كافرك بنجهٔ يغما كري وار
كيميدر ياسمنه تونغه صاقين — كل زيبايه ده ال صونمه صاقين
كيميدر ارميدن دونمه صاقين — دلبرك بونه برابر سري وار
كيميدر بويناقوزلاف — معده تصحيحنه دارچين كافي
چشم آفت تن پاكي صاف — اوبنك جاذبهٔ اخري وار
كيمسي ايلدي كشف رازي — ديدي جيلانه بتشمز تازي
دلبرك آه اولطيف آوازي — دل عشاقي يقار اخكري وار

کیدر غمزهٔ آهویه صلا
اویله یناکی اوله جسمی هبا
دلبره آلتون طوب ایله مدام
قرص و تنزوح ایله اولمز سکاوام
ایکی ربعیه ایله کوج یتمز
ماهتاب اولمسه کاربان کتمز
جیقه مز تلکی قواغه اوّل
اول فدان اوزره قناریه نه کوزل
اراولان براوله دخی قنجق ایله
آفتابی صورمه بالجق ایله
ویردیلر ولوله یه دنیایی
غضب آلوده ایدوب غوغایی
بو فقیری کوریجك اول جمهور
مرشد اهل جنون اهل شعور
دیدیلر اشته بو در عمدهٔ دشت
اشته اول ماصدق دیدوکذشت
بریسی قیلدی کلامه آغاز
اشته هنکام کرم وقت نیاز
دلبرك غمزهٔ عیاشی ایچون
قاصلامسو دیکك باشی ایچون
نه جنکلری قیل درشنی باك

پندلی بلمشم رومه فدا
صنمه سینه مده آنك دیکری وار
اویله فستق ایله کلمز اختشام
نقد و جان ایله آکا مشتری وار
یکی دنیاده بنفشه بیتمز
هر دیارك دخی شهیدهری وار
آیده مزجیله ایله یلدزه ال
هر حطیبك دخی بر منبری وار
الینورمی ججی فوبوجق ایسله
که آنك بارقهٔ انوری وار
اکشیدوب ترشی کبی حلوایی
قتنیه هر برینك شبری وار
دیدیلر اشته بو هلال آمور
زهری خامه ده هم سکری وار
شیر آهو فکن بادیه کشت
بو عجب فکرت دانشوری وار
دیدی ای شاعر یعنی پرداز
جمله نك بویله نیاز آوری وار
رخ زیباسی ایچون قاشی ایچون
اهل عشقك سکا محضری وار
کیمی بدرو کیمی صاحب تن پاك

میدهدکیم کیمسی دامن پاك
محو ایدوب شبهه مزی صاف ایله
بزی شایستهٔ الطاف ایله
بیلورز حلینه قادرسین سن
محو اثبانده ماهرسین سن
اتفاق زاده رضای جمهور
تلك بزه فائق دنه رزمستور
بنده اندیشه اندکده سؤال
شبهه ار بابنه حل اشکال
اولزمان تابع جمهور اولندم
حل اشکال ایله ماجور اولدم
کتورلك کلك سیهکاری دیدم
شکل دفترده بو اشعاری دیدم

هر برینك نیجه حالتلری وار
لیك ظلم ایلمه انصاف ایله
سنده ملك سخنك کشوری وار
که مصور دخی شاعرسین سن
سنده هر معرفتك مظهری وار
زلف یاره طوقنورسه معذور
بیلورز سنده انك زبری وار
دیدیکم حق بونه خیر اعمال
مشکلی فتح ایده نك کوتری وار
خلط ایدرسم دخی معذور اولدم
خیره هنرلك دخی بر زهبری وار
یازه یم هب سیزه اسرار ینه یدم
قلمك بویله نه بدعتلری وار

ابتداء در صفت چنکیان

فاضلك شته ینه جوهری وار
جملهٔ انصاف ایله ایلر تقریر
ازلاجامه نك آق باباسی
شهرت کاذبه ده غوغاسی
حسنی یوق خلقی بلی مستثنا
کاذك بخی کشاده اما
نه دیمکدر بوکه بیله اولمشکن

ینه برجانه یقین سوزلری وار
چنکیانك نقدرده نبرلری وار
کهنه کودان قرانك دعواسی
بلی یلدز کبی عاشقلری وار
طتلو سوزلی دخی بر شیرین ادا
یعنی غایتله قوی قنری وار
کالی خساری دخی صو نشکن

بتون اعضاسنه قيل طولمش كن
طوددوتما اللى سكز باشمنع
بو قرانطه و نديك ايچيسيدر
تن مردارى شراب فيچيسيدر
موبله روى اولور بر قيل الك
صاندباغچانه كيرمش اوكوبك
اوى كارخانۀ ارباب نشاط
شق شق كير ايله آواز ظراط
بيرودون خانه دعوتجى ايدى
اشنه اولاديدى وار ايكى ايدى
زن همشيره سى حاضر حلوا
كونى كوياكه جهنمدر اكا
بيوك آفت اوكوزن يوزغاكى
اواداو روش چالاكى
طورانداسنه عالم مفتون
اونسه آنده اوانداره بردون
غنچه دريچه دى چكمدن اولذات
نسل شومندن بولنور سولطات
كوچه انتون دخى نازك ايدى
تحت نازاوزره براسكندر ايدى
يوزينه شمدى سنكلر اوشمش

ينه عشقيله يارجاكرى وار
هم فرنك زحمتى وار باشمنع
صانه سين قدمس شريف حاجيسيدر
كافرك حاصلى فو قمش ترى وار
اكاجنبزايله چكوجيلى ماك
آنى اوغلانجى ايدر بر برى وار
جمع اولور اهل زنا اهل لواط
خانه سنده صانه سين دلكرى وار
سيزه بيمز ايسه اون ايكيه يدى
زن همشيره سى وارمادرى ندر
دعوت ايلر اكا اعلا اداده
هم غلامپاره نوك محشرى وار
سيمه بكزر اوجودى پاكى
صنما دنياده آنك بكزرى وار
دنا يلردى بوزى وقت دكون
عاشقك بوبونه كيرسه يرعدد
بدرومادرى يعنى خروات
باغبان واربراكى رهبرى وار
الى اغزنه او يار دلبر ايدى
ايكيبك عاشق ايله قشرى وار
لعل شيرينه ترنجه دوشمش

ا کوزلك دیدیکك بر قوش ایمش
یاسمن سمدی دیکلمشدر
بلی هر شیوه ده فنلمشدر
سکه محصولی اولان زنجیه
وصلی کن بکا بر نصفیه
حسنی ناقص تنی ناموزوندر
بوزیلور هرکسه بر التوندر
بی بغالدی کافر بکا یورت
اوده خی تلکو کبی بوده لی ...رت
تلکی اما که بران ناداندر
...لی انسانه یقین بر حیواندر
چنکلر شاهی مصری کوزلی
رقصه کردیکه ایدر خلق دلی
خوشچه در چهره سی هم رفتاری
قتی چرکین اوتن مرداری
بوشنه مصری بر بیده شوقی
...ت یاسیدی نختی غوق
اورخی جنس یهودیدن دونمه
جبفیه چونکه همان سن قونمه
بك لطافتلی دکل حسن لطیف
نه جمالی نه ده رفتاری ظریف

مکوانك دخی بالدیری وار
نرکس چشمی کفنلمشدر
اکا حالا دخی چوق مشتری وار
نه عیار ایله ایدر فخریه
نه تن پاك نه خوش منظری وار
قالیه زندا اکا هب مفتوندر
زرد در اما ایکیبان زرکری وار
قومدی معانه ده بکا یورت
ناسرا چوق در شهرتی وار
یوسه ...ن کیده در حیواندر
نه بر جازیه اسمری وار
اوتناسب او قدی بی بدلی
قتی چوق عاشق حسرتکری وار
اکا چوزدرمه امان شلواری
یهودیه بکا شمه کری وار
بویله ساتشلره هرکس ذوقی
برنکامده فضاحتلوی وار
تن ناپاککه هیچ ال صرنمه
حاجی منصور کبی چوق ابتری وار
ادل یهودی نجاحت تعریف
بلی آوازی جنون آوری وار

سوزمز بوتن وجودنك سسسه
نسینه مائل اونورلو نسینه
اوكمش تنلی اولان التون طوب
قلعه سنده بونور دائم ضوب
هله عندمده بنم رعنادر
جمله سندن دیرابدم اعلادر
ندر او قطعهٔ پاكی موزون
ندر اولینبه كبی قبهٔ كون
عشقله بنمه غلاون قاشه نكاه
جسمی اسمنه مخالف ای واه
بلی دارچین كلی بوسرو سهی
صاچی سنبل خی نركس نكهی
نه چیچكدر بیلورز تازه فدان
قوری قاحبه بولاشدرم قان
نروخك رایحه سی جانه ثویب
بدر اول طرهٔ عنبر تركیب
ذر نشان اسمی كوزل اوغلاندر
عاشقه بلمم كه ندن شایاندر
اوده زیبا كبی براسمی كوزل
بدر اعضاسی وجودی مجمل
بلی یلدز كبی یوقدر بر ماه

یاشی كلدر ال اورزانمه حسسه
مكر آنك دخی وناحجری وار
كونی عشاقه اونور حاسر نور
اهل عشق ایچره دعاجیلری وار
ارمنی اولمسه مستبادر
قنی خوش قطعهٔ نازكری وار
ارمنیدر بو خلاف قانون
ارقه سندن صانه سین مندری وار
برطوتلمش آیه بكزر اول ماه
دخی اندن بجه اعلا نری وار
اوقرنفل كبی خال سیهی
قوقلادم برچمنی عنبری وار
چرقه فلز عشله دیلراكه جهان
اشنه باشنده قواق یلری وار
تون اجزای تن پاك غریب
غالب قرمی كبی بكلری وار
برایكی عاشق وار جوانندر
بنی اسمنده فقط بردری وار
ارمنیلكده بونسكن افضل
نه اداوار نه دخی زبوری وار
آه قوبر قلبی اكر اولمسه آه

برفلك مشرب وبيكانه نكاه
برقمر چهره دكلدر مهتاب
انى تا كوكه چيقرهمه احباب
اوله مفتون قناريه جانك
قالديرلمش قوشيني انسانك
قفس عشقه آتوب بى پروا
چيلى اوندوردى آنى صبح ومسا
قيز محل اوده بر آشفته
مالنى چونكه ويردش مفته
قفس ايچره طوده مز بولوطى
دائم المقده دعايى لوطى
يكى دنيا اوده بر كلخانيدر
تنى اصحاب قبورك تنيدر
كرچه اولمش يكى دنيا اسمى
چونكه دنيايه مشابه جسمى
صاده كلمز اورميده آهو
كردن اوستونده اومشكين كيسو
يكا پوردك كوچيكى مسخره در
دخ زنباسى كولنز فرفره در
يوركى لكن قورى براو غلاندر
مرده در شكلى وتنى بى جاندر
قتى چوق جاذبهٔ انورى وار
چهره سى هاله كبى خانه خراب
صنمه رو ينده او ماهك قرى وار
اوده بربلبليدر خوبانك
بزه موم طوتديره جق بيكوى وار
انى دولابله اذناب هوا
نيجه برقصهٔ جان پرورى وار
يعنى حالنلوده كوز آلفته
قحبه نك حاصلى يوز بيك اردى وار
اولمش آواره لوك مشروطى
ديديلو علت مشكلترى وار
شكل چنكانه ده بر ارسنيدر
استخوان اوزره همان بردى وار
انى ظن ايتمكه مدح رسمى
جيفه ده جيفيه بكوزيرى وار
وحشيدر طبعى او چشم جادو
سنبل چين دختن قطمرى وار
طرهٔ سى هم كوزى قاشى قاره در
كافرك طنلى عجب دللرى وار
صانكه هما ايله بى درماندر
سينه ده صانكه مزار مرمرى وار

پسته‌لك جسمی بلی فستقدر
چشم بادامی بلی فنجقدر
قطعهٔ پاکی جهاندن مفقود
عیبی ایجق بو نه از قومی یهود
صاحب جذبه دکل موم خاکی
شوبله ظن ایله سن تنباکی
خوش قدانم او چپقچی کوزلی
یاسمن قامتی سویلیه لی
مرشی‌هب عالمه اولمش مرکاه
قیچی یه دونمش او عفریت نکاه
تورشونك تجعیسی اولمش مدخل
سفرهٔ وصلتی حلوای عسل
بنده‌لی عشقی ایله بنده دلی
وارایمش جنیكلرك بر کوزه‌لی
نیلیم اولدخی برصوفی ادا
قطرهٔ بادهٔ ایچمز حتی
حیف اولحسنله اولدلداره
اه اول قطعهٔ الماس پاره
صوفید رچونکه مذاق ونقیل
تاکلیساده او قسون انجیل
جنکینك پرده‌سی اشکسته کرك

طبعی عدمی کوزی اجقدر
نوز قرار غمزهٔ جانکنی وار
قنغی دلبرده او قامت موجود
کافرك طبعی خیانتکری وار
عارپلقده اوتن ناپاکی
برصوارمش رخ نیلوفری وار
لجمه اولدلبری اول اینجه بلی
او کوس لبلر ایله زوری وار
کبره الهنا اول ناشکناه
کوزی قاتل هانه سن بجری وار
الکشبوز جمره‌سی دائم اقتال
فیجیه چوق صوقولمه‌اری وار
قطعه در جذبه ده بوقدر یدنی
ملك حسنك مکر اسکندری وار
عاشق زاره سویلمز اخملا
متعصب رومن پذیری وار
یازق اول جذبه یه اول رفتاره
ناتراشیده عجب جوهری وار
رقصی بلمم نیچون ایندی تحصیل
هر محلك روشن بکری وار
عقده‌سی عهدی کبی سسنه کرك

کالهٔ وصلتی السنه گرك
دخی هر مدحه سزا ایشتو ورزی
وار ایمش اهل بلایه جوری
کوچك انطون دیدیکك مرداری
نا بجا چهره سی هم رفتاری
او بنفشه نجب زور اولدی
چشم نرکس غمیله کور اولدی
قوج اولوب شمدی قوبرجق اوغلان
قوزی یرمش اکا بعض حیوان
ایکی بو سوزلیسی وار جیلانك
غمزه ایدر چشم غزالی انك
اودر نه بکزه دی اولماسکی ندان
دیه رم اکه فدان بر عرمان
آفتاب ایله عجب کیم صوا شور
ذاتنه بر درجه ناز یرا شور
قرغه هیبتلی قناریه شاکر
انی او جور نه برای خاطر
رخصت وصله رضا ویردی غضب
قامتی طبعی ملایمدر هب
نالهٔ عشقه سزادر دلو له در
دهر بازیچه دکل زلزله در

دخی جبینده انك سنگوی وار
دلربا لقده مسلم طوری
شکل پرچمده عجب تندری دار
بودر اول ارمنینك اخپاری
بلی زانقوچ اوله جق بیکری وار
برچ عاشقلری موس مور اولدی
غنچه نك غبطه ایله قان تری وار
فرماندع کبی اولمش الان
اکا قیون برایکی سرسری وار
طبعی وحشی دکل اول حیوانك
خلقه برقافله نازکتری وار
میوهٔ وصلی چورکدر الان
چنار اولمش نیجه عاشقلری وار
یوزنه باقمغه کوزلو قماشور
فلك دلده آنك خاوری وار
نه قناریه بوکه بایغوش کافر
بلی یوزنده ایکی شهبری وار
ندر اولذات حلیمه بو لقب
ایکلور هرکسه بر عرعری وار
اهل عشقه اوده برغائله در
عجبا اردنده انك لنکری وار

نازکانه نه اطوار پسند | ندر اول قامت خوش سرو بلند
حسنه عالم اولورسه دلبند | جان آلور جذبهٔ جان پروری وار
اوبیاز تنلی جوانم ماموق | بومشه جق ینه کبی بر معشوق
اکه ایتدردی نیجه اهل فسوق | قوس حلاج کبی قشلری وار
کوچك آفت بلی برآفت جان | نیجه افت دیسون بوکه جهان
اسمنه جسمی مطابق جانان | چنکیلر ابجره همان اول پری وار
برزمان آشفته بوجانم ایدی | مسند عشوه ده سلطانم ایدی
مالك تحت دل وجانم ایدی | نیجه بو بنجلین لشکری وار
ندر اول جشم سیاه قاشی سیاه | ندر اول بارقهٔ جهرهٔ ماه
ارمنی اولمسه ایواه ایواه | هجنتی اشنه بوکیم قسیری وار
ارمنی اولمسه اما او فقیر | بنجه تا حشره دك ایلردی اسیر
بلکی هب خلقی ایدردی تسخیر | اویله بر جذبهٔ زورآوری وار

خاتمهٔ منظومهٔ فاضل

سخنمده نفس حیدری وار | طبعمك خامه کبی قنبری وار
ذوالفقارم ینه بو خامه در | حصن معنیده تانك خیبری وار
اشته بو نامه یی تمام ایتدی | ما هو الواقعی اعلام ایتدی
حق ایله جمله یی الزام ایتدی | جانب حقده نانك یاوری وار
قاضی اولدی بو نزاع خامه | صلحه یاطوردی یارانی نامه
حرف زائد قومدی اعلامه | بوکه قول باشیلوك محضری وار
جمله یاران نه کوزلر دیدیلر | هرزجان اولسه محلدر دیدیلر
بزه دستور عملدر دیدیلر | سحره بکزر نیجه معنیلری وار

ایردی پایانه قلم آهنگی
اولدی منظومه‌سی بر قول چنکی
رقصه بنددی قلم نکته شناس
سیرینه چیقدی تتبع خواص
اولدی مأذون تعلمك سوداسی
بوکاغدخانه دوکون صحراسی
صاریلور خامه‌یه هب معنیلر
اوطوتر رشتهٔ نظمی اوچکر
تنزلله کلك سیاه رسوا
عرب اویونه چقمش کویا
اشته هب چنکیلری اولدی مسطور

بر طرف بنددی یاران چنکی
اشته قرق صاییلور دنبریدر
اکه یغور نجیلق ایتدی قرطاس
ینه مجلسده ترکلا تری وار
بشلدی رقصه سخن سیناسی
برعجب عرصهٔ بهادری وار
صانکه قیطان اویونی تقلید ایدر
هر بریك روش خوشتری وار
عالمی قیردی پچرددی حالا
تازه مضمونی کبی بر قسمی وار
بعدازین المسون کیمسه هرجر

دست عشاقه بو [illegible] ممهور
فاضلك اشته قوی فتری وار

صفتنامه
دروزنان فاضل

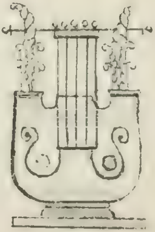

سنه ۱۲۵۵

ذنان نامهٔ فاضل

منت اول خالق حکمت کاره — زن دنیایی ایدن مکاره
جیفنه قلدی ذکور و اناثی — ابتدا حوّا ایله ادمی
انلره ویردی او صاحب قدرت — اتش سینه گداز شهوت
الدی آغوشه او نازك بدنی — جبدم قیلدی طرف بیروهنی
ینبه ده لعل بدخشان صفته — شکل بادامی هنوز ناسفته
بربریله ایدیجك لعبهٔ ناز — غنچ اولوب روزنهٔ قبهٔ ناز
نه گوزل لعبهٔ خوب و فرجام — باعث خلقت افراد انام
نسلنه ولدی او لعبه میراث — بچه بازیچه لر اولدی احداث
اولدی مانند زمین ودانه — رحمله مزرعه در انسانه
اول سبب ویردی حکیم قدرت — فرقهٔ جنس زنانه زینت
قابی خطدن رخ زیباسنی پاك — مویدن ایلدی اعضاسنی پاك
تا که میل ایلیه نفس علمار — منقرض اولمیه نوع انسان
ویردی بو شهوتی هر حیوانه — تا که معمور اوله بو کارخانه
ویردی حیوانه دخی حب ولد — اوله تا که بو تسلسل ممتد
بو تسلسل یرنیشور انجامه — خالقك استدیکی هنگامه
نه زمان استسه محو احداث — هب عقیم اوله موالید ثلاث

در بیان سبب این تألیف

پسکه بو فاضل مستانهٔ عشق ‌ رند ساغرکش میخانهٔ عشق

اول خبردار رموز هر فن ‌ بویله ایلرینه اغاز سخن

دیرکه بر کون او بلالی یارم ‌ او بنم دلشکنم دلدارم

غمزه‌لك واری بنم جانانم ‌ روی دنیاده بنم بردانم

سروه تعلیم خرام ایلیه رك ‌ دهنی طوطی کبی سویلیه رك

بغتتا کلدی فقیرخانه مزه ‌ شاهباز ایندی بنه لانه مزه

نردبان قت قت اولوب شوقندن ‌ باینه یوز سوره‌جك ذوقندن

بنده جان آتمشم آهوجه سنه ‌ سویله او وجدمکه پرستوجه سنه

دیده‌یه کلدی بنه شوقله جان ‌ تاکه سیر ایلیه روی جانان

وینرك بیك شیوهٔ نازیله سلام ‌ ایلدی قامت هکشته مه لام

خلعتهٔ بابه همان دستاوردی ‌ شویله دیواره دیاندی طوردی

دیدم ای شوخ قمر چهره بیور ‌ خانهٔ بندهٔ مجا ایله پر نور

سوزدی چشمك دخی بیلمم نه ایتدی ‌ تاجکره همه اوق اشلندی

دیدی ای کشتهٔ چشم سیهم ‌ سنه سی نرکس تیر نکهم

حسنه غصه کش هجرانم ‌ بسنهٔ جذبهٔ حسن و آنم

فاضلم لاله کبی پر داغم ‌ بلبل و لولهٔ ساز باغم

بو نیاز ایتمکه کلدم امّا ‌ کوره یم اشنه زمان دعوا

قورقرم بو سوزم ایتمز تأثیر ‌ کچمیه سینهٔ اخلاصه بو تیر

ازاتمزسه خار سخنم ‌ اجمیم غنچهٔ نازك دهنم

دیدم ای داور والای قلوب ‌ والیٔ ملکت صحرای قلوب

غنچه سین خارنه قربان اوله‌یم ‌ شعله سین نارینه قربان اوله‌یم

بوکه اشته فدادر دل وجان
سن نیاز ایله فرمان ایله
کوزم هرنه ایسه فرمانك
طاقتی دلمك ایسه فرهاد کبی
بو سوزی سن اوکل نازنده
الینی اجدی دیدی وار اوله سبز
سکا کوسترمیه مولای عزیز
جوامین ایلیه هجر ایمدن
شمدی ای نادره پیرای سخن
طاتلو کلدی بکا خوبان نامه‌ئك
امرا وزره انی تالیفاتدك
بنم اماکه بیلورسین حالم
زهره یه رائق اولور مرحم
استریم کیم اوسیاق ارزینده
یعنی ترجمه‌سلك اوله فارسی
اولا وصفنی ایله تفهیم
جمله نك اوله قیمی کوزه‌لی
طبعم دنیاره یه وبوسون شادی
بیلورم طبعنه آغردر بو
لغت
خاطر مجموع جمله سین بونده
بوده تکمیل اولیجق والحاصل

سکه فاضل دل فاضل قربان
نك بنی لطفکله شادان ایله
همتکله بو نوزناهکانك
همت عشقه کوره باد کبی
ایلدی غنچه دهانی خندان
سحر
ذوق وصنعله فرحکار اوله
بکا اعیازلك ایله دیز بذیز
سخنا بر میه هیچ باعندن
بو دراتجق که یازم سندان
جوق شکر بیدی مرغ خامه‌ك
جمله خوبانیله تعریفاتدك
که نشانزمرعه سنه میتالم
صید نوزا ویله کتابه تشبیح
بر کتاب اوله زنانك حقنده
که صفا کسب ایده هرقاریء
بعده صورتنی قیل توسیم
عالمك صالحه‌سی مبتذلی
که زنان نامه دینلسون آدی
مشربیاکه مغایردر بو
نقدر اوسه خلاف مشرب
بن سنك سنده بنمسین فاضل

بشدنجه بونی اول آفتدن
دیدم ای شوخ بوخلیادن کج
سکا شاهد دیرا یکن مهپاره
صورمه اول ذره بو دا عیدن
بن اول باغ ایچره فدان دکه مشم
شاعر زحنه ویرشا تمی
زنه لر وصفنی دکلدرکارم
نشه بونی ایچ بنم چاموردم
ورحم صورت اشقیه سیس
عشقدا مرائی وارایسه رسرو
دیدی سو لدرده کل کلنشنی
سن بنم عاشق ناکا ممسین
زار مکتوبی سکا فاش ایدیم
نرکس چشمی نمناك ایتمه
باشلدی بویله او شوخ کلخند
دیدی لطف ایله ایکی دیدم ایچون
لیلهٔ وصلنك حرمتنه
قدحملك کداوزم صوینی ایچون
جامهٔ خواب ایچون اولسون باری
بنی کوندرمه امان حسرت ایله
سکه زهمتا کرسه یلرسیك

بن طغوردم اوزمان نقلندن
فکرو یلایی وتلیجاندن کج
شمدی لابقمی بسونلر دنبار
بن کذار ایتدم اول وادیدن
اویله میدانه نشان دیکمه مشم
کیره مز فاحشه دیوانمه
کرچه قارنی یارق اشعارم
هب بطیجیلر یسه منفوردم
لکن بو دابدن استرسن کبیر
دیکیدیك کیدر اوصاف زنان
غنچه یم اوزمه شوناز لك تیمی
بسته زلف سیهفا ممسین
حلوت وصلمه سرداش ایدیم
غنچهٔ خاطریمی چاك ایتمه
ینه بن عاشقه و یرمکه اند
مست اولان غمزهٔ دزدیدم ایچون
اشرف ساعتك حرمتنه
ترلدکجه اویوزم صوینی ایچون
بن کله ایلمه بوازاری
باشله نظم سخنه سرعتایله
اشنه بندن ارالق استرسیك

سن كبی ماهه دیدم اوله فدا — جمله اشفته زمان دنیا
صورمه بندن كوزه لم كار زنی — بن بو بحرك دكلم غوطه زنی
بن نو باغك دكلم معهودی — بكه بو طرزمه شوخم آرزوی
سكا بر سوز ایه سی مكاره — بر عجوزه بوله یم سحاره
اكا هر جنسی سؤالیت قول قول — سویلسون حال نسایی بول بول
بو كلام اولدی او جانان ایله — بقدی بر چشم غضوبان ایله
آل آل اولدی كل رخساری — سوز بدید اولدی غضب اثاری
دیدی شمدنكرو هجران ایده یم — عهدم اولسون سنی كریان ایده یم
ایكی چشم قلبمی حقی ایچون — غمزه ملكجا البچی نطقی ایچون
برنكهله سنی شاد ایلمه یم — تا قیامت سنی یاد ایتمیه یم
دوشمنكله اوله یم دوش بدوش — طوتمه یم ناله فریاد نه كوش
نزمان اولسه تمام بو تألیف — ایلریم خانه‌یه اولدم تشریف
بوله دوشدی دیه رای اول بدخو — سزی شمدنكرو یاهو یاهو
اول زمان بندخی ارشاد اولدم — امر جانانه‌یه منقاد اولدم
دیدم اللیله حبلی دیرلر — بولنور تا نه عروسه ارلر
بشله ای خامهٔ كویا سخنه — سكا بول قافیه كوزكدی ینه
ذكری خوبانی حقیرانه آزه دن — صوكتوردم ذن ایچون هر دره دن
الدم آغوشه عروس فكری — اولدی زاییده بو فكرم بكری
اشته بر باكیره در بو نامه — آنی بوزدی بو سیاه خامه
بولمدی خلق بو كه فكری اسلافی — بو ایكی نامه كبی الانطاق
صانكه اوغلان كبی خوبان نامه — اشته همشیره سیدر بو نامه

ذکر مقدمهٔ منظومه

ای که عشقیله جهان آواره | شهلوندم کوزه‌لر ذنیاره
چونکه بو مکرایله مدخوش اولدر | زنهٔ وادیلرینه دوش اولدز
اوّلا لازمی تقدیم ایده‌یم | اوقرنلق یولی تفهیم ایده‌یم
زنه اولدرکه اوله تازه فدان | دکممش جسمنه جسم وانساز
یعنی اون بش اوله اینجق یاشی | سیاه اولسون ایکی چشم قاشی
قدی اماکه نهالی اولسون | نقدر استنسه عالی اولسون
تازه تن اوله وجود پاکی | اولمیه اناطولی ادراکی
اوله شایسته آغوش خیال | اولمیه جسمی ملحّم بطال
طور رفتاری خرامی نازك | اوله کفتاری کلامی نازك
اوله بر تازه زمان خوش کو | دیمیه هرایکی سوزده آبو
اولمیه طوری وقورانه کبی | یعنی اطواری قدیمانه کبی
تمارینك سحته وقاری بددر | انلره شیوه هنوز لابددر
اوله بر باکیرهٔ نورسته | مهر قدرت اوله آنده بسته
باکیره اولمزایسه با قله‌در | چونکه رونق بلی هب قاعله‌در
اوله یاخودکه هنوز اشکفته | اولمیه او بنیشی چوق آشفته
اولممش حامله هیچ عمرنده | اولمیه برایکی بیچ آردنده
بنده بلمم که کروه زانی | نیجه آغوشه آلورلر آنی
برایکی دفعه طغورمش عورت | طوته‌لم اولسه دخی خوش صورت
دخی لابد اوله جانا معلوم | سکا اوصاف محل مکتوم
حکمادن دیدکی اسلاف کرام | در بیان صفت باب مرام

حكايهٔ بيان حال

انده اوج نسنه كركدر اولا ... اوجيده انده اولورسه نه كوزل
تنك اوله دست حسيسان كبي ... اولميه وسعت ايله خان كبي
خشك اوله مشرب ذهّاد آسا ... اولميه ديدهٔ حسّاد آسا
كرم اوله بوته كبي آتشناك ... صانكه الده اولدجق آنده هلاك
سنده استرسك ايا روح روان ... كه سكا ميل ايليه اوصافده نا
حمد لله سكا قيلمش مولا ... قوت جاذبهٔ حسني عطا
موسم كلدي بيور سيرانه ... باخصوص جانب كاغدخانه
عطر شاهيلر سور قاش اوزره ... شال لاهوري اوله باش اوزره
بلده برنللي بوشي مستثنا ... بردولم ديزينه دوشمسون امّا
اوله مرجانلي يلك صرمه طراز ... اوله بلده يطغانك ممتاز
اوله كوكسنده مجوهر كوسنك ... ساكه اول آغله كلسون كسنك
آچق اولسون ايكي بازو اولبجق ... بري سيم كلجه بري طولمه قبق
نوش ايدوب بر ايكي جام كلكون ... تاكه اولسون ايكي چشمك پرخون
قنغي مجلسده كه وار جمع زنان ... يورو اول جانبه اي سرو روان
افت وحيران يروبه پير كبي ... اوله هب خطره لرك شبر كبي
يوروده كه بره برزلوله وير ... صلّدقجه قولكي ولوله وير
دم چكوب خشم ايله اژدرجه سنه ... نعره اورشير غضنفرجه سنه
زير فسدن دخي برجم كوستر ... انلره هيئت رستم كوستر
چونكه هب زهره ويدر طبع زنان ... طور مريخه ويرر شوقله جان
ميل ايدرلر كوزلك اشبهنه ... جان ويردلر دخي انك روخنه

جابجا اول فسی بر نازله اج
اراده دست ایله برشنی کوستر
هیچ نکاه ایلمه صاغ وصولنه
وارلب جوده نشین اول تنها
کیمی شویله کیمی ایلر بویله
زیرشمقدن او ایلر خنده
اوکولشلر قولشلر او نکاه
بریسی شرقیه ایلر آغاز
سکا نازایتمك ایچون کیمی قوشر
سروه کاهیجه صالنجق قوریله
بری نازیله صالنجق صاللر
صالله‌دیجه اچیلور رفقانی
کوستر عقدهٔ شلواری سکا
سوه بکم سن بنه بقمه دور اول
سکا جاریه کلور آهسته
سکا دیراشته سلام ایتدی خانم
سن قبول ایلمه دست آویزی
ویرمسون غنچه فمك کا جواب
اوله اوچ چفته قایق آماده
اولزمان آنده قوپار برغوغا
دللرنده سنك اسمك طولانور

پرچمکدن کوزه لم عنبر صالح
جمله سندن اوله تاکم کوستر
پرغضب بویله کذا رایت یولنه
اولزمان هپ سکا ایلر ایما
او تمنالری هپ سیر ایله
اوبری خاکه بقر شرمنده
کوزاوجیله سکا بقدیجه اوما
سکا تاکیم اوله لر حرف انداز
ارقه سندن دخی فراجه دوشر
اوتورر آنده ایکی مبتذله
او قنورانده کوزل شرقیلر
سکا کوسترمك ایچون هر یاز
بلکه کنجینهٔ اسراری سکا
جلوه ابتدیکه وقور اول تور اول
برالنده کنزرر کول دسته
الینه آل سکا ابو آجانم
کوستر اول چهرهٔ خشم انکیزی
قیل غضوبانه قیام ایله شتاب
سنی کورمسونلر او دم دریاده
برقیامت دخی برو اویلا
سنی اکدیکجه دهانی صولا نور

نه لیدر عجب اول تازه جوان | قنغی باغك گلی اول غنچه دهان
قنغی پرده اوی همسایه سی کیم | آنه سی کیم دراتك دایه سی کیم
بربونیه ویره لر خوب وعتاب | سن او گلچهرهٔ قلدك اعضاب
آه بنشمه کدی کافر جادو | باشنه قوصدیغم اوینان اوزبجو
بربونیه دخی یا بوجی بصر | هب سنکچون بو ایا نور بصر
سندخی ماه کبی اخشام ایت | جامه خوابکدن اوبو آرام ایت
دوشرانلر هوس تفتیشه | انلری لازم ایسه بر تیشه
قرب نورا یحرم اولورسون نهان | سنی البنده بولورلر اوزمان
سینه لرده طوتوشور آتشلر | گلور اولدمدن تحف پیشکشلر
کیمسی خانه ایلر دعوت | کیمسی کوشه نشین حسرت
سن همان ایله عناد واهمال | حجت خانه یی ایلر... ل
اولزمان ایله قدم رنجیده | نائل اول استدیکك امیده
ذوق وشوق ایله همان ناز ایله | چوق تلفاتمه صقین آز ایله
اولمه بر عورته اما مخصوص | سکا اولسون زن دنیا مخصوص
بك اوتتمه آره ده غلمانی | اودخی روحه صفای ثانی
زنه شکلنده قونلسه محبوب | جمله سندن دخی غایت ایله خوب
وارمه اشفتیه عمر مواری | سنی حفظ ایلیه اندن باری
سکا ترتیب ایله شمدی جانا | سویله یم بنده زنان دنیا

در بیان زن همشهری

ای بنم برکوزشی ماهوشم | اشبهم یوصمه جوانم کلشم
آچه لیم راز سخن سربندی | ابدهلیم وصف زنان هندی

یوزی کوزی قره عورتلردر | صانکه دیوارده صورتلردر
اوله مز نفسی جماعه طالب | چونکه غایتله صووقدر غالب
کرچه ظاهرده حرارتلری وار | لیک باطنده برودتلری وار
صانکه بوزخانه کبیدر او مکان | بالصوقلغنه اوغرر انسان
اویله بارد او محل کیم صورمه | کیر بیچاره اولور طوندرمه
عالمی بقسه دخی فصلو بهار | ینه دنیانی کسندن قیش وار
اکه مشعل اوله الت یرینه | دخی پولات کرك ات یرینه

در بیان زن دیار عجم

ای نساز مرهٔ سنك ملتزمی | که هنوز فنّ جماعك عجمی
عجمك جاریهٔ نسوانی | اکا دنیاده بولنمز ثانی
ندر اول جاریهٔ مستثنا | ندر اول چشم روح بیهمتا
چشم مستانه لری بادامی | چطق ابرولری قوس اندامی
جمله پیمانه کش عشرتدر | مست شوق هوس الفتدر
رازدان رویش نازو نیاز | خوش آدا خوش حرکت خوش آواز
کیمی شاعر کیمسی میرو کلام | کیمی نساخ و کیمسی رسّام
اهل ادراك و فراستدرلر | جمله ارباب صناعتدرلر
جمله سندن بوده اسکی عاده | قویه صولتنه کی بالاده
جانب سمت عجمده امّا | مبتذلدر بو زمان نوع نسا
نیجه لنوب جمله لری غلمانه | فرق اکثر مخدوش نسوانه
هر بری اولمشیکن برخوری | نه روادرکه چکه مهجوری
جمله چکمکده بو یولدن المی | حسرت وصل ایله چطلر شکمی

اغرشور زور ایله شب بیشی ایله | اری بو ایله سمار بلور دیشی ایله
عربادن چنور لر هر بار | بوق ایلر لر ایدی ترك دیار
عربلر اورمسه اول خاکه قدم | منقرض اولور ایدی جنس عجم
بو حسابله اوزره بقیجه امّا | بولنان شمدی هپ اولاد زنا
اوزبکك اوله مز انسانی | نه زنانی نه دخی غلمانی
بورو شق چهره لی بت عورتلر | قوجه قاری کبی اول حالتلر
باکیره قزلری سیر ایلر سیز | ایکیوز یاشنه کیرمش دیر سیز

دربیان زن بغداد و عراق

ای قمر خفوت خورشید چهره | غبطه فرمای طباع ذهره
اسمریدر زن بغداد عراق | رخ اسمرلری امّا براق
آل رخسار اوله مز نسوانی | یتشور جذبهٔ حسن وآنی
اونسا سندن اولان جذبهٔ سخت | دل دنباره بی ایلر صد تحت
نیله یم آدمه ترمین اولماز | بغچه سنده کشتی کلچین اولماز
عاشقه چاك رضا کوستر من | طرنق ایلمشدر چوق پرویر من
ذوق صحبتده حما قتلری وار | بر غدا ایله قنا عتلری وار
چونکه سابقده هلاکو خان | شهر بغدادی ایدنجه ویران
هپ هلاك اولدی او دم سکانی | کلدی ضبط ایلدی چول عربانی
اولدیلر صانکه او شهرك اهلی | بولنان شمدی او قومك نسلی
اول سبب جمله لری حیوان در | سالك قاعدهٔ عربان در
زن و غلمانی صفادن محروم | ادم اولدقلری نا معلوم
آنده امّا که بنات اعجام | تنی سیمین و غدّاری کلفام

چکمش انلر نسب اجداده ... رخلری باده وجودی ساده
دیرکه وصلی کشاد ایتمشلر ... یعنی تفریح عباد ایتمشلر
او قزل بوزلی قزلباش قزی ... آکا دوش ایتمیه سولاسزی
انلره هرکیم اولورسه مشتاق ... عاشقه صانکه بغداد ایراق

دربیان ذن امرد نیا

دکلدای یوسف مصر دوران ... ای جکرسوزی زلیخای زمان
شهر مصرك رویشی نسوانی ... انلره موهبهء شیطانی
یا توراشفته لری بول اوزره ... کیمی صاغ اوزره کیمی صول اوزره
ویریلور بر یول ایله فذلکه سی ... ترخ عوری بو ایمش قاعده سی
تن اسمرلری خوشدر رنکی ... اولمسه جثه ده اول افرنکی
اکه مصر ایجره مبارك دیرلر ... مبتلادر اکا هپ دلبرلر
کورینور کوزلری مخمور شهلا ... لیك دقت ایله بقسك اعمی
اونساصنده کی نار شهوت ... خواهش بوس کنار شهوت
اوطولنبا جبلری یاننده ... صانکه آتش طوتشور قوننده
نیل اولورسه کسته هپ باری ... ینه اطفا ایدمز اول ناری
نه قدر زنلری شهوت آیین ... او قدر طبع ذکوری عنین
او محلده دخی نسوان کبار ... هپ اولور مرکبه چارسوده سوار
نیجه جانم دیه یم اول مرداره ... نیجه جانم دیه یم اول بیماره
ارقه سنده او منقش چارشب ... دخی التنده توانا مرکب
آیه غی یرله برابر سورینور ... کوبدکیدر بالدیردر هپ کورینور
قوت ماسکه سی انسانك ... قالمی صیوایدیجك هر یانك

ایکی یانندہ بچه فلاجی — که حرارتله بیار تمساحی
صاغ وصولنده طوترزاموردن — اوقیا فتله کجر چارسودن
ایکی جانبده اشکنجیلرنه — اوقاطرجلوه لری هربرینه
حاجی یاطمزده بقرکوردکجه — اطیلور مرکب بره وزکجه
کیر منحوسه سی پرده صارقو — دخی صلیبانه سی اغزندن آقر
اکاکوسترسن اچلمش انجیر — ایواه یاسیدی دیمزمی او حقیر
ایکی زانی ایدر دلبسته — سیرنیله کیدر اول آشفته
عرب اویونه ایلر اغاز — قربلور ایلر ایکن نازونیاز
طولاشور مجلسی اول حالتله — هرقوجاغه اوتورر نوبتله
صنه سین نهر دراول ام فرج — اکه آغوش محبانی بروج
دله آوازی اولور شعله شکر — باخصوص نغمهٔ یاسیدی حسن
مصرلك اوزه سی خوشدر حقا — ویرکیدر اهلنه تاثیر صدا
نغمهٔ خوب ایله دیرسه یا لیل — مرغ طائر دخی ایلر اکه میل
انجق آشفته لرینه مخصوص — تحت زانیده ایکن عرض خلوص
اومقاماتله نازاول قرلسر — اواصول ایله نیاز اول اصارلشر
آجیلوردرکهی خاص وعامه — بطرز بولدیغنی انضمامه
جمله ده قالمیجق هیچ طاقت — مرکبه بلکه دوشر بر نوبت
بودخی آنده براغرب حالت — که وارهر آشفته ده بو صنعت
بوزی قیون یاطورا و فاحشه کاز — کوتی اوزره قویه ایکی فنجاز
بری یوشدر بری اما مملو — باشلیه چالقمیه اول جادو
بربرینه یوشنه دور فنجان — بودخی برمددر شیطانی

دخی بر عجبه صفانك بریسی | بكا نقل ثقانك بریسی
كورمش اشفنه كان طوقور | دخی قوجی ایله موال اوقور
باق بلا بوندن ندر بو عجبه | نیجه آواز ایدر اول قبه
وار میدر اندن عجب بر ساحر | بو خسه بودنلی دودكی كافر
بو خسه آلاتلی ساعت كبیدر | اندن اول نغمه موقت كبیدر
كرچه اندن لسانی واردر | نطقه اما نیجه جانی واردر
طونه لم قلسون انكله آواز | نیجه اول نغمه اولور زمزمه ساز
بویله كوش ایلدم دنیاده | بكا بو كلدی خریق عاده
ام دنیایه نه دیرلرسه بنان | اوركه بر فاحشه اسكی زمان

دربیان زن سوران

ای دخی صبحدم روز میان | زلفی اما شب تار سوران
شمدی وصفا ولمسی بو سودانك | آرتورر علتی سودانك
ذكرینی قومیه لیم تألیفنه | كه محاجت كیجه تعریفنه
حملسی كرچه اولور شب بیما | صبغة اللهه سوزم یوق اما
صاف اولور سینهٔ قلبی الحق | صورتنه قیلمه نظر سرینه بق
حمادی سلف اما دیرلر | سام بن نوحه خلقدر بونلر
چون سیاه ایدی اوذاتك رنكی | اولدی ذریه بندن حبشی زنكی
حكمتا ربانی دیدیلر لكن | هر كیم اویرده اولورسه ساكن
مقتضاسنجه طباع اقلیم | ایدر اول رنكله انسانی ترسیم
ندر اولسابعهٔ قطرانی | ندر اول رنك شب هجرانی
زنانك لمش تننه لیلادن | ممه لر هر بری بر طوب لادن

تن شب رنکی سرابا ابنوس
قیلمش جسمنه کویا ابنوس

یوز سرو رنکی کبی بن کوره یم
کیجه اول کردانه یوزلر سوره یم

کوزلری شعلهٔ آهم کبیدر
روحلری بخت سیاهم کبیدر

سوره عم زنك شب دیجوری
وار ایکن ایشنه نهارك نوری

کیجه دن صانکه مرکب اویدن
سنکدن صانکه سورلمش کردن

صاچنی بن وصف ایدهم هیهات
ظلمات ایچره کورینور ظلمات

جامه خوابه اوله مز شایسته
اوله مطبخده همان بایسته

بلی خاتملرك ارده نده سزا
چونکه ضد ایله بلینور اشیا

اوی اول جاهلی بی ادراکه
که صاربلور کیجه اول ناپاکه

ارتسی کون اکا قادنلق ایدر
او سیاه چهره سی ایدنلق ایدر

غاتمله ایدر اول غوغا
صکره اغاسنه دیوبی بابا

بکا امادهٔ قیل ای دیوانه
بشقه بر دائره بشقه خانه

اوله مز خانه ده ایکی اوسته
ایکی ارسلان اوله مز بر پوسطه

دربیان نسوان خبش

ای سیاه دل وجانك ماهی
اتشستان درونك شاهی

خبشك قیزلری نازنده اولور
طور رفتاری خوش آینده اولور

برایکی فرقه اولور نسوانی
بر سیاق اوزره دکل الوانی

جمله نك منتخبی اول فرقه
که اولوجنه سی غایت یوفقه

هر کیجه باکیره در زنه لری
فرق اولنمز در کنجینه لری

کویا غنچهٔ وصلی اوتانور
اچیلورسه کیجه کوندوز قپانور

اکا نسبت خطائی دیرلسر
ارنك صافیلری خوش دلبرلر

دیلر

رنك رخساره لری احمر اولور
احمر ایله قاریشق اسمر اولور

اولسه ده برایکی اوج اولادی
ینه بوزلمازایمش معتادی

کافرك حقه سی طلسملیمیدر
عابیدن پاره سی مرهملیمدر

حکمتك سویلیسم شبهه قالور
دل زنپاره ده برعقده قالور

حکمادن دیدی اهل ادراك
بونلرك رحمی اولور آتشناك

کویا شعله لی بر مجمره ندر
کیجه کوندز طوتشور کلخاندر

درعقب پاره سی البت تتشور
اول سببدن که حرارت طوتشور

دربیان نسوان یمن

ای حیایی سرانکشت جهاز
رونق روی عروس دوران

یمن ایجره اوله مرحسن زنان
اولطرفدن یمن اقلیمی یمان

جمله سی خسته بدن افکنده
تنی نازنده دکل تادنده

صنه سین جمله سی مستسقیدر
آنده بوحالت بدخلقیدر

هپ زبون جثه لی قوزغون حالت
هپ صولوق چهره لی بوزغون هیئت

طور رفتاری وقورانه ثقیل
جنبش چشمی ضعیفانه علیل

دخی صفاتی یمنده قانون
خانه دن زنّه سی اولمز بیرون

کیجه حمامه چیقر اهلیله
قیمنی صقله مغه برحیله

بوصنفلرله که هپ بددرلر
عرضنه جمله مقید درلر

چونکه جلاّد نکاه خوباز
دائما ادمی باشدن چیقراز

دلربا اولمیجق کیم ویره دل
نیجه مقتول اوله بوفکره قاتل

کیمه ویرسون دلنی آشفته
کیمه زنپاره اوله دلبسته

جذبهٔ حسن او محلده نایاب
میل شهوت ندن ایلر ایجاب

جمله بدچهره زنان وغلمان | بودر انجق سبب عصمت اولان
سنده بو حسنله برکز جانا | اوده یاره لذر ایتسان فرضا
سکا جاندن هبا اولوردی بنده | کیمی دهشت ایله ایلر سجده
کیمی عیسی کیمسی در جبریل | شکل انسانده اولمش تبدیل

دربیان زنان مغرب

ای ستانبوللو کزن سرو سهی | که سیه پرچمی فریاد سهی
مغربك زنلری بدرودر | بدزبان بدحرکت بدخودر
تلمسان ایچره زنان وغلمان | اولقدر جاهل وزرق عرفان
کسه براهل نظر بیکانه | سهوله باقسه رخ جانانه
کوزینه سیل جکر اونکتار | بره بچسون دیه یم اودیار
بلی فسلیلر اولور ذاتنده | بوروش جملسنك باشنده
نیلیم زینت آرایشی یوق | تن عریانی هیچ الباسی یوق
جمعسی کیسه دخی سلطانی | فس واحرام ایله در عنوانی
کرك اعلا کرك ادنا هر کس | بر بیاض بورنس ایله بردالقهر

دربیان زن جزایر وتونس

ای نیم دلبر روش جانانم | قهرمانم کلشم ارسلانم
خوشچه در سمت جزاورده تماشا | جمله پاکیزه ادا مستغنا
اوسری اوزره که التون ضاسی | انسه باشدن چیقران هب تاسی
اوقلملی فوته قفتان اوزره | سوزینور کوشه دامانا اوزره
بردن جیقسه اکر بر محرم | اولور اشانه در بای عدم
یا آشفته لوی مانوندر | عسکری جمله سی مرهوندر

دخی بر فرقه سی واربایه کیدر　　حاتمان صاحبی سرمایه کیدر

درکهنده اسرار مالطیو　　نیجه بر عبد سیاه خونریز

شهرینه بنجق اولور بخشنده　　عسکری قسمته ایتمز خنده

تونسك فاحشه کانی چوقدر　　بلکه هیچ پردهٔ عصمت یوقدر

فسق ایله مصره برابر اغراز　　مصرلیانی دینلورسه شایان

دربیان زن حجاز

ایکه حال بقرا آسوده در　　نعمهٔ حسننه او آتش بنددر

زن بدچهرهٔ نسوان حجاز　　اونه عزبنوا آغوشنه نیاز

جسمی لاغر دخی روی اسمر　　حسن ندامی وکلامی بدتر

مکه نك کرچه نساسی خوشدر　　سائری طوریللی اما بونلدر

هب کموشلی تنلی زنان مکه　　کمش اما که اذن لمز سکه

پاکدر عرضی دکل آلوده　　اوله من فاحشه هیچ ونسوده

نه زنان مصره ایجنده اما　　اولسه بر فاحشه بدر سوا

نفی ایدر لزاتی و ز‌ناکه　　نه زوا اولیله محل پاکه

نیمکه تلویث ایدن ابجق اوری　　اهل مصرله کیدن آشفته لری

عرب بادیه نك نسوانی　　نیجه در هر روش وارکانی

جمله نك نقلی حریق عاده　　مکه دن تا طرب بغداده

دوکدر جسمنه وسمه باده　　انجق انکله بو نوع آرایش

جمله سی ناوی طوداقلی اونسا　　هب منقش کزرنده مستزاد

اولا الاسه تن ابله مارکبی　　صانکه مجموعهٔ سحار کبی

بنجه آغوشه السون دوستی　　کوزینو رحنه سی قبلان پوستی

سینه دن تا بمحل معهود | انده انواع تزحرف موجود
نافه سی اوزره بیار ممتازی | رسم طوشانابله رسم تازی
کوبیا فرجه طوشان قچیور | اکسه سندن دخی تازو اوچیور
نقش اول صورته بدا لو انك | خوش کلور دیلی سنه عربانك
نه اولور تنده اصلمش خلقه | نیجه زیبا کوریتور اول خلقه
اوقبایلده کروه نسوانی | اویله برمرتبه ده عالیشانی

دربیان زن عربان

ایکی قوم ایسه غوغای جلال | اولا وقت سر آغاز قتال
چیقرر هر بری دختر پاك | کیدررلر هر بری پوز پاك
اوتورر هر بری بر محفلده | چکیلو نافه سی تا اوکلده
هنز اول دختری محروس ایتمك | قاچمیوب غیرت وناموس ایتمك
اولزمان جنك وجدا سیر ایت | عربا بجره او قتالی سیر ایت
حفظ ایچون هر بری دخترینی | دوکه یانده ویرر هر سرینی
غالب اولسه بریسی اخر کار | ایلمز فرقهٔ مغلوبه قرار
جمع اولورلر اوقزین یانلرینه | قیریلور جمله قیار جانلرینه
فرقه دن قالمیه تا کیم بر تن | قوی اودمده الورلر اول دشمن
محفل ایچره اوده کوردن قیره رك | قومنه نازیله غیرت ویره رك
اوزغایت ونیلان نغمه سنه | جان ویرر فرقهٔ عربان سسنه
ویره مم رحمت او قوام ایچون | جان ویره اول بیکی ابرام ایچون

دربیان نکاح عربان

اویله عسرتلی دخی امر زواج | طالبك مالنی ایلر تاراج

هرکه اولدی ایکی قزباباسی ‎ ‎ اولورانك سبب احیاسی
قزینی اسنه سلرجوبانك ‎ ‎ دیربودر قاعدهسی عربانك
یازه مهر نکاحك اوّل ‎ ‎ طالبی قائل اولورسه نه کوزل
اوّلا یوزدوه ویرسون امّا ‎ ‎ اوله او ستونده بر ربوك خرما
ایکی مملول سیه چهرهٔ خوب ‎ ‎ ویره بیك دانه دخی ذرمحبوب
اون ایکی بیك قیون ایتسون پیدا ‎ ‎ ایکیده اسب کحیلان سیما
نقدر خصم وعشیرلری وار ‎ ‎ هر برینك دخی خلعتلری وار
نیجه خلعت یلنشور هر برینه ‎ ‎ یوق نهایت ادا قادیلرینه
کوره سین امّا قزینی برکره ‎ ‎ قره چنکانه کبید رچهره
باخصوص اسندیکك دختر سوم ‎ ‎ او عشیرتده اولورسه معلوم
سکا دیر دختریمز پاك نهاد ‎ ‎ دخی اجدادینی ایلر تعداد
نسبی اشته فلان ابن فلاز ‎ ‎ نسل پاکیزهسی ال ساساز
ویره سین مکر اکا دنیایی ‎ ‎ تاکه ویرسون سکا اول لخشایی
ویرر اول دختر امّا چپلاق ‎ ‎ نه بلا باشی آچق یالن ایاق
برقره چرکه ویرر اکا جهاز ‎ ‎ استر امّا قزینه مال جهاز
قنغی ملتده بو اولمش مخصوص ‎ ‎ قره پیراهن ایله کیم عروس
حسنی یوق ثروتی یوق پر خذلان ‎ ‎ آدی اما که فلان بنت فلاز
جذبه در شهوته انجق بادی ‎ ‎ نیله یم سلسلهٔ اجدادی
یعنی نه لی نه حسنی اوله هم ‎ ‎ دوح اجدادینه بلمم ندیسم

در بیان زفاف عربان

دخی آیین زفاف دخترا ‎ ‎ جمله دن رسمی عجیب بدتر

قيز ايدر بردن اوستنه قرار
اقرباسی هبا ولوراسيه سوار

خصم خشميله كلور طالب اولان
حمله ايلر او عروس اوزره همان

قورقلور حاصلی برجنك دراز
ايكی جانبدن ايدرلرتك وناز

صانكه اول فرقه‌ٔ بی عقل وهدا
ايدجك سور زفاف اجرا

آره ده بر ايكی آدم كسرزر
دخی كندنجه اوفتنه قرار

نيجه بو مرد قوی پاره لنور
نيجه بو اسب دخی پاره لنور

اوزيلوركاه قضا ايله عروس
كاهيجه طانيد اولازده نحوس

بربريله دوشه نجا نيجه
خذلان ايكی جره دونر بازيچه

سيما ليله‌ٔ وصل وادخال
جبه اولور اون نيجه نسوان رجال

دبونيز رخلته كبی هم صف صف
وكلن بوزمه چيقر تيغ بكف

قوية لوچهره سنه ايجه نقاب
باشليه رقصه ميان احباب

كيردی شمشير ايله نازو رقصه
آه اون صاحبی وزون عقلی قصه

اوستنه رقصاره سندكله لر
تاكه شمشيری انندن اله لر

ورعفه اولدخی اولمش مازور
كه عشايرده بو اسكی قانون

كيمينك بورنی دوشر قانی آقر
كيمينك دست كسيلوب صادر

بوسرور اوندی ماتمدر بو
بوكه شادی دينه غم محمد بو

الله الله بوكه اقبال جنون
نه فرحدر نه سرور اود ده فنون

در بيان ذن دمشق يعنی شام

ای مه بکشيده استغنا
حجله پيرای عروس دنيا

شامك آشفته لری بيغانه
انده افراط ايله چوق بدعانيه

اهل عصمتلری نامعلومدر
اولسه ده لنادر كالمعدوم

برایکی خانه سی وار معموره
آنده بو عادت بد ناشایان
بو العجب قنده که واربر قبه
درکهی قبده چارشب آصیلور
کیدر اول قبه لره بی پروا
حضرت عائشه نك مرقدیدر
باخصوص مقبرهٔ باب صغیر
اهل عرضیده او شهوتله کلور
بنده اول دوقده برابر ذهب
حبذا وسوسهٔ شیطانی
نیجه ایلر کشی بو کبرایی
جمله مرئودلری بردن تا شیخ
زشت اولور هب زن غلمان مشو
کرباری جسدی آتشیدر
کل رخساری صولر نیجه ایکن
ورتشیر نوز ساده تماشی نه
پاك اولور پردهٔ اهل پرده
یتر زنبارنیه اماج ویرد
قیسی وقتن ایدر باغه روش
چونکه باش قویه انك بصد تنیه
دیدیکم بر سره عقلیم قالدی

آنده شاید بولونه مستوره
شیعیو اوزره یا توره فاحشه کان
بولنور آنده برایکی اوج قحبه
آنده اون فاحشه دائم باصیلور
هر کیشی مرده سین ایلر احیا
جمله آشفته لرك موردیدر
اجیلور آنده نیجه باب کبیر
کویا قصد زیارتله کلور
بو زیارتمی تجارتمی هب
عقلمدی کورخانه مزارستانی
یاعجه دن فرقیمی وار موتانك
یمین یاردن نیمسیده شاتمی
معه حسنا ارله نسران دمشق
شیوهٔ زنلوی هب شتام ایتشیدر
بتر اول تازه قدان اوزره دیکر
وارمی فرقی کفن موتادن
باخصوص موسم حج وجزده
کیسنه محتسبه باج ویرد
بیشتل ایلر آنی حاجی محشر
باقدی چاکیده اولا فستقنه
باغمه برقاری شامی کلدی

ذوقلرندن دخی برصحبتی وار — ایکی معنایه کیدر بر گفتار
عورتی انده جاغرسه اهلی — اکه البت دیه جك شاملی

دربیان بلاد حوران

اونواحیده بلاد حوران — حسن نسوانی مثالی خوران
قابل شیوه دکلدر امت — وحشیده همچو غزال صحرا
مشرب زنه لری فرزانه — صوطاشر معرکه ده یارانه
نازنین اولمازاو کوهستانی — میوهٔ حسنی بلنمی یابانی
کورمشوزد فعاتله بونی — زنه سی طاغده کسرکن اودنی
طغوردر برایکی بچ سرعتایله — هم کسرنافه سین اولحالتایله
انی بیجیده ایدر خرقه سته — یوکلنور اوطونایله ارقه سنه
ایلمز جشمی اولایتاوغلی ایت — دخی کندیجه اولور برعفرت

دربیان بلاد صفتد

اوجوانبده صفتد بلدانی — جمله‌یی جاذبه درنسوانی
کرچه اول مسقط راسم وطنم — سویلمزلیك مداری دهنم
طونه لم اولسه ده حسن ودنی — نیله یم خوشجه دکل ارکانی
سخن تلخی دکل کوش آرا — اوله قز طوطی کبی سکرخارا
آنده اما بوعجایب قانون — فقراسیده آکوددر خاتون
جونکه براوطه لیدر خانه لری — بربری اوزره یاطور زنه لری
بربیجکسه ده استعماله — جمله حسرتله بقراولحاله
ایلمز برکره توبته نظر — ینه غوغا ایده قرعوزلر
دخی اول خطه ده بربدعادت — بربیسی قلسه جهاندن رحلت

چیقر آردندن نسا ناله کناز … جامه سین چاك ایدرك دكوناز
اقرباسیده کیدر سرعت ایله … برایکی زنه طوتر اوجرت ایله
زنه لرهیب قره جامه اورتر … دستنه هربری بر تیغ طوتر
رقص ایدر ناله فریاد ایدرك … حقدن شکوه بیداد ایدرك
انه سی میدانه کلور اول ذاتك … کیدیورلر اکا هب الانك
صکره شمشیر ایله بوقچه کیدر … اسب بیچاره یی بیك پاره ایدر
سن بلمم بو نیجه ماتمدر … بو حقیقتده غم اوزره غمدر

دربیان ساحل طرابلیس

او سواحلده طرابلیس شهری … انده جاری او خبارك نهری
زنی اول حاکده مثلی نایاب … اولمسه چهره ده اول قاره نقاب
جمله سی ذوقه اولور خواهشکار … ماغده هر برینك خانه سی وار
موسم توتده چیقر سیرانه … قوجه سیله طاشنور بوستانه
قورت سیلر او ایپکدن تمیز … قورطلو دور میوه وصلی تمییز
بویله یبراق دوشنك اجنابه … او حریری کتورن دلانیه

دربیان دروزی طاغی

او نواحیده طبراق اوزره … دورزیلو ملتی وار طاغ اوزره
اوزکه برملت بدکار خبیث … قیلمش اول خاکی عزیزی تلویث
جونکه کهساری بلند وبالا … اولور التده هواسی رعنا
شکل انسانی خلاف قانون … زرد اولور چهره لری هم کلکوز
بلنور انده نیجه سرو سهی … ثیمدن جملسنك وار کلهی
کوستر رخلقه فقد بردیده … دخی برچشمی قالور پوشیده

ریسی کورسه اوجشمی بر کون
صانکه اولادمه اولورمدیور
بیر زمن اطرافنه برخلقه اکر
فالور اول دائره‌ده تا محشر
تاکه بوزسون بنه انی اولذات
نه طلب اتسه ویررلر ایکی قات
دخی وار آنده نیجه بدآیین
اویله برملت مردود لعین

در بیان زن حلب

ای مهارزه زن دوستان
جمع پرداز نکات نسوان
حلبك زنه‌لری خوش سیمادر
یعنی شهبا کبی هپ شهبادر
چونکه غایتله هواسی خوشدر
اولور البته نساسی خوشدر
روخلری اوزره ندر اول پاره
برك كلده کورینو سیم پاره
شعلهٔ حسنی جهانتابیدر
حلبك هر بری مهتابیدر
طولمش اشفته ایله هر یانی
باخصوص آنده خاص خانی
بولنور بونده نیجه نازنده
حلب آنده ابسه آرشون یونده
اولقدر فاحشه سی رسوایی
شمدی طولدردی بتون دنیایی
برقاشی بریسی اشلتدی
اوستونه کیرو کسی رسم ایتدی
کندوبه کسدی انی انتاری
وار قیاس ایت روش بیعاری

در بیان زنان اناطولی

ای طلبکار صفات نسوان
فارس معرکهٔ زن دوستان
قدماکاری زنان اناطول
جاهل نوروش شیوه‌دار اول
ناتراشیده اولور بدکردار
هر بری صانکه درخت کهار
اوّلا حسنی جکرسوزدکل
نانیا شیوه سی دلدوزدکل
حسنی یوق شیوه سی یوق برعورت
میل ایده دمی اکا اهل فطنت

میل ایدرسه بربسی اولوجهره ینه هم جنسی ایدر بی شبهه
جنس حیوانده علام غیوب کوستردر برینه جمله بی خود

دربیان زفاف اتراك

باخصوص وقت زفاف دختر نیجه عادتلری وار دیبدستر
یعنی بیچاره عروسی صویه‌لر سوده‌ار جسمنه دردوبویه‌لر
جمله الاجه اولور چشم ولبی یجبه بیقویه چیقان ذات کبی
اوصاغد یجك الذن قرعه نه ازیتلر ایدرلر اول حرغر
جمع اولور آنده اوهمطبع وخوش صانکه توحید ایده‌جکدر اولقوز
قویه میدانه اودم اول زاغی بسته رشته ایله ایاغی
مرغی بیچاره اکردیرسه قاق جمله بردن دیه‌لر الله حق
دیدیکك حق کلامك حق دیه‌لر حجله کاهه او عروسی قویه‌لر
بارك الله زهی نادانی ذادك الله بهی حیوانی
نیجه عادتلری واربونیه ثقیل بکا دوشمزانی اتمك تفصیل
بوجوابی سخنم شافیدر اهل ذوقه شوقدر کافیدر

دربیان زن بحر سفید

ای که رویینده سیاه خالی اونلرِ اول بحر سفیده والی
اطه‌لر قیزلری هب دلکشدر برج ابیده بتون مهوشدر
جانب بحر سفیده کنذرایت اطه‌لر قیزلرینه برنظرایت
قبریسك زنه‌لری امّا بددر بلی علمانلری خوش بیحددر
شمدی آغزده کزن هب ساق آنده برکونلك اوتورسن جائز
کان الآن صفاسا قزدر اسن همان زنلرین بوز قزدر

دخی هر براطه نك نسوانی	بشقه دد جامهٔ شکل و شانی
اطه لو هر بری بر باغ جنان	انده نسوانی بتون حوریان
زنی حوری دخی غلمانی ملك	بو نظرله اطه فردوس کرك
بلی چوق صو کتورر وصفه محل	قورقرم نامه م اولور مستثقل
دخی سائرلری جمله بو سیاق	دکل اطنابه محل بو اوراق
فهم ایدر عارف اولان ایمادن	یتشور قطره بزه دریادن

در بیان زن اسپانیه

ای طلبکار نکات عالم	برفع انداز بنات عالم
زن اسپانیه بتون مستثنا	هر بری ولوله ساز دنیا
طور اندام کوزل دلبردر	جمله نك قامتی بالاتردر
ندر اول تن او وجود سیمین	مایه سی برك سمندر تخمین
صانکه انجوی تر تمثلردر	طینت پاکنه قا تمثلردر
غنچه وصلی اولور اشکفته	جملسی فاحشه در آشفته
نیله یم آنده زنان مفیددر	ارلرك شهوتی هپ خلفیدر
زن و غلمانی استعماله	اهل مغرب کیدرلر هر ساله
اهل فسق او محلی طولمش	انده مغربلی دفینه بولمش

در بیان زن اسلامبول

ای طرازندهٔ معمورهٔ ناز	وی نوازندهٔ کهوارهٔ ناز
رونق روی جهان اسلامبول	کنج و غلمان و زنان اسلامبول
زن دنیایه بودر مایهٔ حسن	چهرهٔ عالمه پیرایهٔ حسن
ام دنیا دیدی مصره قدما	شمدی اما بو عروس دنیا

ویردی بو شهره جناب خلّاق   حسن خلقت ایله حسن خلاق

اب خاکنده ندر بو حالت   به هواسنده ندر بو خاصیت

پنبه دندر تن هر مولودی   غنچه دندر رخ سرخ آلودی

صانکه اعضاسی اوان ترتیب   پنبدن غنچه دن اولمش ترتیب

اشته اقلیم نزاکتدر بو   منشئ ذوق و ظرافتدر بو

یعنی هر خردهٔ اسباب صفا   بو محلده اولور اول پیدا

خوش کلور اول روش نادیده   اکا دنیا چالشور تقلیده

بر دکل کیم اوله تقلیده سزا   هر بری بشقه روش بشقه ادا

عالمك چونکه بودر معتادی   بر محلده که اوله آبادی

نقدر اولسه عمارت ممتد   چوغلور اهل صفا اهل خرد

هر بری بر روش ایلر ایجاد   هر کون اولمقده نزاکت مزداد

اولور ارباب صناعت ماهر   اولور انواع تفنن ظاهر

بو کلور طبعنه راه قدما   کورینور چشمنه اولباب قبا

باخصوص کیم بو سواد اعظم   اولدی مجموعهٔ جنس عالم

چونکه هم زهرهٔ بونك اختریدر   زهره وی اولسه زنانی بریدر

ندر اول ولوله ناز و نیاز   ندر او لطرفه ادای ممتاز

نکهی آفت جان عشوه   سخنی شعله زبان عشوه

دخی بو شهرك ایچنده جانا   بر ایکی فرقه اولور نوع نسا

ایده لیم جمله سنی ذکر و بیان   تاکه تمیز اوله نیکان و ندا

جملهٔ بو بونه قلمه قیاس   بو میدسنك سهی له الماس

در بیان فرقه یکم

اولا فرقهٔ اهل پرده | كه كورنمز دخى هيچ محشرده
يعنى اول فرقهٔ ارباب بيوت | درج سيم ايچره يا ثان ياقوت
غنچه در شيشه ده اولمش محروم | طوطيدر صانكه قفسده محبوس
هر برى مريم عمرانيدر | حضرت رابعه يه ثانيدر
دكمامش طرهسنه باد صبا | كورممش دوينى خورشيد اصلا
صاحب غيرت وناموس ووقار | خانه سنده اطورر ليل ونهار

در بيان فرقهٔ دوم

دخى فرقه سى صاحب خرده | كوربنور ظاهرى اهل پرده
شكل عصمتده كز آشفته | هيئتهٔ محتنده لفته
كير انواع لباس زينت | صانكه برسرو مرصع قامت
او مجوهر چيچك اول حلى نفيس | هر برى غبطهٔ روح بلقيس
او فلاطونى يكى فراجه | عقل انسانى ويرر تاراجه
اه او كرنامه لى او دبدبه لى | او مجوهرلى والماس كوبه لى
حسنه بويله ويرنجه زينت | ايدر اول دبدبه شكار زينت
برايكى جاريه اردنده روان | طولاشور چارشوى دكانده كان
اويله نازنده يورر حسته كبى | ياغنى برينه بسته كبى
قنغى دكانده كى محبوبا وتورر | شيوهٔ نازايله اول شمته يورر
ديركا ايلمك ايچون احوالك | وارميدر هيچ بكا اويه دن مالك
مال بطقين ايسه هيچ كوسترمه | بكاجه نم چلبى كيرلنمه
كل سنكله ايدهليم اخذ وعطا | بچيقر ندازنى اول جانانا
بورموزايله اوماعه ضوضوا | هر سوزى فيل كاهـ طرقوا

بو سخن ایله آچرا ولغنچه لبی — نقدر اولسه محجوب چلبی

کوریجک اول قنه لی پرمقلر — کوتنی شیطان اورتمان پرمقر

سینه دن اکا آچلسون بوستان — کوره بوستانک ایجنده بوستان

صید ایدر عاقبت اول جانانی — کوزر خانیه البت آنی

فعل درکاهی دکلدر مشهور — بر اناختاره اولورمی محصور

قوجه سی یوق اوله سی دیوانه — کیجه نصفنده کیدر دکانه

کارکسبنده کزر بیچاره — نه بیلور نیلدی اون مکاره

کلور اخشام اوینه اول حیوان — لقمه د نصکره یاطور بی درمان

ینه چارشویه کیدر وقت سحر — بو خراش ایله ایدر عمری کذر

خرنشور خلق ایله دائم اولابت — کوندن مصروفی ایکی اقچه سمت

چالشور هر کسه ظالم بولاشور — دائما محکمه لرده طولاشور

کوندن بیك درلو بلانلر سویلر — هر بلانه قسم الله ایلر

وار مدیونی اولان مفلسه وای — بیچه شیره دوشمش دوبای

بطقین اموالی اره مقدر حالی — نه بیلور اوده کی بطقین مالی

مالی قارونه دخی مالك اولور — بو سیاق اوزره ینه سالك اولور

کلسه دکانه فقرا سائل — باش اولور ایکی کفندن سبائل

ذوق اما که ایدر خاتونی — دائما ذوق وصفا مفتونی

او عشق ایله دکاننده در — بوده دوستی ایله سیراننده در

خرطاحون کبی کردشلر ایدر — سائرك نفقسنه کوششلر ایدر

یا ایدی سجاده جهنم ایچنده — مالی جمع ایلدکی انجق بیچیه

بو زمان دوقایده جلك وتلوث — تا بکی بو طمع مال خبیث

کیجه آرام ایده جك بر ساعت … انده ده کورمیه روی راحت

اکا بیك غصه بولور اول کافر … کورمیه تاکه صفای خاطر

اولادر هپ اغام سلطانم … سنی هیچ کورمیه بو قدر جانم

سویلیسم دشته کبی سوز اوزانور … اویله آغالغه کوکلم بولانور

قالمدی خانه ده یاغك بالین … یاندی دکانی عجب بقاللك

نه مسکین کبی صولدك بهریف … ای نه صالقم صچقی اولدك بهریف

بنی کوسترمه امان نولسون بو … صکره والله بارشمم آبو

قونشومز اشته نکرلکجی قزی … قوجو یابدردی اکا اول ککزی

آه اوجانم اره بزور قلی … بتون آلتونلی کوزل دونقلی

بوده سینه مده بنم داغ اولسون … به سنك باشنه طبراغ اولسون

استریم بر عربه تا اوسیاق … جکرم یوخسه بنی ایله طلاق

انی یابدرمیه البت محتاج … نقدر اولسه او نکبت محتاج

اویله بن سرو نه خیلانمی دیسم … اویله افسانه ده حیرانمی دیسم

در بیان فرقهٔ سویم

دخی بر فرقه سی بازار ایچره … دائم آشفته کزر کار ایچره

کوزلری سورملی یومشق یوزلی … ایکی چشمك سوزه رك خوش سوزلی

بونلرك بر بلوکی بدتردر … هر بری شوروشده محشردر

سیما یاشلی اوله بر عورت … قورو عنوان ایله تکلورمی زینت

عطرشاهی سوره اول بدرویه … راستقلر چکه اولا بردیه

قویه انواع علاج حمره … تا قزللق بوله اول بدچهره

کوستره دسپوبی چون چهره سیدر … موقع نظرهٔ آواره سیدر

بر بینه نزمان خشم ایسلر — او فواحش بو کلامی سویلر
بره چنگانه قلقلی جادو — بکدی فشقجی سور توك رسپو
آیغمدن سنی ایچم یا پوج — تارلم ایچره اوله مزسین خارج
بوره طاغ اوستو بتون باغ اولسون — شو بنم دوستلرم صاغ اولسون

دربیان فرقه چهارم

دخی بر فرقه سی اولدی پیدا — سویجی زمره سی دیرلر جانا
دکل اسلاف نسا حالیتدر — بونسا خلقنك بدعتیدر
دل ویرور بر بینه عاشق اولور — وقت وصلتده دخی حیله بولور
حیله سی وصله همان بر الت — یعنی تقلید ذکوره حالت
لفظی اول آلتك اولماز تحریر — بولغزله مکرا ولسون تعبیر
حلی بو مصرع اول کارك — نازبقدر دی بنی دلدارك
هر کیم اما که بونه سانکدر — طبعی پاکیزه اولور نازکدر
مائلی بوروش زیبانك — اهل عرفانلریدر نسوانك
کوزینور کرچه که فاحش بو اثر — سائرا فعاله کوره اهون شر
اوله مز طبعی ذکوره مائل — بربریله کچنور والحاصل
جان ویرور هر بری معشوقه سنه — نکه ایتمز دخی هیچ بشقه سنه
بونده اما که خلاف مطروق — عاشقلك اوستنه چیقر معشوق
بر بینه ایدرلر ناز و نیاز — اوادالر او کلام ممتاز
نازنینم کوزه لم کلچیدم — کوکلم اکلنجه سی نور دیدم
مرحبالر بینه ای دوردانم — خوش قدملر سنی کوزلر جانم
سرو نازم خوش دالی خانم — آه آهر جاپی بقشلی جانم

بلبلم بن سکا هی گلغنچه — ایکی ... زرسی نمشدن کلکم
بزه ده قالدن آغمرم وار — بلك عزوابلدك آن دیداری
قیلمدك هیچ اياق النه نکاه — بنی فردایه می عنانك بوانه
بزی اوردكی ينه ديواره — چقدیمی ایلیکمز بازاره
ينه بولسون اوادبیکا نه — بزی اطدکی ینه یابانه
عوداغاجی ايسه اسمك اجانم — بنم آدم دخی آتشلی جاهم
سکاکول بنبه ديدكى اهل نياز — دیدیلر اسمه ده شمعهٔ ناز
سکاکلغنچه ديديلرسه اکر — بکاده باد صبا سویلدیلر
بويله جه بربرينه نازايلر — بعده کارینه آغاز ایلر
شویله فهم ايلمشم بو كاری — که نه دنه بونلره اولدی شاری
غالبا كورديلر انواع ذكور — اولدیلر بوبرینه هب مجبور
طبعی تغیرلی اولا بعض اوناث — قیلدی بو فعل غریبی احداث
تاکه مستغنی بولنسون اردن — امتنان چکمیه لر دلبردن
صانمه کیم بربرينه مجبورلك — بزه ایتدکلری انجق کورلك
هیچ نه قابل کوکل اولسون تبرید — اوله تحقیقه مشابه تقلید
ينه کوردكده کوزل اوغلانی — میل ایدر حسنه البتّه جانی
اهل عرفانه او بوللوصيه در — کیمسی حایضه کیمی کبه در
بوبرله یکنسون کنسون — آنی حق بربرینه بخش ایتسون

درعیان ذم ملت روم

ای لبی معجزه سی عیسی دم — غنچهٔ تازه فدان مریم
حسن وآن اهل نسای افرنج — لهریری حسنله اولمش برکنج

دمله

دینی سنك نکه مستانه   صانکه پوتخانه دن بر میخانه

ندر اول البسهٔ کونا کون   ندر اول فدا دنهالی موزون

سوزیکك رومه اوله بااونجه   سائرك حسننه دکمز زنجه

بصیلور اول کوزللرله بصل   آصیلور سنده قرنیکله آصلی

هب کلیسایی وصالی آچق   آکه اماکه کیره فزهرفاسق

ساده روم اوله لی زنباره لری   اندی هیچ اولمیه مویین اثری

عیبی وارد رسوقدر افرنجك   مویدن پاك ایده مز اول کنجك

بداولور موبله حاصل اومحل   کوبیا صوق سهیدر بر لعل

صانکه اول حالتی قصد ایلر   قوطی سی اوستنه باغه قیلر

چونکه پرورده اسلامبولدر   سائر افرنجه کوره مقبولدر

ای کلیسایی بلا ناقوسی   ملت عیسی نك ناموسی

زنه مائل سز آغمرم وازی   سوزیکك روم قزی اولسون باری

مشرب اهل صفاده زیرا   دختر رومه ازن وارجانا

حلوه کنجینه سی روم قیزلریدر   هب نسانك دخی فائز لریدر

ندر اول اینجه میان نازك   ندر اول غنچهٔ دهان نازك

ندر اول نازاوکلام دلکش   او تمایل اوخرام دلکش

ندر اول قامت سرو بالا   نوفدان چمن صنع خدا

اندر اول غمزهٔ مستانه ندر   ندر اول جنبش بیگانه ندر

اکه مخصوص او تغافل او داد   اکا موقوف او تکلم او صدا

دل اوحیله او حرونی اجرا   شیوه لرنه او کلام رعنا

ذره شهوار کلامی در زبلور   صانکه اغزینه کلیجه ازیلور

دلنه کلسه ده بر حرف ثقیل | فهم باکی انی ایدر تحلیل
دهنی تربیه ایلر سخنی | که مزتی سخندر دهنی
هر بری ناطقه لی طوطیدر | قوش اتسلوه مشروطیدر
دیه بیك نازایلر غنچه لبی | حضرتك باده ایچرسین چلبی
طولونور نوش اوله بوشلو طولسون | سن همان ایچ آپاشام عشق اولسون
جان قاتر نازواداسی جانه | طوعروسی بویله کولك جانانه
اسکی مغلم دخی اولسه قبیلور | کورسه اول کافری ذنباره اولور
قطعهٔ جسمی سراپا موزون | صانکه بومصرع رعنا موزون
حالتشورانلری تقلیده زنان | یتشورانلره فخر وعنوان
ندر اول قامت والا او خرام | جمله سنده اومناسب اندام
سورینور بوله برابر یاقه | دلی عشاقنی تاکیم یاقه
او پریشانی خوطوز بریانه | اوروش اوقرلش مستانه
اوروشلرنوله ککلك واری | ایکی انکشت ایله اول رفتاری
بولنه صانکه دوشندی آتش | یانه جقدر ایغنی اول مهوش
صانه سین راهنه قلب عشاقی | توکیلوب ایلیه جکدر احراق
نقدر فائق ایسه غلمانی | اوقدر خوبی اولور نسوانی
لیك غلمانی اولور اهل عناد | بونلر اتاکه ایدر عاشقی شاد
باصیلور هر نقدر سرکش ایسه | صربی بومشق نقدر آتش ایسه
اعازای غنچه دهان کلمه لی | عاشقك اغلرایکن کلمه لی
کیمه چیقدن عجبا ای خورشید | کیمه صارلدك ایا نارامید
قنغی بولاشقه جامور اولدك | قنغی کاردخانه لره نوبر اولدك

قنغی یازوده یازلمش اسمك | قنغی دللرده جزلمش دسمك
اورته مالی میلسك ای روح روان | کیمه در اورته ده بو کنج نهان
اه کیم جیقدی بو قیز قله سنه | کیملرك اوغرادی طوپ کله سنه
قنغی ذاتك بو غزالیسی عجب | کیمه در عرصهٔ حالیسی عجب
طونه لم اسمنه دیرلو تو قنه | یه صاجنی عجب اول تو قونه
خاکپاید سور سور قوشاغك | اودخی بوس ایده جك آیاغك
قنه لی دستنه ایلر غبطه | آل آل اولدی قیزل یمورطه
قنده سین میوش یاسین کافر | بنده بلمم نه بلاسین کافر
روحسین یوخسه پریسین بلمم | مرئیی سنده نه سیسین بلمم
بکزه مز ملت رومه جنسك | حورسین اکله دیلم یاجنسیز

دربیان زن ارمنی

ای فرحیاب صفای وصلت | آهوی دوشت قضای وصلت
ارمنی زنلری بدیر اطوار | آنده قالمش قدماسی رفتار
تنی بد شیوه سی بد صحبتی بد | طوری بد جامه سی بد هیئتی بد
نذر آنده اوو قورانه روش | قیزلرنده دخی پیرانه روش
هله اوغلانلری اولمز دلجو | طولمش اوجهرهٔ ناپاکنه تو
شمدی انلرده نیجه ذات پلید | روش رومه ایدرلر تقلید
برزمان قرغه ایدر بوکاری | ککه تقلید ایدیجك رفتاری
بویله کوش ایلرایکن اول حیوان | کندو رفتارینی قیلدی نسیان
نه رفتار قدیمه سالك | نه بو رفتارده اولدی مالك
ایلسك هر نه قدر جهد جهید | عود غایبی اوله می شام سپید

کوبه سی بنفشه دمادم نوخنا — اوله می اوج ممالکده هما
اوله لرتارك تقلید قوی — قبه نك اوستنده درفرکوره ذی
دنلوی مشرب غلمانی کبی — دم وصلتده ملایم چلبی
آچیلور غنچه سی هر بلبله ده — طولاشور طرّه سی هر سنبله ده
کیجه لر وقتی بشکل زانغوج — کزر ایدنار نیجه بوزانی قوج
رومدن دختر اتور زنّه لری — تاکه تعلیم ایده لر شیوه لری
لغت رومی قوپ بقسون تحصیل — ایده می کورنت زبانن تبدیل
حبّه دن هیچ نزمان بالا فسون — دلنی اشك آرسی صوقسون
قوم قبو یا نغنی وندی مشتد — سرکرك قالباغی یاندی بمده
او نخود طوبی قبوقلی بقله — یمدننّ سیری ضرر در عقله
دخی دوم نیجه اتور هر اخبار — باب منحوسه سرایدار بیار
تاکه مشق ایلیه اندن سخنی — ادکوه نه شیوهٔ نازك دهنی
قانده شولقدر ایلر اخبار — که سریدار اولور انده سردار
نزمان چارشویه کسته اول کوه — اوله بکجی حرمتاع کیر قور
شهدی عماکه دخی بوملّت — جنس خرواتده قیلدی رغبت
قبوسنده نیجه قورخرواتی — نیجه فطران ایله بغلر آتی
کوده لر اویله کوزل عفریتی — چاربیلور حسنته اهل بیتی
ایشته باروت ایله نار دیوری — قورتیه اصمرلندر فیوری
جماله نك نویله دل بدانزی — بلنور نیجه کشی زاده تری

در بیان زن یهودی

ای بلای زغل حاصل جهان — نکهی سنك محل نسوان

بدلنادر زن مردار یهود | جمله موحشدر او قوم مردود
تنی ناپاکی بیاض بهجتی یوق | بوف حلواسی کبی لذتی یوق
هر بری زرد در دخی زرد در کنی زرده | وحشی ملت مسقودن اشد
وصلنه اولور ایکن خواهشکار | دیرایکن ایشته قزهالم وار
نحت زانیده دیه اول ملعون | ای بکا قیمت عزیز باشین ایجون
بن عجب زنلری نقل اولمشکز | زن وغلمانی ده بذل اولمشکز
ایشته بو عقده ده واردر شبههم | بکا حل اولمسیدر امر اهم
مسلمانک یبه مز لقمه سنی | نیجه برکفتهٔ ناپخته سنی

دربیان زن وجنکانه

ای شتابندهٔ میدان هوس | خیمه بردار بیابان هوس
قره روبی زن جنکانه | انده سیمین اوله مز جانانه
بعض غلمانی بولنور زیبا | بد اولور زنه لری سرتاپا
دن قره جهره قره جرکه قرا | ایکی دنیاسی قرا اول فقرا
توجه سنه ایدیجک نازاوکوبك | روی ناپاکه طوتو بر قیل الك

دربیان زن وبلاد روم ایلی

ای شهنشاه قضایی سینه م | کوشه پیرای سرای سینه م
روم ایلی زنلری شکل صورده | زن اسلامبوله بکزر طوری
اوسمزتن ایله روی کلفام | بو برینه متناسب اندام
طور عرفانه بتون مانکدر | تربیت ایلمیه قابلدر
سکزبن سوزلرایله والحاصل | ایلمك آنی مربا قابل
سوزاوزارجمله بی فلمم تقدام | رحمهٔ حسن وبهادر او بلاد

در بیان زن آرنبود

ای خرام اور باغ نخوت — نکهتی سینه شکاف آفت
ارنبودك زنی خوبروی اولمز — طور زیبا قدینه بجا اولمز
جابجا اولسه ده حسن وآنی — بد اولور قاعدهٔ ارکانی
بد اولور کوچه اوملتده زنان — خوش اولور انده کروه غلمان
آره ده عشوه پسندی بلنور — نیجه بر سرو بلندی بولنور
نیلیم موحش اولور نغمه لری — هرکلامنده اولور غنه لری
بعض تاریخده کوردم یازمش — بونلرك اصلی عربدن آزمش

در بیان زن بوشناق

ای هوسکار وصال بوشناق — اولمسون حسرت عمله باشك آق
وحشیدر طبع زنان بوشناق — مارزنباره یه ویرمز تیریاق
وار زنانده نیجه مستثنا — نیجه بر غنچهٔ پاك زیبا
بولنور دخی میان غلمان — نیجه بر دلبری پاکیزه جوان
اولمش اما که بتون بوملت — طبع اخلاقنده غالب حدت
کویا فطرت هر اعضاسی — آهن وآتش ایدی اجزاسی
کورممش طینت آتش ذاتی — عنصر باد وتراب ومائی
اولمه خاك قدم اول بر پاره — کندونی یاقسون او آتش زاره

در بیان زن تاتار

ای که مرآت جمال مرغوب — اولمش آیینه هر زشت وخوب
زن تاتار اوله مز وصفه سزا — جانوار چهرهٔ نی میمون سیما
جمله سنده او مشابه خلقت — انلرك جنسنه مخصوص حالت

اولسه

اولسه بیک دم بجمله بهاز — پنه سیماسی یادرانی عیان
زنلوی بدرنجی ارککلری بد — بوبوتدن بیله هم فنی اشا

در بیان زن و کوردجی

ای که صحرای شیر زبان — تن تو مبنی کوفدن ارسلاز
مهرومه یوزلی زبان کوردجی — اوج افلاک سعادت بورجی
ندراول جازبهٔ هوش ربا — ندرا اولچشم ورخ مستغنا
کاسهٔ حسنی رکلدد دلیزین — ایله اولور جازبهٔ شور لنکز
ازاسه اومقدار اولسون — قوت جازبه سی وار اولسون
ویرمش اول قومه حنا خلاق — وابهٔ زیور حسن واخلاق
ایلمن کیمسه خاطر شکنی — مرحمت پیشه اولور صرد زنی
زن و غلمانی سکا رام اولمز — اوهایانه کمش رام اولساز
مالایله رام ایده مزسین هیهات — مال قارونیده ویرسن بالذات
مکرالّا اوله بوحدعه ایله — یعنی صید ایلیه سین حیله ایله
چونکه رفتلو اولور بر انصاف — استمزکیم اوله ادم اتلاف
آه ایدوب کزلیه سین اغلیه سین — بلکه بو نکله ایسنی صاغلیه سین
ایده کوزیاشنه شاید دقّت — ایلیه نائل ذوق وصلت
اله منز تیر فغان آهی — استمز هدم بناء اللهی
صانعه بوملت بر بکر زاوله — برجهان ایجره مکرجرکس اوله

در بیان زن وجرکس

ای رخ دیده ربای خورشید — جرکس سی غبطه فزای ناهید
جرکسک قیزلری مهپاره اولور — آنده عاشق نکه اسیر سه بولور

لب درخ اولمش ایکن میخانه | دیده لر اولسه نوله مستانه
نخل والای قدی محکمدر | صانکه ماه یوزینه برسلمدر
اکه رو بای نظر له چیقیلور | دیده قلبله اما یقیلور
جونکه یاقوتی بر آتش او طوداغ | اولدی عکسی دل عشاقه دو داغ
مهر و مهدن تنی اولمش تقطیر | نیجه اولسون اول تن پاکه نظیر
کورجیدن کرچه که بونلر زیبا | کورجینک جزیه سی چوقدر اما
جمله سی پرده نشین عصمت | پاك دامندر او یکتا ملت
پاك اولور ماحصلی پیشه سی | ثوب عرضنده بولنمز لکه سی
طبع والالری پاکیزه خصال | جمله جوینده خیر و افضال
او صداقت او سخاوت او ادا | ندر اول فطرت قدسی طبعا
صانمه بو ملته بر بکر اوله | بو جهان ایچره مکر کورجی اوله

در بیان بعض از ملل ترسایان

ای فریدون سر بر نخوت | غمزه سی نازده هر ملت
زنی بدچهره اولور بغدانك | حسنی یوق حاصلی او بلدانك
آلمه آغوشه زن بلغاری | جمله تك اقچیدر مرداری
باقمه نسوانه هیچ خرواتك | پاك ایسه مشرب طبع ذاتك
نقدر دلبر ایسه غلمانی | بد اولورتا او قدر نسوانی
بلی اولاهده نسا نازکدر | طبع عرفانلری وارمدرکدر
تن کلبرکی اولور اشکسته | ژاله دن باد صبادن خسته
نازنین مشرب اولور نازآیین | جامه خواب ایچره ایدر نازاینز
نخل قدی اوزون اما قصه لو | آه عاشق نفسیله اکیلور

دربیان زن ملّت له

ای نکاحی مدد اهل فساد　　زلفی زنّار میان زهّاد
له نساسی هب اولور مستثنا　　اوکوزل طلعت او قدّی بالا
یورد نجه او میان ممتاز　　سویلدیجه اودهان ممتاز
هر بری فنّ زیاده اوسته　　جان ماحصلی زن دوسته
کوجه نازکدر او پاکیزه بدن　　نیلوم اصلی یهودیلردن

دربیان زن وکورج نمچه

ای رخ شمعهٔ دیور رهبان　　غمزه سی تیکدن بطرپکان
نمچه نك زنلوی ناز قوطوسیدر　　هپ نسا زمره سنك جادوسیدر
اندن نولسون اوتن بللوری　　ندر اول صاچ سیاه سموری
اویله نازك او وجودی پاکی　　کبرو هم ایله آچیلور چاکی
بیلور انجق که نه تندر اول تن　　اول کلی بنجهٔ آغوشه دیکن
نخل آت ایتدی قدّ سرو سهی　　فم اندازه بونك راویسی

دربیان قبح زن ملّت روس

ای کلیسای ضلالت تزیین　　وی چلیپای خیانت تزیین
بداولور جمله ملّت روس　　صاری یوزلی ماوی کوزلی منحوس
بیسنك جسمی بیاض قار کبی　　ظاهرا ویله ... ن مار کبی
بلی قرجنده حرارت وافر　　صانکه شیطان اوجاغیدر کافر
مقتضای اثر آب وهوا　　طوتوشور باطنی هر صبح ومسا
حبشیلر کبی بونلرده دخی　　پاکیزه اولور ایدی ثیابه سی
ظاهری اولمسه امّا باروت　　اولمسه طبع مزاجی ناسد

شعله لندجه او نار شهوت — انك اطفاسنه محتاج البت
اول سبب جمله لری فاحشه‌در — هیئت چهره‌لری موحشه‌در
کیجه کوندز آرله‌مز فاصله‌سی — سکشور حائضه‌سی حامله‌سی
زانی بولنمز ایسه بر قاری — سوندورر بوزا ایله صربلوی
زن ایچون اندن هیچ اولمز غوغا — مشترکدر رعنا اندن نسا
بو سببدن ارتمز چنکانه‌لری — باخصوص ندن که بیج ظانه‌لری
انی دائم ابر بیجیك قحبه — رئیسی ایلوه واجب رتبه
تا کلن زانیه ایده اکرام — ایلیه انلره تقسیم کرام
اکا شهریلوی کلز هربار — اهل و هقانی کلور لیل و نهار
هر سنه میوه ایلو تسلیم — دوبهزاو بیج برای تسلیم
انده نه عار و نه ناموس وندن — هر نه ایلوسه سزای تحسین
دائما انده اوله اول بدنام — چالك ایده قرتی کیوا سلام

دربیان زن و فرنجه

ای زنخدانی قزل الما در — میوه بغچهٔ عیسا در
خوشیجه و حسن زن فرنجه — تن صافلری سیمین کلجه
انده محکمدر اساس زینت — دورلو دورلو اولبلس زینت
انده بازیجه غلمان مهمل — انجق انلوده زنان مستعمل
لوندخی خارج آیین بش — طفوردر زنلری اکثریم بش
او دیارنده بر در معتادی — صان کوبك یاوروسیدر اولادی
تنی بیجه همه ویرسون اوکه بیك — سیته سنده ممه‌سی التی کرك
اواجلدن چر غلور اول حلقوم — ملتی جملتنا فلش افزون

بچه ایتمی حریق عاده   باخصوص شمدی اولاً عوغاده
منت وحمده مزاد رباری   بربوبیه دوشودن کفاری
بوحقلن نه کوزل برایستدر   اشته طوکوزدریسی ایت پیشیدر

در بیان زن و نکبن

ای که حالی سیهی هندستان   طرهسی مملکت افرنجستان
انکلیزك زنی خوش سیمادر   خوش اداخوشیجه دوشن بباده
دخی آنی کله صدرنك ویرد   دهنی بلبله آهنك ویرد
جمله سی پاك طبیعتدرلی   ماثل زبور زینت دلی
ندر اول طنطنه آرایش   سرلرندن ندر اول الایش
طلسم کنج نهانی بوزیلور   اکاالوبدن اول جوزیلور

در بیان زن و فلمنك

ای بلای دل اهل فرهنك   اولمه میال تفان فلمنك
فلمنکك دوش نسوانی   بداولور غایت ایله ارکانی
زعفرانی هباواوچهره لری   جذبه دن زرده قیهره لری
زن وغلمانی دخی هب بدتو   جنس مرداری بهوده بیکرز
کرچه هپ رهلری اشفته   نبله کاره دکل شایسته

در بیان زن و دنیای جدید

ای خرامندهٔ باغ امید   باغچهٔ شیوه ده دنیای جدید
یکی دنیا زنی بدصورتدر   شکل حیوانده برعورتدر
طفلی رخشنده بك ماه طوررر   هم انکه یلك یکی دفعه طفودر
چوغرایمایشه مزمرده اولور   جانی جنه لوی خرده اولور

اولور امّا كه جماعه طالب — اوزيون جثه يه شهوت غالب

دربيان زن وصد رغافله از نكاح

اى طلبكار صفاى ارواح — كرم ايت اولمه هوسكار نكاح
نسل ايچون آده ده بر آلتدر — طبع حيوانه همان عادتدر
سكا ويرسه لر اكر غرائى — دختر قيصر ايله كسرائى
دوشمه بو محنته دنياده ايكن — قيده بغلنمه سزازاده ايكن
ديمش اسلافده اول نابئ پير — بويله خيريه ده قيلمش تقرير
نه بلا بر زنه محصور اولمق — تازه ذوق ايله دن دور اولمق
سندخى ده كبى تحويل ايسله — هر كيجه منزلى تبديل ايسله
اوله هر بقعه ده برلاله سكا — هر محلده دخى برخانه سكا
اوله سين دار جهان ايچره بكار — اوله امّا كه هميشه بيكار
بنده بلمم نيجه بعض حيوان — اوله برعورته مخصوص هرآن
باخصوص بوزنى بدسرت اوله — بدشمائل اوله بدخلقت اوله
طبع ناپاكى اوله هم قيزقانچ — دردمنده ويره صد محنت رنج
كتسه بيچاره اكر برباشنه — بزكيجه قالسه بيرون خانه
ايده بيك دورلو اكا رسوائى — باشنه زندان ايدر دنيائى
سانده روكلسه اكا برمهمان — ديو يقلكيت بسفيه پوشت اوغلان
جان ودلدن چاغريانقيز وار — ايليه اهل محلّه يى احضار
جيقه افلاكه صداى غوغا — اونه اهليله مسافر رسوا
نيجه مخنتلرى وار سينه كذار — سويله سم تامم اولور دوردوان
باخصوص حامله اولسه كافر — اكا قوش سودى كركدر حاضر

جمله معدوم اولان اشیا استر … یعنی جز سر عنقا استر

اوفغانلر اویلانلر اوناز … اه اولدم دیو موحش آواز

توبه لر ایلمیه‌یم ارله اویون … کیرمه سون خانه‌مه ارکك قیون

نذیر تکیه‌یه قوربانلر … اول چکن سائله اول احسانلر

توجه سنده دیه وارهی شاشقین … برایکی دایه کتور هی مسکین

دایه لو خادمه لر عورتلر … دوستلر جاریه‌لر نکبتلر

اوقیامت اوفغان اول غوغا … روز محشر کبی بر واویلا

سنده جاندن اوزمان اوصانه سیر … جاندن زلزله وار صانه سیر

برده بر بیج اتیلور میدانه … اودخی بشلیه هم افغانه

اوزمان مژده جیانی سیر ایت … سن هان صنع ایله دلسیر ایت

ابتدا ظاهر اولان کورك سوم … اندن اولدیغی دخی نامعلوم

درعقب کلمز ایسه کهواره … ماشه یاشنده اولور صدپاره

اولزمان دکله مقام نغمی … ننی یاورم ننی جانم ننی

ایکی کوزم بیکی یاوروجغم … عمرمك ماحصلی یاوروجغم

صله الله اوکلن تبریکه … طبع سودایی کلور تحریکه

برطرفدن قپوایلر طق طق … برطرفدن جوجق ایلر وق وق

اولزمان اولسه کشی سودایی … ترك ایدر غائله دنیایی

ترك ایدرلر اولزمان مال خانه … جان آتر قهوه‌ده جنبدستانه

جمع اولور خانه‌ده بیك بهتانه … سن مهمانی یتشدر عجله

کیمسی در که فلان نسنه کتور … کیمی شربت کیمی بلمم نه کتور

جوجوقه ایندی حواله بره کیت … شیخ افندی‌یه امامه خبر ایت

باقی واری اکا یتدر دیمکه | واه یارتلاوچکیلن بوامکه
بویله بویله نیجه بیك محنتی وار | صاغیه بیچاره لرك رنجی وار
ندر عارف دوشه بی کردابه | قوبه می کندویی بودلابه
عارفه بربت اولور سرمایه | اوله قرلیله سی بیك لیلایه
عاقله محض تجرد لازم | نان عیساکبی اولسون لازم
بو تجرد ایسه سلطانلقدر | عارفه ملیه عرقا تلقادر
بو وجودك هوس لیلاسی | او وجودك سبب اشقاسی
عقلا کرچه که حلوا دیدیلر | اوده بردانه سی لازم دیدیلر

دربیان شدهٔ قصهٔ زن حمام

دکلای مائل پیغام نسا | شیوهٔ قصهٔ حمام نسا
نه فصاحتلر ایدر اول زمره | داخل خلوت حمام ابجره
عجب طاقتی وار حمامه | تا سحردن اوتورر احشامه
باخصوص شیوهٔ مشاطه اوی | آل حقشو یلی اودلاکه لری
ادا و پاکیزه بدن ناطورلر | اوایاقی اوزره کمز بللورلر
صرمه لی بوغچه تولصقده | عقده اولازمی دلی عاشقده
ایکی اندازه بوبی تقلیلر | اوادالر اوکوزن آیینلر
اوّلا پرده یی ایلر صد چاك | صکره حمامه اولور بردلاك
هر بری تنّا داده اوسته | صبره طاقت ویره حق دوسته
جیقره شیوه ایله پیروهنی | ویره حمامه ضیا لو بدنی
کردینور عکسی دخی قریادم | قرص خورشید کبیدر دریاده
چوزه کیسوی استغناسی ایله | ایکی انکشتنك محناسی ایله

قنه‌لی بو معنی کیسولرده
قیلمش جسمنی اول صاچ سیاه
جسم عریانی که بر قطعهٔ نور
پشتمالی او قدر اینجه قماش
سینه سنده او طوزیجی ممه‌لر
اکثریسی بلی موحش کورینور
نیلیه یم اولسه دخی حور ملك
صانه سین هر بریسی باغ طولوی
بالخصوص حامله اولسه قوضا
کورینور دیده یه موحش برایش
اوطوردلو کوشبه حاملو
نه سولو فاکهه‌لر شربتلو
کیمی قندیل اوجوردر صابوندر
لیفدن کیمی یا بادسنحته صقل
طاسیله کیمی صوق صوسولو
باشنه کیمی کیبو بوکیسه
پشتمالی بلندن اوقبار
هر بریسی آجیلور هر یانی
بوده وکن صانکه او حال مضحك
جمع اولور اولور اورتاده آشنه‌لری
ایدر احوال ذکوری تذکیر

شاخ مرجان کبی در عنبرده
شب دیجورده قالمش اولماه
صانکه بو پاره سی اولمش مستور
که ایدر کوزلریکی نسنهٔ فاش
باغ حسنده اولان جمجمه‌لر
ممه‌لو یرله برابر سورینور
ممه‌لر صارقر ایکن آمنه دك
اشته ارباب صفانك بو اولوی
انی ختم ایله ایدرلر دسوا
یره شورسه نه کوزل نونه نشین
آنده سائرلری قشرلك ایدر
قیوشورلر آنی اول تکمیلر
کوستر هر بری بردودلونق
قوبر هر بری آنی تل تل
او دخی چهره سنه او تجربه
طاسیله کیمی دوتوا ایلیسه
او بوسیده اکا بو یله بیاد
قدح سینه قدح ای کبری ذاتی
انحق اول اورتاده سورنالکسك
طرهٔ شکلنده ایدر قوطه‌لری
بلنه اول طوره‌یی ایلر کمر

بعض بیعاد اولیجق براوسنه — موصللی غی دخی اوزرمش بسته
خنده ویرمك ایچون احبابه — اویده دورلوله یی اول میزابه
بویله بازیچه ایدرکن آخر — بوده بر غرب اولور ظاهر
هر بریسی تیلور میدانه — کیمی نفلینی قپار مردانه
کیمسی کل قوطوسی کیمسی طاس — کیره ماییتهاده خناس
ارزمان سیرایده سین غوغایی — صابع صاجه باشی باشه بوروسوی
کیمسی دربکدی کلخانی — کیمسیدربره عارسیتو زانی
بری دیر کلنی بکمز جانك — بله بان اسکله سی لیمانك
بنه حسرت ایله بکزك صولمسون — بنم اماکه بنه حمد اولسون
دوستلرم جمله سی مستثنادر — کیمی یکدر کیمسی یاشادر
جملسی صرحه بیقلی مهلو — هپ طرسون دایی کلش اشبهلو
اودخی دیر براهی ذکام — بزه حی سودیجکم بویوردام
بزه کوستر مه یشللی اللی — بره واللهی هیمز برحاللی
سنکده یا برجك آتلدی دامه — ایکی چیلاق یاقشور حمامه
بویلجه هر بریه عار ایلر — دخی فاحش نیجه سوزلر سویلر
چیته حمامدن اودم خانملر — دخلرندن تو بله قان طملر
کوستروهر بریسی طلعت ماه — دیه ناطورلری ماشاالله
پستر نازه یاطوراول غنچه — طوره جاریه لری ال بنچه
ماغلر غالیه لر عنبرلر — عوداغاجی بله اول بجهرلو
اوفقانلراوادایی ممناز — اه یا یلدم دیر اول مثین ناز
اللی جاریه طوار پیمر دهنی — کیبه بیك منت ایله جاریه سنی

نازلر عربده لی ذبذبه لر — او بحورهرا و الماس کریه لر
جاسکانده اوتورر تا احتشام — تاکه تجمل اوله الات نظام
بقه حمامدن اما حسنه — طرزی نازك روشی هسته
انده بك شیوهٔ نازیله خرام — خسته رفتار و شکسته اندام
اه نولسون او ادای سخته — برنه عارف اوله می دلبسته
نه تزویر و تکلف بوادا — صیلوری بونه ارباب هدا
املا دراکه بتون برش کورینور — بی مزاقانه بلی خوش کورینور
نقد راتسنه نظام و عنواز — خوشدر آندن بزه برنازه جواز

در بیان حملهٔ اهل محله و امام

ای هوسکار ره زن درستی — صقین الدن کیده دربین پوستی
بویله برکاره اولنجه عازم — کوندز اولماز کیجه کتمك لازم
چونکه ای صاحب عقل و فرهنك — کیجه دن آیو بولنمز بوزه ونك
وارمه شهرتلی اولان اوسته نره — یعنی دللرده که اسعنه لره
کورمشز چوق عجمی زنپاره — کیجه لرده دامه دوشن بیچاره
نیاو شیوهٔ جانانه لره — کیدر اول مرملی اولان خانه لره
جام خوابه ایچره نیازایلرایکن — اونیازا و یری نازایلرایکن
ال اوزاتمش کن انك حقه سنه — بلبلی سویلر ایکن غنچه سنه
الر ایکن غوص تفصیلی — سرسه دان ایچره صوقوکن میلی
آشنا اوله دن اول فتنه — که هنوز خنجری قورکن قینه
برقیامت قوپار اول آن ساده — اوزکه برفتنه چیقر اول جاده
سمت اعالیسی کلوربندانه — اق صقل تاره صقل چنکانه

بو تلاش ایله قپو چط چط ایدر | کیمسی چیق بسکه هی فاحشه در
قپونك خلقه سنی طوتمش امام | خوابدن شمدی اویانمش سسام
بلده اشکنبه قفزالده عصا | شکل دستاری پریشان اینا
دیه تجوید ایله سبحان الله | سمتمن بوبله دکلدی ایواه
بر که چیقدیغی بو خاتونه | هی کدی زانی خبیث ملعونه
چیق بره زانیه هی فاجره چیق | چیق بره فاسقه هی ساحره چیق
بزه بو فعل زنا منهیدر | جلدلر شمدی سکا شرعیدر
اله بر محکمه دن اعلامك | قالمسون هیچ بو محلده نامك
چقسون اول زانی او دنسز کافر | قپوده اشته جماعت حاضر
کیمسی دیرکه بره سلطانم | عربی وار ایسه دیر باکانم
شق شقای قافره بنت الفاقر | شقسره تا قرکوده لم بو قاطر
اهل کیفك بری دیر هی جانم | خوفم ایچق که بودر سلطانم
بزه یارین بورده شجاری اولور | خانه دن خانه یه هب ساری اولور
بر جواله قویه لم یارین انی | بحر یاری یه آته لم لاشه سنی
هر بری بابده برفتنه ایدر | ترك ایسه صوفی کربهی ایله در
چخ بره غهقرا و تانمز طوغکون | بن کلاهمله طاغتم بو بیکوز
چلبی خانه ده واه دیر اغلر | الده تر دخی او چقور بقلر
بل صوقلمه او غرار چلبی | خرف ایله چطلر او نازك دولبی
فاحشه عارف ایسه برکره | قودمان ایسه بو کار ایچره
دیر امامه نه کلشدر بو کلستر | کل بنم حانمی ایله تفتیشر
جانبه داخل اولنجه او فقیر | یاندرر دستنه برچ سنقیر

بکورا اول حواجه افندیم نشاط … جرمنی عفو ایله ایلر اسقاط
دیه اول عالمه بق شو عقله … افترادن بزی یارب صقله
کوردکونی بنجه هی اخوان … نه مصیبت نه بلا نه بهتان
کورمدم عیبنی بو خاتونک … لکه سی وارمی عجب صابونک
اشته بیکانه دکلمش او غلاز … قورواغاجه بولاشدی رحم قاز
صالحه عورته بو غربده چوق … صادیغمدم لکه وار انده یوق
سندخی سو یله اخاتون کل چوق … سکه ایان اولور او غلا بنجو
ایدم آشفته او دملو فریاد … برطرفدن ایدر امام امداد
نکرینک ظالمی شرت کدیسلر … بن بنجون که نه حلوا یدیلر
حالمک اشته بو بکا او غلاز … بن قوجا غمدم بیوتدم آنی
سزی برباد ایدرم باللهی … مظلومک یوده قالورمی آهی
یاقریم باشمه اسکی حصیر … اشته قاضی ایله دیوان وزیر
ینه اول کبی شو قدم اولور … بیلسی ایله ذوقدم اولور
هب دونرخانیه صفر ایکفنن … اولور اماکه امام ذوالقرنین

بیت نقش دکه و آشفته

ای بیناز مره سنک ظهوری … سکا فاش ایلیه یم مستوری
بعض آشفته لوک رسواسی … کیمسه دن قالمیجق پرواسی
جنتیان اوجقورینه بیت یازر … صرمه ایله اکا انجوده دیزر
بر ایکی بیت ایدرلم بز انشاد … مشرب زانی بونکله اوله شاد
طلسم عقدم دکه م دشوار … انی حل ایلیه ابن دینار
اسنه [illegible] نشم تاج باشندم … بللورا ولور لحن باشندم

رحمه دار بونده لکن محکم / دصدا اولمش اکا مادر که م
کیرمسین بوبله بکدبنه اولاز / برعمبوقجا همه دوشر ایکه اماز
برلقز وادشوودنده بجل / کسشی قاناغلرابد نجه آنی حل
اشته بونده دره بکی اوتورر / هرنچن بو بحیٔ حبسه کتورز
بو ایکی مصرع کستاخانه / برقیزك اوله زن دوستانه

دربیان ضرر فرطهٔ جماع

ای زنا پیشه اسیر شهوت / آهنین بنشهٔ دلبر شهوت
قلمه برلذت ایچون الانصاف / مائهٔ نقد حیاتی اسراف
نطفه دررونق روی انسان / جسم حیوان مدار دمان
نطفه در ماء حیات انشا / که اولور اندن دخی برجان پیدا
نطفه در مادهٔ جانك تنده / ننه کیم شعله کبی روغنده
نطفه در روغن هرشعلهٔ جان / چوق یتشارلر او سببدن نسوان
هرکیم اولورسه جماعه طالب / بیزای لوراننده زوال قالب
هرکیم ایلرسه جماعی پیشه / روح اعضاسی دوشر تشویشه
توت جسمی اولنجه مختل / اکا تسلیط اولور انواع علل
اوّلا چهرده قالماز رونق / اکا ضعف بصر اولور ملحق
نیجه علت دخی ایلو حمله / نقرض قایج و رعشه نزله
روی راحت کورمز هیچ اول تن / بیر اولور سن جوانیده ایکن
باخصوص سومدیکی اولسه اورت / تیز اولور قامتی البته یکفات
باخصوص حلوت حمام ایچره / کردن عمره بو کسکین اره
دیدیلر وقت حماع وابلاج / کسنیه طوقنوله اولدم نه درج

دیدی لقمانده بر اولادی
کم جماعك نقدر معتادی

اوغلونه دیدی او عقل اوّل
یلده بر کره اولورسه نه گوزل

دیدی بو صبره بن انم طاقت
که بنم طبعمه غالب شهوت

دیدی باباسی اعمیم واری
آیده بر کرّه جك اولسون باری

دیدی صبر ایلیه هم بو عمله
باری هفته ده بر کرّه اوله

ویرمدی هفته ده بو کاره رضا
دیدی اول پیر معارف پیرا

نطفه در مایهٔ حسن ذاتك
سبب فیض حیات جانك

تلف ایت استدیکك مقدارات
جان سنکدر نه ایدرسر وارات

مدد فزلکه: منظومه

اشته ای طرفه بلای جانم
هر زمان غصّه فزای جانم

قیله فرمانته اولدم منقاد
دیدیکك نامهٔ قلدم انشاد

نامه امّا نیجه بو نامه پاك
خاقما نسوز شعور و ادراك

سحر امانه کهر درّ و سخن
کهر امانه کهر در نه عدن

زله نفریضتی قیلسم تنظیم
نافه سین کند وکسر طفل یتیم

بو سلاست ایله بو نظم نفیس
بو طلاقت ایله بو شعر سلیس

ذن دنیایی کتوردم کاره
دامه دوشدی بنه اول مکاره

نه بلادر نه چطله دبوایش
بو الای ناحشه کانی تفتیش

اما یکم سودانه دن مهدا بجره
کلدی بر دغدن انان بو کرّه

زنه لوسرتینه محرهد کلم
اویله حوالرده آدم دکلم

طبع چالاکمه بر ذور ابتدم
زن دنیایی تپاندم کتدم

بر بلادر بو که بونده دائم
خاطر یاره رعایت لازم

بنده تزور و مزایا بلمم — راست کویم که مدارا بلمم
بعنی هر ملتی وصفا بلوایکن — قلم دفت ایدر سویلوایکن
نه سخندن نجه بیلدی آخر — نرایدم بیلدی فدای خاطر
جاك ایکن نطقه زبان قلمم — اولدی دربسته دهان قلمم
بو تفکر نیجه بر لکسنه — مهد اندیشه ده قالمش حفنه
قلم سویلمسون حرف خطا — بلکه بر زلفه دکر باد صبا
لب جانانه یی بك تر کجدم — خاطرا یچون دخی چوق یرکجدم
نقد نظمنه قیلدم عجله — صنه کیم حرف خطا بولدم اوله
اولدی بونامیه ابجاز محل — نه دخی نقلت اطناب محل
مختصرجه کورینور قطره کبی — جاهلك چشمنه بر ذره کبی
قطره در هر سخنی دریادر — ذره در هر ورقی صحرادر
امهات سخن بکر سلف — اولدی بویله دریاکه صدف
بونجه بو سوزا به سیئات شبد — بودله بکرا بلمسونلر تولید
ونه شبدنکرو تقلید اولمز — اولسه ده نائل امید اولمز
قطره المز کبید ردریا مزدن — ذره درماه سبب آرامزدن
برجراخ اول اولورسه سوزان — یافق اندن نیجه بیك موم آسان
بنم اول شعلهٔ فروز عرفان — نور ظلمتدم نکتهٔ دوران
عتماد ایله بندن بستقه — کیمسه قادر اوله مز بو نطفه
باخصوص معرفت هر ملت — بکا انجق بو ویرلمش حالت
امتزاج اولدی طباعمله ملل — ویردی بو خالی بکا عز وجل
کاهیجه برعجم نادده ساز — ضنه سین سقط راسم شیراز

کاهیجه بر متکلم غره بن | اولورم کاهیجه شهری چلبی
بنی هر جنس صنور جنسندن | نه زباندر نه دهندر بو هنز
من حقیقتده نه جن و نه انسم | شکل انسانده روح القدسم
عارفم اهل دل آکاهم | محرم داخل خلوتکاهم
صانمه پروانه کبی مأنوسم | آشنای حرم فانوسم
من اول سرکشتهٔ دشت حرمان | ذره در چشمه کام دو جهان
اویله ممنون بلایم فرضا | باشمه ابر و بلا بال هما
اویله مألوف بلای دردم | الامان دیرسم نامردم
ینه صد چاک اوله جوی سینه مز | ینه قانا غلیه جوی دیده مدر
اویله بر مرتبه ده محزونم | طونو پیمانه کبی دلخونم
جاهله باده بکا خون جکر | بو تماشا حکمی چرخک کیم ایدر
صبح امیدم بتر مجروحم | کدهٔ غمده یسار بر مومم
اولورم جانمله سوزیده | ایلمم کسه یی هیچ رنجیده
اتمدم مختلر ایله ناشادم | ینه دوشمان کوزینه پولادم
پهلوانم بلی آهن جانم | پنجهٔ عشقده بی دزمانم
اوله یارب بمریم بیولک | چشم جانانده نامم مفتون

خاتمه اولسه سزای تحسین
بو زنان نامه یه لفظ آمین